

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་གི་གནས་འཕྲིན།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༠༢༠ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཕྱི་ཟླ་དྲུག་པ་དང་། འདུན་པ།

འདོན་ཐེངས་ ༦༠ པ།

Disclaimer- "This Bi-monthly magazine is made possible by the generous support of the American people through the United States Agency for International Development (USAID). The contents are the responsibility of Tibetan Parliament-in-Exile and do not necessarily reflect the views of USAID or the United States Government or NDI."

སྤྱི་ཁྱབ་ལྟ་ཞིབ་དང་ལྷ་དག་པ། - ཚོགས་བྱང་བསོད་ནམས་དོ་རྩེ།
ཚོམ་སྤྲིག་པ། - བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར།
པར་བ་དང་དེབ་གཟུགས་བྱས་འགོད། - བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར།
འགྲེམས་སྤེལ་བ། - རིན་ཆེན།

དཀར་ཆག

ཕྱི་ཟླ་དྲུག་པ། June

- ༡ ་ ཡལོང་ས་མཆོག་གི་མང་གཙའ་འཕེལ་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ། ༡
- ༢ ་ བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ལས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་ཆབ་ཆོག་ས་རྩེ་ནས་རྒྱལ་ས་ཕྱི་ལོར་ཕྱི་རྒྱལ་གཞུང་ཆབ་ཁབ་གི་
གནད་ཡོད་མི་སྣ་རྣམས་དང་ལྷན་མཇལ་འབྲུག་གིས་བོད་དོན་ལྷ་སྐྱེལ་གནད་བ། ༤
- ༣ ་ ཡསྐབས་ཇེ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པའི་ཡིད་སྦྱོའི་གནས་ཚུལ་
ཐོན་པར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་ས་ནས་ཐུགས་གསོ་ཞུས་པ། ༦
- ༤ ་ མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྐད་དྲུག་བཞུན་སྤྱང་དང་མངས་དམག་གི་སྤྱི་གཞུགས་དབུ་བརྟེན་ནས་མི་ལོ་ཕྱིལ་པོ་ ༤༥ འཁོར་བའི་
དུས་དྲན་སྤྱང་བཅིའི་མཛད་སྤྱིའི་ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་གི་གསུང་བཤད། ༧
- ༥ ་ དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཙའ་མཆོག་མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྐད་དྲུག་བཞུན་སྤྱང་དང་མངས་དམག་གི་སྤྱི་གཞུགས་དབུ་བརྟེན་ནས་མི་ལོ་
༤༥ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་དང་། ཇེ་སྐབས་དམག་སྤྱི་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཟླ་ཤིས་མཆོག་སྐྱེ་གཤེགས་ནས་མི་ལོ་ ༤༠ འཁོར་བའི་ཇེས་དྲན།
རྒྱལ་ཡོངས་ཆོག་ས་ཆེན་ ༩༣ པའི་དབུ་འབྲེད་བཅས་ཀྱི་མཛད་སྤྱིའི་ཐོག་སྐྱེལ་གཙོ་བོར་ཆེད་མེད་ས་གནད་བ། ༩
- ༦ ་ དཔལ་ལྷན་ཆོག་ས་གཙའ་མཆོག་གིས་གཙོ་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུ་ལས་རྣམས་པོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཐུར་དོན་གྲུབ་དབང་ཆེན་
ལགས་དང་ལྷན་མཇལ་འབྲུག་གནད་བ། ༡༤

ཕྱི་ཟླ་བདུན་པ། July

- ༧ ་ བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་གི་སྐྱེ་ཆབ་ཆོག་ས་རྩེ་ནས་ཡུ་རོབ་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་ནང་བོད་དོན་ལྷ་སྐྱེལ་གནད་བ། ༡༧
- ༨ ་ བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ཨ་ཁྲོང་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་བསྐྱེད་མཆོག་རྣམས་གཉིས་ནས་ལ་དྲུག་སྤྱི་
སྤྱང་ཁུལ་དང་། ཕྱིན་རྟེན། དཀར་འབྲེལ་བཅས་ལ་གཞུང་འབྲེལ་ས་བགོས་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་བ། ༢༧
- ༩ ་ སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགྲུང་གྲངས་ ༤༤ ལ་མེད་པའི་ཡསྐའི་འབྲུངས་སྐར་མཛད་སྤྱིའི་ཉིན་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་གི་གསུང་བཤད། ༣༠
- ༡༠ ་ ཨ་རིའི་གཞུང་གི་བོད་དོན་དམིགས་བསལ་འབྲེལ་མཐུད་པ་ལུས་སྐྱེ་ཨ་རི་ར་ ཇེ་ཡམ་མཆོག་གི་སློབ་སྦྱོན་པ་གནད་བ།
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་མེད་པའ། ༣༥

- ༡༡ ་ ཚོགས་བྱང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བྱང་གཞིན་བདེ་ཆེན་མཆོ་མོ་ལགས་བགེས་ཡོལ་སྤྱོད་ལ་ཕེབས་པར་ཚོགས་བྱང་ལས་ཁུངས་ནས་ཕེབས་སྐྱེལ་ཇ་སྟོན་སྤྱོད་པ་བདེ་ཞེས་གོ་སྤྱི་གནང་བ།..... ༣༩
- ༡༢ ་ བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚུན་ལས་ཀྱི་ལྷན་པུར་པ་རྩི་མཆོག་གིས་བཅན་གྱིས་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་བ།..... ༣༩
- ༡༣ ་ བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གོ་སྤྱི་གཞི་གཞིན་སྤྱོད་ཀྱིས་ལྷན་པུར་གྱི་འཕེལ་གྱི་ཐབས་སྤྱོད་གནང་བ།..... ༣༩
- ༡༤ ་ ཁེན་ཏེ་ཐོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྤྱོད་ལས་ཨ་རིའི་མེ་རུ་མཆོག་ཁེན་ཏེ་རྒྱ་ལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྱིམ་དོན་སྤྱོད་ཆེན་དང་། ཁྱིམ་དོན་སྤྱོད་ཀྱི་ཁབ་ཀྱི་གཞི་གནང་བར་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་འཆམས་འདི་གནང་བ།..... ༤༡
- ༡༥ ་ རྒྱ་གར་བྱང་ཤར་ཁུལ་གྱི་ས་གནས་འཐུས་ཚོགས་ཚགས་ཚུད་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐབས་སྤྱོད་གནང་བ།..... ༤༦
- ༡༦ ་ ཤར་རྒྱལ་བ་ཀུན་ཐོག་པའི་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཆོས་རྩི་དམ་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་འདི་གཞིན་ཁེན་ཏེ་ཁམས་འདིར་བྱོན་ནས་མེ་ལོ་ ༢༠༠ ལོར་བའི་དུས་འདྲེན་མཛད་སྟོན་དང་། ཀུན་དམ་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་རྣམ་ཐར་དཔེ་དེབ་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྟོན་སྤྱོད་པ་ཅི་ཞེས་པའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་གསུང་བཤད་གནང་བ།..... ༤༩

ཡགོང་ས་མཆོག་གི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་
སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་སུ་སྤུལ་བའི་བཀའ་སློབ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ རེ་བྱངས་ནས་སྤྱི་འཐུས་བསྐོ་
བཞག་གིས་མཆོན་པའི་མང་གཙོའི་ལས་
འགུལ་བྱས་ཡོད། མ་འོངས་པར་བོད་རང་
དབང་བྱུང་བའི་མཆོམས་ལ་སྒྱུར་རྒྱུའི་ཅ་
ཁྲིམས་ཤིག་གཏན་འཁེབས་བྱུང་བ་ཡིན་ན།
མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་གསལ་པོ་ཆགས་
རྒྱུར་གལ་ཆེན་པོ་འདུག་ཅེས་ང་ཚོས་ཅ་
ཁྲིམས་ཀྱི་ཟེན་གྲིས་ཤིག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ནང་
༡༩༩༢ ན་ལོ་བཅུ་གསུམ་ཉེ་བཅོས་ནས་
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་ཅ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཟེན་གྲིས་
རྒྱ་ས་བ་ཞིག་གཏན་འཁེབས་ཡོངས་
བསྐྱགས་བྱས་ཡོད། མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་
ནི་མ་འོངས་པར་བོད་ནང་གཞིས་བྱེས་
མཉམ་འཛུལ་བྱུང་སྐབས་བྱེད་རྒྱུ་རེད། དེ་

དག་གི་གཞི་ཅ་སྟོན་པ་སྤྲུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་
བཟང་པོའི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་གཞི་ཅར་བཞག་
སྟེ། ཅ་བའི་འགོ་སྟངས་མང་གཙོའི་ཐོག་འགོ་
རྒྱུའི་གོ་རིམ་སྐབས་དེ་དུས་ནས་བསྐྱེད་ས་
ཡོད་ལ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་རང་རེ་བཅན་གྱོལ་
ལ་སྟོན་པའི་རིང་སྤྲུགས་མང་པོ་ནས་མ་
འོངས་པར་དངོས་གནས་མང་གཙོ་མཆོན་
ཉིང་ཆང་ཞིང་། ཆང་ལོངས་པ་ཞིག་གི་ཐོག་
འགོ་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་འབད་བཅོན་སྟོ་གང་
ས་ནས་བྱས་ཡོད། དེའི་རྗེས་འབྲེལ་ལ་བོད་
མི་བཅན་གྱོལ་བའི་ཁྲིད་དུ་མང་གཙོ་ཞེས་
པའི་ཆོག་འདི་ཆང་མའི་ན་ལམ་ལ་བྱང་བ་
ཞིག་ཆགས་ཡོད། བོད་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ན།
རྒྱ་སྤྲུགས་ནས་ཉམ་བཤུད་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་
ཕྱི་རོལ་ལ་ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོས་བོད་སྤྱི་
པའི་དོན་ལ་ལས་འགུལ་བརྩམས་པ་འདི་སྤྱི་
ཚོགས་རྣམས་པ་རོ་ལངས་རྒྱག་པའི་དོན་ལ་
ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་

ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིར་བཏང་གནས་ཚུལ་མགོ་
ཚོས་མཁའན་གྱི་མིའི་མདུན་ལ་ཉི་ཤར་སྤར་
མོས་མི་ཁེབས་པ་ལྟར་ང་ཚོས་འདིར་བདེན་
པ་བདེན་སྤྱབ་བྱང་པོའི་ལམ་ནས་མང་གཙོའི་
ཐོག་འགོ་བཞེན་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་
ཡོད། དེ་ལ་རྒྱ་སྤྲུགས་ནས་ཉམ་བཤུད་པོས་
མཛོན་སུམ་ལ་བསྟོན་རྒྱུ་མ་གཏོགས་ཐབས་
ཤེས་གཞན་མེད་པ་རེད། ཅ་བའི་ང་ཚོའི་མང་
གཙོ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ན། མི་གཅིག་
གིས་མཐར་སྤྲུག་གི་དབང་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་
འཛིན་པ་འདིས་འགྲིག་གི་མེད་སྟབས། ཅ་
ཁྲིམས་ཟེན་གྲིས་དེའི་ནང་ཡ་རྫལ་བ་རིན་པོ་
ཆའི་དབང་ཆ་དེ་མི་མང་མི་གསུམ་ཆ་གཉིས་
ཀྱིས་མོས་མཐུན་ཐག་གཅོད་ཀྱི་འོག་ནས་
བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་བཀོད་
ཡོད། དེ་ནི་མང་གཙོའི་རོ་བོ་མཆོན་པའི་ཆ་
རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན། ཡིན་ནའང་། ཅ་
ཁྲིམས་ཀྱི་ཟེན་གྲིས་དེ་བཅོས་ནས་ད་བར་ལོ་
གང་ལ་གང་འཆོམས་སོང་བའི་སྐབས་ལ་ད་
དུང་དེ་བས་མང་གཙོའི་ལག་ལེན་ཆ་ཆང་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་ཏུ་བཅོ་བཅོས་བྱ་
དགོས་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་མཐོང་གི་
འདུག། ཅ་བའི་ཡ་རྫལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་གནས་
སྟངས་སྟོར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོའི་གསུམ་
བཅུའི་དུས་བྱུ་གྱི་ཡོངས་བསྐྱགས་གསུང་
བཤད་ནང་གསལ་པོ་བཤད་ཡོད། ཕྱིན་ཆད་
ཡ་རྫལ་བ་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱིག་འཇུགས་འདི་

གནས་དང་མ་གནས་ཀྱི་ཅ་བ་བོད་མི་མང་གིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཤད་ཡོད། ང་རང་སྐེད་གྱི་ངོས་ནས་བྱིན་གཤིས་མང་པོ་ཞིག་ལ་བྱིན་ཆད་ལ་ཀླུ་ལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་གནས་སྐྱེད་པ་འདི་སྐབས་དེའི་དགོས་མཁོ་ལ་བསྟུན་ནས་མི་མང་གིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། ངོས་ནས་སྒྲིག་འཇུག་པ་འདི་ལྟ་མཐུང་གནས་ཀྱི་རྒྱ་ལྡན་དང་། ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས་དོན་གང་ཡང་མེད་ཅེས་དང་། དེ་སྔོན་ཞིག་ནས་ཀླུ་ལ་བ་དོན་གྱི་བདག་པོ་ཞེས་པའི་ང་རང་ཆོའི་ཁ་ཀླུ་ན་ལ་ཡོད་པ་འདིར་བསྐྱར་བཅས་གཏོང་དགོས་ཞེས་བཤད་ཡོད།

བར་ལམ་ང་ཆོས་མང་གཅོད་ལམ་ཕྱོགས་གཏན་འཁེལ་བ་འདིའི་ཐོག་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། བྱིན་གཤིས་ཀླུ་ལ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ལྟ་སྐབས་ད་དུང་ང་ཆོས་མང་གཅོད་འོ་ཐོ་ཡོངས་སུ་ཆང་བ་ཞིག་ལག་ལེན་འགོལ་ཀྱི་གཤམ་ཆེན་པོ་མཐོང་སྟེ། སྤྱི་ལོ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཆོག་མཆོག་ཞིག་འཆོག་པ་དེའི་ཐོག་དེ་སྔོན་གྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོ་གཏན་འབེབས་འོ་ཐོ་ཡོངས་བྱས་པའི་ཅ་ཁྲིམས་དེར་བསྐྱར་བཅས་གཏོང་ཀྱི་དང་། དེ་ལ་སྟོན་འཕྲིའི་བསྐྱར་བཅས་གཏོང་ཀྱི་གང་ཡོད་གཏོང་ཀྱི་དོན་ལ་ཆོག་མཆོག་ཆུང་ཞིག་བཅུག་པ་ཡིན། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་སྐབས་དེར་སྔོན་མའི་འགྲོ་སྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བཀའ་སློན་ལྟམས་དང་། འཕུས་མི་ཆོ་བཅས་བསྐྱར་བཅས་གཏོང་ཀྱི་ཡང་དེ་ཉིད་གཏན་

འབེབས་བྱས་པ་རེད། དེའི་ཕོད་ནས་སྤིང་སྟོན་ལྟ་བུ་ཞིག་འོས་འགའ་ཡོད་མེད་དང་། སྤེ་སྤིང་སྟོན་ཁང་ཞིག་བསྐྱོད་འཇུག་པ་བྱས་ན་འགའ་མིན་གྱི་བསྐྱར་བྱིས་བསམ་འཆར་མང་པོ་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་མཐའ་མང་ང་ཆོ་ཀྱི་གར་ནང་གནས་ཡོད་པར་བརྟེན། འདས་པའི་ལོ་སྤུས་ཅུ་ལོ་གཉིས་རིང་གནས་སྤོངས་ཡོད་པའི་བཀའ་ཤག་རང་འཇགས་འཛིག་ཀྱི་དང་། བཀའ་སློན་ལྟམས་འཕུས་མི་ཆོས་འོས་འདེམས་ཀྱིས་བསྐྱོད་ཀྱི་འཕྲུལ་བཅས་ཤིག་གཏང་། དེའི་རྗེས་འབྲེལ་གྱིས་བྱེད་རང་འཕུས་མི་གསར་པ་ཆོ་ཁག་ཅིག་ཐོན་ཏེ། རིམ་བུ་གསར་པ་ཞིག་གི་སྐར་ལ་སྐྱེད་པ་ཡོད། ཆོག་མཆོག་ཆུང་བཅུག་པ་དེའི་ཐོག་ནས་ཅ་བ་མ་འོངས་པའི་ཅ་ཁྲིམས་ཟེན་གཉིས་བཅོ་ཀྱི་དང་། མ་འོངས་པའི་ཅ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཁུངས་བཅོལ་ཏེ། བཅོལ་བྱེད་ཀྱི་ལོ་སྤུང་རིང་དེའི་ནང་ནས་རི་ཅམ་ལག་ལེན་དུ་འགོལ་བྱས་པ་ནས་ལག་ལེན་བསྐྱར་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཅ་ཁྲིམས་དེའི་རང་དབང་གི་ལུང་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ནང་ལག་ལེན་འགོལ་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། ང་ཆོ་བཅོལ་བྱེད་ཀྱི་ལོ་སྤུང་དེ་དག་རི་ཅམ་རི་བཞིན་ལག་ལེན་འཁེལ་ཐབས་མེད་པར་བརྟེན། མ་འོངས་པའི་མང་གཅོད་ཅ་ཁྲིམས་བཅོས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ད་ལྟའི་བར་བཞུག་གྱི་དུས་སྐབས་སམ། བཅོལ་བྱེད་ཀྱི་ལོ་སྤུང་གནས་རིང་ཅ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཞིག་བཅོས་ན་དེའི་བཅོལ་བའི་དངོས་ཡོད་

གནས་ཀླུ་ལ་ལ་བསྐྱེད་ནས་བཅོས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། དེའི་ནང་གི་འབྲུ་དོན་གཞིར་བཟུང་ལག་ལེན་ཆ་ཆང་བསྐྱར་བྱས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་བཅའ་ཁྲིམས་ཤིག་བཅོ་ཀྱི་བྱས་པ་རེད།

ཅ་བའི་མ་འོངས་པའི་ཅ་ཁྲིམས་བཅོ་ཀྱི་འཕྲུལ་ཐད་ང་ཆོའི་སེམས་ནང་དྲན་པའི་ཅ་དོན་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། མང་གཅོད་འཛིན་མི་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཀྱི་མཆོག་གནས་ཀླུ་ལ་གཞན་དག་མང་པོའི་ཐོག་ནས་མ་འོངས་པར་བོད་རང་དབང་ཐོབ་པའི་མཆོག་མཆོག་ལ་ངོས་ནས་བོད་གཞུང་གི་འགན་ཁུར་འགོ་བཟུང་མ་བྱས་ན་ལེགས་པ་རང་ངོས་ནས་ཡིད་ཆེས་གཅང་མ་རྟེན་དེ་སེམས་ཐག་བཅད་ཟེན་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་མ་འོངས་པའི་བོད་ནི་དེ་སྔོན་ངོས་ནས་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་མི་མང་གི་འོས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཏེ་གཞུང་གི་འགོ་བཟུང་བསྐྱོད་དགོས་ཞེས་ཐག་བཅད་ནས་ཡོངས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཡོད། དེ་ནི་ཅ་དོན་གཅིག་ཡིན། དེའི་སྐོར་ངོས་ནས་བསྐྱར་དུ་འབྲེལ་བཤད་ཀྱི་དགོས་དོན་མི་འདུག་དུང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མང་གཅོད་འོ་ཐོ་ཡོངས་སུ་རྒྱུག་པ་ཞིག་ཆང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཕྱོགས་གཞན་དག་མང་པོ་ནས་དགོ་མཆོན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན། སྔོན་མ་ ༡༩༩༣ ལོ་ལ་བཅོས་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་དང་བསྐྱར་ན་ལ་ཀླུ་ལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་འགན་ཁུར་ཀྱི་འཕྲུལ་ཐད་ཐོ་ཞིག་སོང་ཡོད་པ་དེ་ནི་དོན་ཆོད་གཅིག་ཡིན།

དེ་ནས་ང་ཚོའི་ཅ་བའི་ལྷ་བའི་འབྲེར་སོ་ནི་
 བར་ལམ་ལོ་མང་རིང་འཛུལ་སྒྲིང་གི་སྤྱིར་
 བཏང་མི་སྣ་བོད་པའི་ཐོག་དོ་སྣང་ཡོད་མཁན་
 མང་པོའི་སྒོ་ལ་བསམ་ཚུལ་འཆར་སྒོ་གང་
 འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་དམ་ཞེན། བོད་ལུང་པ་ནི་
 རང་བཞིན་མཛེས་སྤྱད་ལྡན་ཞིང་། མཁའ་
 རྒྱུད་གཙང་མ་དང་། ཞི་བདེའི་རང་བཞིན་
 ལྡན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་བཀོད་པ་ཡོད་པ། སྤྱོད་དེའི་
 རྣམ་འཆར་ལོངས་བྱས་པའི་བརྒྱུད་ཀྱི་
 སེམས་ཅན་བོད་མི་རིགས་དེ་ཡང་རང་
 བཞིན་གཤེས་རྒྱུད་འཛུལ་ཞིང་མཛེས་བཅའི་
 འཆོ་བ་ཡོད་པ། རང་རྒྱུད་རིང་པ། བཞིན་
 འཛུལ་བ་བཅས་ཀྱི་རང་བཞིན་བག་ཆགས་
 ཀྱི་སྤྱོད་གཤེས་ཡོད་པ་ཞིག་མཐོང་གི་ཡོད།
 དེ་ནི་ང་ཚོས་ཞེན་ཁོག་བྱས་ནས་སོ་སོ་ཡག་
 པོ་ཡིན། བཟང་པོ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་མ་
 ཡིན་པར་རང་བཞིན་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་
 རས་དངོས་གནས་མཛེས་བཅའི་འཆོ་བ་དང་།
 གཞུང་བཟང་པོ་སོགས་མིའི་ཡ་རབས་ཀྱི་
 སྤྱོད་པ་དེ་ཆོ་མི་གཞན་དག་ཚོས་ཆེད་དུ་
 གཉེར་ནས་ཚོལ་བ་བྱས་ཏེ་བསྐྱུབ་དགོས་པ་
 ཞིག་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ང་ཚོ་བོད་པའི་རང་
 གཤེས་ལ་དེ་དག་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་འདི་
 བོ་རེན་ཐང་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན། དེར་
 བརྟེན་མ་འོངས་པའི་བོད་དེ་དངོས་གནས་ཞི་
 བདེའི་བསྟེན་གནས་ཤིག་བསྐྱུད་དགོས། ཁ་
 རས་ང་ཚོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཤད་
 ཀྱི་ཡོད་པ། ཁ་རས་བཤད་པ་ཅུ་མ་ཟད་
 ལག་ལེན་ཀྱི་སྤྱིག་འཛུགས་དང་སྤྱིག་སྒོལ་

ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་ཐད་ནས་ཀྱང་དངོས་གནས་
 ཞི་བདེའི་བསྟེན་གནས་ཤིག་བཟོ་བྱུང་ན་བོད་
 པར་པན་པ་ཅུ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་བྱིས་
 མཚེས་ལུང་པ་རྣམས་ལ་འང་པན་ཀྱི་ཡོད།
 བོད་ཀྱི་བྱིས་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་དཀར་
 ལག་གཉིས་པོ་མི་གངས་མང་ཤོས་ཡིན་པའི་
 སྟོབས་ཆེན་ཀྱི་ལུང་པ་གཉིས་ཡིན་དུས། དེ་
 བརྒྱུད་ནས་འཛུལ་སྤྱི་ཡོངས་ལ་ཡང་
 པན་ཐོགས་ཏན་ཏན་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་
 ཚོས་ཞི་བདེའི་བསྟེན་གནས་བཟོ་རྒྱུ་འདི་ཅ་
 བའི་ལྷ་བར་བཞག་ནས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
 ཐབས་བྱས་འཛིན་སྤྱོད་ཀྱི་ཀྱང་འཆོ་བའི་
 རིགས་གཏན་ནས་སྤངས་པའི་ལམ་ལ་འགྲོ་
 དགོས། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ཆ་
 བཞག་ནའང་ང་ཚོས་བོད་པས་དམག་གི་
 ཐོག་ནས་ལས་ཀ་བྱས་ན་པན་ཐོགས་ཡོང་
 རྒྱུ་མེད། སྤྱིར་བཏང་འཛུལ་སྤྱོད་ཡོངས་
 རིགས་དེར་སང་འགྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་
 ཡོད། ལྷག་དོན་ཉེ་ཆར་གཤེས་པའི་ Gulf
 གནས་ཚུལ་བྱུང་བའི་རྗེས་ལ་མི་མང་པོའི་
 བསམ་སྒྲུབ་ནང་དེ་རིང་ཁ་སང་བསམ་སྒོ་
 གསར་པ་ཞིག་གཏོང་དགོས་པའི་གནས་
 ཚུལ་ལ་སྤེབས་ཡོད། གནས་ཚུལ་དེ་འདྲའི་
 འོག་ནས་ང་ཚོའི་མ་འོངས་པའི་བོད་དེ་ཞི་
 བདེའི་བསྟེན་གནས་བཟོ་རྒྱུ་དང་། དེ་དང་
 འབྲེལ་བའི་སྤྱིག་སྒོལ་འགྲོ་སྤངས་ཀྱང་དེ་
 མཚུངས་ཀྱི་ལྷ་བ་འདི་གཞི་ལ་བཞག་པའི་
 འགྲོ་སྤངས་ཤིག་བཀོད་བྱུང་ན་བསམ་པའི་
 བསམ་ཚུལ་གཅིག་ཡིན།

དེ་ནས་ང་ཚོ་མང་གཙོ་ཡང་དག་པ་ཞིག་དང་།
 མང་གཙོའི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཆང་བ་
 ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་ན། ད་ལྟ་ང་ཚོའི་འོས་
 བསྐྱའི་འགྲོ་སྤངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐན་བྱ་དཀར་
 རལ་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད། གནས་ཚུལ་དེ་འདྲར་
 བསམ་སྒོ་གཏོང་སྐབས་དབྱེན་རིའི་ཆོག་སེ་
 ཁུ་ལར་ secular ཞེས་པ་འདིར་མཁས་པ་
 ཚོས་གོ་དོན་ལེན་སྤངས་འདྲ་མིན་ཡོད་པ་
 རེད། ང་ཚོས་བསྐྱུར་བའི་ཆོག་ནང་ཚོས་
 ལུགས་རིས་མེད་ཅེས་བསྐྱུར་ཡོད། དེ་ལ་
 བསམ་སྒོ་གཏོང་རྒྱ་ཡོད། གོང་དུ་བརྗོད་པའི་
 འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལྷ་བ་འདི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་
 ཡིན། རོས་རང་ལ་རྣམ་ཀུན་ཆོད་དཔག་གིས་
 མཐོང་ཚུལ་ལ། སྤྱི་བ་སྤྱི་བྱེད་སྤྱོད་པའི་
 རྣམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གནས་ཚུལ་
 འབྲེལ་བཤད་མང་པོ་རྒྱག་རྒྱ་ཡོད་པར་
 བརྟེན་བྱུང་བར་ཐན་བྱ་ཡོད་དེས་ཀྱང་། སྤྱིར་
 བཏང་བཤད་ན། མི་ལ་རང་ཆས་སུ་བཟང་
 པོའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་འདི་དག་གཞི་ཅར་
 བཞག་ནས། དེ་གོང་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱ་དང་།
 ལུགས་ཁག་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཐོང་གི་
 འདུག

ལྷ་མ་ཐུང་འགོད་རྒྱ།

གོ་བོ་སྒོ་བཟང་པན་བདེ་མཆོག   སྤྱི་འཐུས་
 རྒྱན་ལས་དོན་ཆེ་ཆེ་བརྟན་མཆོག   སྤྱི་འཐུས་
 རྒྱན་ལས་ཆེ་རིང་ལྷ་མོ་མཆོག   སྤྱི་འཐུས་
 རྒྱན་ལས་དགེ་བཤེས་ཨ་ཤོང་རིན་ཆེན་
 རྒྱལ་མཁོན་མཆོག   སྤྱི་འཐུས་ རྒྱན་ལས་ཆེ་
 རིང་དབྱངས་ཅན་མཆོག   སྤྱི་འཐུས་ རྒྱན་
 ལས་རྒྱལ་ཤོང་ཕུང་པ་དོན་ཆེ་མཆོག   སྤྱི་
 འཐུས་ རྒྱན་ལས་སྒོ་བཟང་ཕུབ་བསྟན་
 མཆོག   སྤྱི་འཐུས་ རྒྱང་ཆེ་ཀམ་ཆོས་དབྱིངས་
 ལགས་བཅས་ཡོད་པ་རེད།

སྐྱོང་སྒོན་པ་ཆེ་ཤིང་མཆོག། དཔལ་ལྷན་སྤྱི་
 གིལ་བཀའ་སྐོན་ལོར་འཛིན་སྐྱོལ་པ་མཆོག།
 སྤྱི་འཕུས་སྐུན་ལས་བསྐྱན་བ་ཡར་འཕེལ་
 མཆོག། སྤྱི་འཕུས་སྐུན་ལས་མཁན་པོ་ཀམ་
 རྒྱལ་དངོས་ལྷ་བ་བཞི་དྭན་མས་མཆོག། སྤྱི་
 འཕུས་སྐུན་ལས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་

ཐེངས་འདིའི་ཁྱ་སྐུལ་སྐབས།
 བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ལས་ཐུབ་པའི་སྐྱེཾ་ཆ་བ་
 ཆོགས་ཆུང་གི་ཆོགས་མི་རྣམ་པ་ལྟེ་ཆན་
 ག་སྐུམ་ལ་ཆ་བཤོས་ཀྱིས་དཔལ་ལྡན་
 ཆོགས་གཙོ་མཆོག་དང་། དཔལ་ལྡན་སྤྱི་དྲ་
 སྤྱོད་མཆོག་ དཔལ་ལྡན་ཕྱི་དྲེལ་བཀའ་སྤྱོད་

ཁྱིའོ་མཐུན་རྒྱ་ཆ་ཆེ་ཆེས་ཆེ་ཉེན་བཀའ་བྱི་གཉིས་ཀྱི་སྐྱ་ཆབ་ཆོག་ས་རྩེ་ནས་ཨ་རིའི་གཞུང་ཆབ་ཁང་དུ་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ལོག་ས་དང་ལྷན་
པར་ལ་འབྱོར་གནང་སྐབས།

A group of six people, including Buddhist monks and officials, standing indoors. One monk is holding a framed portrait of a woman, and another is holding a red ceremonial box. Indian and Tibetan flags are visible in the background.

4

ལསྐྱབས་མེ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པའི་ཡིད་སྐྱེའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་པར་བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་ཐུགས་གསོ་ཞུས་པ།

༡༣། །ལསྐྱབས་མེ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲ་འགྲུ་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་
གཤེགས་པའི་ཡིད་སྐྱེའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་
པར། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༤ པའི་ཆེས་ ༡༣
ཉིན་དཔལ་ཁྲ་འགྲུ་བཟུ་ཤིས་ཆོས་སྤིང་གི་
མཁན་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བས་དབུས་
འདུས་སྤྱི་ཡོངས་དང་འབྲེལ་ཡོད་ལྷན་རྒྱས་
ལ་ཐུགས་གསོའི་འཕྲིན་ཡིག་ཕུལ་བའི་ནང་
འཁོད་དོན། ལསྐྱབས་མེ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲ་
འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དགོངས་པ་ཆོས་
དབྱིངས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་
བསྟན་པ་འདི་ནི་བོད་བསྟན་སྤིང་སྤྱི་དང་།
ཡང་སྒོས་དཔལ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བསྟན་
པར་གོད་ཆག་གིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཡིད་སྐྱེའི་
གནས་ཚུལ་ཐོན་པར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ལྷན་ཚོགས་ལ་ཡིད་གདུང་བྲག་པོ་བྱུང་།

ལསྐྱབས་མེ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་

དེ་ཡང་ལསྐྱབས་མེ་ཡོངས་སྐྱེ་བའི་
དགུ་པ་ཀམ་ལྷོ་གོས་ལུང་རིགས་སྤྱི་བའི་
སང་གོ་མཆོག་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་ཡབ་
ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ་དང་། ཡུམ་སྐལ་བཟང་
དབང་མོ་ནས་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ་བོད་མདོ་
ཁམས་སྐ་སྤྱི་རྒྱ་མདོར་སྤྱི་འཐུངས་ཤིང་།
ལྷུལ་དབང་ཀམ་པ་སྤྱི་བའི་བཅུ་དྲུག་པ་
རང་བྱུང་རིག་པའི་དོན་ཆེ་མཆོག་དང་། རྒྱའི་སི་
ཏུ་བསྐྱེད་དབང་མཆོག་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱིས་

ཁྲ་འགྲུ་སྐྱེ་བའི་བརྒྱུད་པའི་ཡང་སྤིང་དུ་ངོས་
འཛིན་མཛད་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོར་ཞུགས། དགུང་
ལོ་བདུན་ཅུ་མ་ནས་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེས་
དབུ་མེད་ཀ་ཁའི་རོ་སྤྱོད་གནང་བ་དང་འབྲེལ་
ཐོས་བསམ་མཛད། བཀའ་བརྒྱུད་རང་
ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བའི་བཞེད་པ་བྱི་མ་མེད་པ་
མཐེན་ཕྱིར་ལྷུལ་དབང་ཀམ་པ་སྤྱི་བའི་
གསུམ་པ་ཀུན་མཐེན་རང་བྱུང་དོན་དུ་མི་
ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སོགས་ཀྱི་གསུང་
རབ་ལ་ཐོས་བསམ་ཚུལ་བཞིན་མཛད་དེ།
ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་ཡདཔལ་རྒྱལ་དབང་
ཀམ་པ་སྤྱི་བའི་བཅུ་དྲུག་པའི་བཀའ་དགོངས་
བཞིན་སྐབས་ཆོས་གྲུ་མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་
གཞུང་མང་པོའི་དམ་བཅའ་བཞག་པས།
ལུགས་མཆོག་གི་སྤྱི་ཚབ་ལྷན་རྒྱས་དང་
དེར་ཡོད་ཀྱི་མཁན་པོ་དག་གིས་ཀུན་གྱིས་

བསྐྱབས་བརྩོན་གྱི་མེ་ཏོག་གཏོར། དེ་ནས་
ལུགས་མཆོག་ལསྐྱབས་མཆོག་ཆེན་པོ་མཆོག་
གིས་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་མཁན་པོའི་མཆོག་
གནས་སུ་ཆེས་ལྷུལ་དབང་ཀམ་པ་སྤྱི་
བའི་བཅུ་དྲུག་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་རུས་
བཏེག་གི་གདན་སར་བཞག་གྲགས་ར་
འཛུགས་གནང་ནས་མཁན་ཆེན་གྱི་ཁྱིལ་
མངའ་གསོལ་གནང་། ལྷག་པར་དུ་ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༠ ནས་ ༡༩༩༧ ལོར་ལྷུལ་དབང་
ཀམ་པ་རང་བྱུང་རིག་པའི་དོན་ཆེ་མཆོག་གི་
བྱུང་གནས་དབང་ལུང་སོགས་དམ་པའི་ཆོས་
ཀྱི་བཏོ་སྐལ་མང་པོ་གསན་ནས་མཐར་མདོ་
སྤྱོད་ཀྱི་གནས་དང་བཅས་པ་ལ་མངའ་
བཞེས་པའི་སྤྱི་ཚབ་ཆེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར།

ལྷག་པར་དུ་ཡདཔལ་རྒྱལ་དབང་
ཀམ་པ་སྤྱི་བའི་བཅུ་དྲུག་པ་ལོ་རྒྱུས་འཕྲིན་

ལས་རྫོང་མཆོག་གི་ཡོངས་འཛིན་མཛད་པ་
 སོགས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱི་ཚེན་མང་པོ་
 ཞིག་གསོ་སྦྱང་མཛད་གནང་བ་མ་ཟད།
 ལས་ལྷན་མཆོག་ཡོངས་འཛིན་མཆོག་གིས་
 ད་བར་འཛམ་གླིང་ཤར་རྒྱལ་གྱི་ས་ཕྱོགས་
 མང་པོར་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་ལྷོ་
 གནས་དུ་མ་གསར་འཛུགས་དང་། མི་
 རིགས་འདྲ་མིན་གྱི་སློབ་མ་མང་པོར་ཆོས་ཀྱི་
 བདུན་ཅིས་ཆོས་པར་མཛད་ཅིང་གཞུང་
 འབྲེལ་གྱི་ཕྱག་དཔེ་ལྷགས་ཅོམ་ཡང་མང་པོ་
 མཛད་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་འགྲོལ་པན་
 པའི་རྒྱལ་སྤྱི་ཚེན་ཕྱག་རྒྱུ་འཛོལ་གནང་
 མཛད་ཡོད།

ལས་ལྷན་མཆོག་ཡོངས་འཛིན་ཁྲ་
 འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ་གང་གི་གདན་ས་གནས་
 མཆོག་སྟག་མོ་ལུས་སྤྱོད་ཁྲ་འགྲུ་བཟ་ཤིས་
 ཡང་ཅེ་དགོན་དུ་གང་ཉིད་དགྲུང་གངས་ ༤༡
 ལ་ཕེབས་པ། རབ་གནས་རྒྱ་ཡོས་བོད་རྒྱ་
 བཞི་བ་ས་གསུམ་པའི་ཆོས་བཅོ་ལཱ། ཕྱི་ལོ་
 ༢༠༢༣ ལྷ་ ༤ ཆོས་ ༩ ཉིན་གྲུང་རྒྱ་ཆོད་
 དང་པོ་ཅམ་ལ་དགོངས་པ་ཞི་བར་གཤེགས།
 ལས་ལྷན་རྒྱུ་འཛོལ་དགོངས་པ་ཆོས་
 དབྱིངས་སུ་ཐིམ་རྒྱུ་ལ་བསྟན་པ་འདིས་བསྟན་
 འགྲོ་སྤྱོད་དང་། ཁྲུང་པར་གང་གི་སྦྱོང་ལུ་
 རྣམས་ལ་གོང་ཆག་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ནི་བརྗོད་
 མ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་བོད་ཕྱི་

ནང་གཉིས་སུ་བཞུགས་པའི་ལས་ལྷན་རྒྱུ་འཛོལ་
 འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གདན་ས་དགོན་ལག་
 འདུས་སྤྱི་ལས་སྤྱོད་ཡོངས་ལ་བོད་མི་མང་སྤྱི་
 འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་ཡིད་གདུང་བྲག་
 པོས་སྤྲུགས་གསོ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ཞི་བར་
 གཤེགས་པ་གང་གི་སྤྲུགས་དགོངས་ཐབ་མོ་
 རྣམས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་ཤིང་། ས་ལམ་གྱི་
 བར་ཆད་ཞི་ཞིང་གང་གི་ཡང་སྤྱི་ལས་པའི་
 ཉིན་གཞིན་སྤྱར་དུ་འཆར་བའི་སྤྲུགས་སློན་
 གང་ཐབ་གནང་སྦྱོང་ཡོང་བ་དང་དགོངས་
 རྒྱུགས་མཆོད་དོད་དང་བཅས་ཞེས་འཁོད་
 འདུག་པ་བཅས།

མདོ་ཁམས་རྒྱ་བཞི་སྐར་དུག་བསྟན་སྤྱང་དང་སྤངས་དམག་གི་སྤྱི་གཞུགས་དབུ་བརྒྱུས་ནས་མི་ལོ་ཕྱི་ལོ་ ༤༥ འཁོར་བའི་དུས་
 འདྲེན་སྤྱང་བཅིའི་མཛད་སྤྱི་ལོ་ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད།

༢༡། རྒྱ་བཞི་གི་ཉིན་མོ་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩
 ལྷ་ ༤ ཆོས་ ༡༤ ཉིན་བོད་སྤྱོད་ལྷགས་ཆ་
 གྱི་གྲུ་ཐང་དུ་རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་བོ་ཇེ་སག་
 ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཟ་ཤིས་མཆོག་གི་དབུ་
 ཁྲིད་ལོག་བོད་ཆོས་ཁ་གསུམ་གྱི་ས་ཁུལ་
 ཡོངས་ནས་དཔལ་མཛད་ས་བརྒྱལ་བོད་ཅན་
 གྱི་དཔལ་གྲོད་རྣམས་མ་བཟོས་བསམ་བ་
 གཅིག་མཐུན་གྱིས་རྒྱ་སྐར་དཔལ་བོའི་རྒྱ་
 ཆོགས་བསྟན་སྤྱང་དང་སྤངས་དམག་གི་
 སྤྱི་གཞུགས་བརྒྱུས་ཏེ་མི་ལོ་ཕྱི་ལོ་ ༤༥
 འཁོར་བའི་དུས་འདྲེན་ཁྲུང་པར་ཅན་ཞིག་
 ཆགས་ཡོད། ལོ་འཁོར་དུས་འདྲེན་སྤྱང་བཅིའི་
 མཛད་སྤྱི་ལོ་ཐོག་ཕེབས་པའི་བཀྲུང་ལོས་སྤྱི་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༤ ཆོས་ ༡༤ ཉིན་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་སྤྱོད་ལྷགས་ཆ་མཆོག་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
 ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་སྤྱོད་སྤྱང་ས་གནང་བཞིན་པ།

འཐུས་རྣམ་པས་གཙོས་སྤྱི་མགོན་རྣམ་པ་
 དང་། རྒྱ་སྐར་དབུས་སའི་རྒྱན་ལས་རྣམ་པ།
 མི་མང་བཅས་ཆང་མང་བོད་མི་མང་སྤྱི་

འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཆབ་ཞུས་ཏེ་འཆམས་
 འདྲིའི་བཟ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
 རྒྱ་སྐར་སྤྱི་གཞུགས་འདི་ཉིད་

དུས་ཀྱི་འགྱུར་འགྲོས་ལ་གཞིགས་
པས་ཆུ་སྐང་བསྐྱེད་སྤང་དང་བྲངས་དཔག་
གི་སྒྲིག་འཛུགས་དེ་ཉིད་ཕྱིས་སུ་དབྱས་མདོ་
ཁམས་ཆུ་བཞི་སྐང་བྲུག་བདེ་དོན་ཆོགས་
བའི་མཆོད་ཐོག་དེབ་སྐྱེལ་གནང་སྟེ། འདས་
བའི་དཔའ་པོ་དཔའ་མོ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་རྗེས་
རྒྱབས་པོ་ཆེ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྲན་བཞིན་སྒྲིག་
འཛུགས་འདི་ཉིད་སྤྱི་བརྟན་ཕྱགས་འཕེང་
ངང་གནས་ཏེ་པོད་མིའི་རྩ་དོན་འཐབ་རྩོད་
གཙོ་གྱུར་ཐོག་ ཆོགས་བའི་བྱ་གཞག་བཟང་
པོ་གང་ཅིར་སྟོད་གཡེངས་སུ་མ་སོང་བའི་
ཕྱོགས་ཆང་མ་ནས་སྤར་སྟེག་འབད་བརྩོན་

གནང་བཞིན་པ་དང་། ཚུ་སྐང་དབྱུག་ས་
 ཡོངས་དང་རྒྱུན་ལས་ནམ་པའི་ལས་དོན་
 རྩེད་སྤྱོད་པ་དང་ཐོབ་ཐང་། དབྱུག་ཅིས་
 སྐངས་འཛིན་ཤེད་སྤྱོད་པ་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་ག་
 གཞི་ཁག་གཏན་འཁེབས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་
 དབང་རྒྱུར་ལ་གཙོ་བོར་མི་བརྟེན་པར་
 ཁྲིམས་ཀྱིས་དབང་རྒྱུར་ཐོག་ནས་བསྐྱོད་
 བཞིན་པ་ནི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་
 ཡོད། ད་བར་ཚུ་སྐང་རྒྱུན་ལས་རིམ་པས་
 སྤྱི་ག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཡོངས་རྫོགས་
 ཚུགས་ཚུད་གནང་བར་བསྐྱབས་པའི་སྤྱི་
 མཐོང་། དེ་བཞིན་ཚུ་སྐང་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཀྱིས་
 མི་རབས་ཀྱི་པ་དང་འཁོར་ཁན་ནམས་ལ་
 འཚོ་སློན་དང་། མ་འོངས་བོད་དོན་འཐབ་ཅོད་
 ཀྱི་སོན་ཅན་གཞིན་སློབ་གཉེར་གནང་བཞིན་
 པ་ཁག་ལ་སློབ་ཡོན་བཅས་ཀྱི་མཐུན་འགྱུར་
 གནང་དང་གནང་ཐུས་བཅས་ལ་ཡི་རངས་

བསྐྱབས་བརྩོན་ཞུ་ཡིན།
 ལ་རྒྱལ་བའི་ལ་སྤྱི་ལུ་ཞབས་རིམ་
 གསོག་སྤྱོད་དང་བརྟེན་བཞུགས་བསྐྱར་
 འབྲུལ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་བོད་རྒྱལ་བསྐྱར་
 སྤོང་མི་རིགས་བཅས་པར་པན་པ་སྤྱོད་པའི་
 བྱ་བ་མང་དག་ཅིག་དུས་ནས་དུས་སུ་
 གསར་ཅོམ་གནང་བཞིན་པ་དང་། བོད་རྒྱལ་
 བསྐྱར་ཆབ་སྤོང་རྩལ་དང་གཏན་འཐབ་ཆེ་
 བའི་སྤྱོད་པ་འདིར་ཚུ་སྐང་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཀྱི་
 རོས་ནས་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་
 ཐབས་སུ་བྱར་བྱ་མཉམ་འདེགས་ཞུས་དང་
 ཞུ་བཞིན་པ་བཅས་ཀྱིས། ཐོག་མར་མི་
 རབས་ཀྱི་པ་ཚོས་སྤྱི་ལས་བསྐྱོན་ཏེ་སྤྱི་ག་
 འཛུགས་གསར་འཛུགས་གནང་བའི་དོན་གོ་
 ཚོད་པར་གྱུར་བ་གསལ་སྟོན་ཐུབ་པ་དང་།
 སྤྱད་ནས་གྱུར་སྤྱི་ཞོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྤྱོད་པས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་ལམ་

སྟོན་ལོག་བོད་བསྐྱར་སྤོང་མི་རིགས་དང་
 བཅས་པའི་དོན་དུ་འབད་འབྲངས་སྟོན་མེད་
 ཡོང་བའི་དེ་སྟོན་ཞུ་ཡིན།
 མཐའ་དོན་སྤྱི་ཞོར་ལ་གོང་ས་
 ལ་སྤྱོད་པས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབྱུག་
 རིས་མེད་ཀྱི་སྤྱི་ས་ཆེན་ནམས་སྤྱི་ཆེ་
 ལ་ཞབས་པད་སྤོང་མཐའ་བརྟེན་ཅིང་།
 རྒྱལ་ས་ཆེད་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མཐའ་
 དག་མ་ལུས་སྤྱོད་ཀྱིས་འབྲུག་པ་དང་། བོད་
 དོན་བདེན་མཐའ་སྤྱོད་དུ་གསལ་བ། མདོ་
 ཁམས་ཚུ་བཞི་སྐང་དབྱུག་ཀྱི་ཞུ་སྟོན་མཐའ་དག་
 ལམ་སྟོང་དོན་པན་ལུན་པ་ཡོང་བའི་སྟོན་
 འདུན་ཞུ་བཅས།
 བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
 ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༦ ཚེས་ ༡༦ ལ།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་སྐང་དབྱུག་བསྐྱར་སྤོང་དང་རྒྱངས་དམག་གི་སྤྱི་ག་འཛུགས་དབྱུག་སྤྱོད་ནས་མི་ལོ་
 ཉིལ་ལོ་ ༤༥ འཁོར་བའི་དུས་ཅན་དང་། ར་སག་དམག་སྤྱི་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཟ་ཤེས་མཆོག་སྤྱི་ག་ཤེགས་ནས་མི་ལོ་ ༤༠ འཁོར་
 བའི་རྗེས་ཅན། རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཆེན་ ༢༣ པའི་དབྱུག་འབྲེད་བཅས་ཀྱི་མཛད་སྟོན་ཐོག་སྤྱི་མགོན་གཙོ་བོར་ཆེད་པེབས་གནང་བ།

༢༡ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༦ པའི་ཚེས་
 ༡༦ ཉིན་སྤོང་སྤྱི་དགོ་དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་བྱུག་
 སྤོང་གི་མཐུན་ཐང་དུ་མདོ་ཁམས་ཚུ་བཞི་
 སྐང་དབྱུག་བསྐྱར་སྤོང་དང་རྒྱངས་དམག་གི་
 སྤྱི་ག་འཛུགས་དབྱུག་སྤོང་ནས་མི་ལོ་ཉིལ་ལོ་
 ༤༥ འཁོར་བའི་དུས་ཅན་དང་། ར་སག་
 དམག་སྤྱི་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཟ་ཤེས་
 མཆོག་སྤྱི་ག་ཤེགས་ནས་མི་ལོ་ ༤༠ འཁོར་

བའི་རྗེས་ཅན། ཚུ་སྐང་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་
 ཆེན་ ༢༣ པའི་དབྱུག་འབྲེད་བཅས་ཀྱི་མཛད་
 སྟོན་ཚོགས་གནང་པོར།
 སྤྱོད་པའི་མཛད་སྟོན་སྤྱི་མགོན་
 གཙོ་བོར་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
 ཚོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྐྱར་
 འཕེལ་མཆོག་དང་། དམིགས་བསལ་སྤྱི་
 མགོན་ནས་པ་དང་། གཞན་སྤྱི་མགོན་དུ་བོད་

མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ནམ་ལ། སྤྱི་ལུར་ནམ་ལ།
 ཚུ་སྐང་དབྱུག་རྒྱུན་ནམ་པ་དང་། གསར་དུ་
 བདམས་ཐོན་བྱུར་བའི་དབྱུག་རྒྱུན་ནམ་ལ།
 ས་གནས་ཁག་གི་སྤྱི་ཆབ། མང་ཚོགས་
 བཅས་ཆེད་པེབས་གནང་འདུག།
 མཛད་སྟོན་ཐོག་སྤྱི་མགོན་གཙོ་བོ་
 དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་བོད་མི་
 མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་

[illegible]

སྒྲིགས་སྤྱད་གནང་ཟེས། རུས་ཐོན་དང་
 འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་གནང་དོན། མདོ་
 ཁམས་ཆུ་བཞི་སྐར་དྲུག་བསྟན་སྤྱད་དང་
 རྒྱངས་དམག་གི་སྒྲིག་འཇུགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་
 ལོ་ ༡༩༥༥ ལོའི་ཟླ་ ༩ པའི་ནང་ཨ་འབྲུག་
 ཚང་གི་མཆོད་ཁང་ནང་གནད་ཡོད་མི་སྣ་
 ཁག་ཅིག་སྟན་འཛོམས་ཀྱིས་ལོ་བསྟར་བྱང་
 ཟེས། ལོ་འདིའི་ཟླ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་
 ཡོངས་ཁྲབ་གསལ་བསྒྲགས་གནང་སྟེ་
 དམག་གི་སྒྲིག་འཇུགས་དབུ་བཞེས་པ་ཞིག་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་
 དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱ་དམར་པོད་ནས་
 མཐར་ཐྱོད་གཏོང་རྒྱ་དང་། བོད་ཀྱི་རང་
 དབང་རང་བཙན་སྤྱར་གསོ་གནང་རྒྱས་
 མཆོན་པའི་བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་གོང་
 སྟེལ་ཡོང་རྒྱའི་ཆེད་དུ་བཅུགས་པ་ཞིག་
 ཆགས་ཀྱི་ཡོད། རྒྱབས་དེ་དུས་བོད་ཀྱི་ཆབ་
 སྲིད་ཀྱི་གནས་སྤངས་ཏུ་ཅང་གི་ཇོ་བླག་དང་།

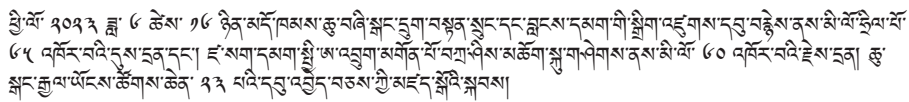
གཉན་འབྲང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་
 དུས། ཆང་མས་སོ་སོའི་རྒྱ་ཚོར་ཡོངས་སྤྱོད་
 དང་། ལུས་པ་གང་ཡོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཁྲོས་
 གཏོང་ཆེན་པོ་གནང་སྟེ། རྒྱ་དཔར་གཞུང་ལ་
 གཏོང་ལེན་གནང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་སྤྱི་
 ཚེས་༧་ལོང་ས་༧་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཆོག་གི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷ་ ༣ པའི་ཆེས་ ༡༧
 ཉིན་བཙན་གྲོལ་ལ་ལེབས་སྤྱབས། ཐོག་མར་

མྱོ་ཁ་ལྷན་ཅེ་རྫོང་ལ་ཚུ་སྐང་དཔག་གི་ཐོག་
ནས་རྒྱ་དཔར་ཆང་མ་མཐར་སྐོད་བཏང་
རྗེས། ལྷན་ཅེ་རྫོང་ལ་བོད་གཞུང་གསར་
འཛུགས་ཀྱི་ཡོངས་ཁྲབ་གསལ་བསྐྱབས་
བསྐྱེད་སྤྱད་པ་བྱུང་ཡོད་པེ། རྗེས་སུ་
ཡསྐྱབས་མགོན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་།
བཀའ་ལག་ལྷན་རྒྱས། དེ་བཞིན་སྐྱེ་ལོར་
དང་བཅས་པ་རྒྱ་གར་ལ་ཕེབས་ཏེ། ཐོག་
མར་ཏི་ཱ་ཡུར་གྲོང་ཁྲིའ་ལ་ཕེབས་འཁྱོར་
རྗེས། རྒྱ་ནག་དཔར་གཞུང་གིས་བཅོན་
དབང་ལོག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་བཞག་པའི་
གྲོས་མཐུན་དོན་ཆན་བཅུ་བདུན་ཟེར་བ་དེར་
ངོས་ལེན་མེད་པའི་ཡོངས་ཁྲབ་གསལ་
བསྐྱབས་གནང་བ་དང་།

དེ་ནས་མ་སུ་རིང་མོད་གཞུང་
བསྐྱར་གསོ་གནང་སྟེ། རོག་མར་ཕྱི་སྲིད་
དང་། བད་སྲིད། དཔལ་འབྱོར་འདུ་འཁོད་
ལས་ཁུངས། སྡི་མི་དོན་ཁང་བཅས་ལས་
ཁུངས་ཆེ་ཁག་ཁ་གསལ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གསར་

[illegible]

འཇམ་དཔལ་ལོ་ལྷན་གྱི་ཁྲི་ ༥ ཚེས་ ༩ ཉིན་ལོ་
དེ་མང་གཙོ་འོ་ལྷན་ཆེན་གྱི་དང་པོ་གྱེད་བཞིན་
ཡོད།

འཕྲང་ཅན་དང་། དགྲུང་ལོ་ཡང་ ༡༩ ཆགས་
བསྟན་གྱི་ཡོད་རེད། རྒྱ་དམར་གྱི་བཅན་
གཞོན་འོག་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་མ་བྱུང་བའི་
གནས་སྟངས་ཆགས་བསྟན་ཡོད་རེད། དེ་
ནས་བཅན་གྱོལ་ནང་ཐེབས་འབྱོར་བྱུང་མ་
ཐག་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་
མང་གཙོ་གསོལ་སྡུལ་གནང་སྟེ། རོབ་ཐང་
འབྲ་མཉམ་གྱི་གོ་སྐབས་གནང་རྒྱས་མཆོན་
བའི་བོད་བཅན་པོའི་དབང་བསྐྱར་འོག་
གཏོགས་བའི་མི་མང་ཆང་མར་གཅིག་
མཚུངས་ཀྱི་གཟིགས་སྐྱོང་གནང་ཡོད་པ་
ཅུ་མ་ཟད། བོད་གྱི་ཆོས་དང་། རྒྱ་ཡིག་
རིག་གཞུང་དང་བཅས་བའི་གཅིག་འབྲུང་
ཡིན་པའི་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཆང་མ་སྐྱེད་ན་
སྐྱེད་མཉམ་དང་། སྤྱུག་ན་སྤྱུག་མཉམ་གྱི་
དགོངས་པ་བཞེས་ཏེ། ད་ལྟའི་ཆར་ཆབ་སྲིད་
ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་བལྟས་ན། རྒྱལ་
སྤྱིའི་ནང་བོད་དོན་ཟེར་དུས་ཆང་མས་དོ་སྣང་
གནང་དགོས་པ་ཞིག་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་གཞུང་
དང་གྲོས་ཆོགས་ཆང་མའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་བ་
སྐྱོར་འུགས་ཆེ་ཤོས་གནང་སའི་བཅན་གྱོལ་
སྤྱིག་འཇུགས་གཞན་དང་མི་འབྲ་བ་ཞིག་
ཆགས་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་བོད་ཆོལ་
ཁ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་མགོན་པོ་གང་གི་
དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་ཤར་བསྐྱོང་བྱས་སུ་བ་
བའི་གནས་བབ་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟ་ང་ཆོ་
བཅན་གྱོལ་བ་གཞན་དང་མ་འབྲ་བའི་གནས་
སྟངས་ཞིག་ཆགས་བསྟན་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་
དུས། ཆང་མས་སོ་སའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་

73

བསྐྱབས་ཡོད་རེད།

གཞན་ཡང་རྩོམ་པ་ཁྱེད་ཀྱི་བཟང་པོའི་སྤྱི་དེ་བཞིན་བལ་ཡུལ་ནས་རྒྱ་གར་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་དང་། དེ་ཕྱིན་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བཀའ་སློབ་གཅིག་ཐེབས་ཡོད་རེད།

བཙན་བྱོལ་ནང་ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་བྱེད་ལྟ་བུ་ལས་མཛད་པའི་དག་སྤང་གསང་བ་རྒྱ་ཅན་ཞེས་པའི་བྲག་དཔེ་དེ་མ་རག་པའི་དཀའ་ངལ་བྱུང་བའི་སྐབས་ཞིག་ལ་རྒྱ་བཞི་སྐང་དྲུག་གི་དཔག་མི་ཞིག་གིས་བྲག་དཔེ་དེ་བསྐྱབས་ཐེབས་སོང་ཞེས་དམིགས་བསལ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་འདྲ་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་རེད། དེ་འདྲ་བའི་བྲུས་རྩིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཡོད་རྒྱུ་ཡོད་རེད་ཟེར་གྱི་ཡོད།

ཆོག་གས་པ་འདིའི་ཐོག་མའི་དམིགས་ཡུལ་གཞིར་བཟུང་ད་བར་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་རེད། རིག་གཞུང་རེད། བཅར་བསྟན་བཅས་སྤང་སྟོབ་ཐོག་སྐྱབས་ཆེན་གྱི་ཞབས་འདེགས་བསྐྱབས་ཡོད་སྐབས། དེ་རིང་ང་ཆོས་བོད་བསྟན་སྲིད་ཐོག་བྲུས་རྩིས་ཅན་མས་རྩིས་དྲུག་ལྷན་ཆུང་། རྒྱལ་པ་ཆོས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཐབ་ཅོད་ཐོག་ལ་ཆ་ཤས་བཞེས་ནས་སྒྲོམ་གཏོང་བྱེད་དགོས་པ་དཔག་པོ་བཞག་པ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་གོང་སྤེལ་སྤྱད་ང་ཆོས་སྤྱི་ལྷན་བསྐྱབ་དགོས་པ་སོགས་སྤྱི་མཐུན་བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་སྤྱད་བྲུས་རྩིས་འདྲིལ་གནང་དགོས་པ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། བསྟན་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་བོད་ཀྱི་བདེན་

མཐའ་གསལ་དགོས་པའི་གནས་སྤངས་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བོད་ནང་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་གདུག་རྒྱུ་མཛར་གཅོད་ཡོག་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་རྒྱ་མེད་གཏོང་རྒྱུའི་སྲིད་བྱུས་འདྲིལ་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་རྒྱལ་པས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་སྤང་སྟོབ་ཆེད་སྤྱོད་སྟོབས་ལྷན་པ་མེད་པར་ཆོད་སེམས་རི་བོ་ལྟར་བརྟན་པོར་གནས་ནས་བོད་དོན་ཆེད་རང་ལུས་མེར་བསྟེགས་གནང་རྒྱུ་མཆོད་པའི་ལས་འགུལ་སྤྱ་ཆོག་སྤེལ་བའི་ཐོག་ནས་བཙན་ཁང་ནང་ད་དུང་གདུག་སྤྱོད་མཛར་གཅོད་སྤངས་དང་སྤྱོད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། ང་ཆོ་རང་དབང་ནང་ཡོད་མཁན་ཆོས་མོ་སོའི་སྟོ་གོས་ཅམ་ལ་མགོ་འཁོར་ནས་མ་བསྟད་པར་བོད་བསྟན་སྲིད་དང་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པའི་དོན་དུ་དུས་ཆོད་བཏང་ནས་ཞབས་འདེགས་བསྐྱབ་རྒྱུའི་ཐོག་རྒྱུ་དུ་ནས་བསམ་སྒྲོ་གཏོང་དགོས་པ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད།

སང་ཉིན་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོག་གས་ཆེན་འགོ་འཛུགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། སྐབས་དེ་དུས་རྒྱ་སྤང་དབྱས་དང་། ས་གནས་ཁག་གི་ལས་བསྟོམས་དང་ཅིས་ཁྱ་སོགས་སྟན་སྟོན་དང་། མ་འོངས་ལས་འཆར་སོགས་ཀྱི་ཐོག་གོ་བསྐྱར་ཡོང་གི་ཡོད་དུས། མི་རབས་གྲན་པ་ཆོད་ཐོག་མའི་དམིགས་ཡུལ་དང་། འགན་བཞེས་བྱེད་སྤྱད་ལས་འཆར་བང་བསྐྱོག་བྱེད་དགོས་པ་གཤམ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་

པ་རེད། ད་བར་རྒྱ་བཞི་སྐང་དྲུག་གི་དབྱས་རྒྱུ་མང་པོ་ཞིག་གིས་བྲག་ལས་གནང་ཡོད་རེད། ཁོང་རྒྱལ་པར་བསྟེགས་བཙོན་ལྷན་ཆུང་དང་། ད་ལྟ་རྒྱུ་ལས་གསར་པའི་ནང་བཀའ་བྱུང་འཁོར་ལྷ་ཆང་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་ལགས་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ལས་གཞན་སྐྱེས་མང་པོ་ཞིག་ཐེབས་ཡོད་རེད། ཆོག་གས་པ་དེ་ཆོག་གས་ཆུད་པོ་དང་། ཡག་པོ་ཡོང་རྒྱུ་ཆང་མས་འབད་བཙོན་གནང་དགོས་པ་གཤམ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་ལྷན་ཆུང་ཡིན།

གཞན་ཡང་དེ་རིང་གི་དུས་དྲན་གཅིག་དེ། ར་སག་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཟླ་ཞེས་མཆོག་སྐྱེ་གཤེགས་ནས་ལོ་རྩ་ ༦༠ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཁོང་གིས་བོད་བསྟན་སྲིད་ཆེད་སྒྲོམ་གཏོང་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད་རེད། ཡོངས་གྲགས་སྤྱི་ར་སག་དཔག་སྤྱི་ཨ་འབྲུག་མགོན་པོ་བཟླ་ཞེས་ཞེས་འབོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། མཆོམས་རེ་དབྱས་ཀྱི་ཐ་སྟད་ལ་ཨ་འབྲུག་སྤྱི་ན་བདག་ཅེས་འབོད་སྟོལ་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་གིས་གདན་ས་གསུམ་གྱིས་མཆོད་པའི་རིས་སྤྱི་མ་མཆིས་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་ལ་བསྟན་པའི་སྤྱི་ན་བདག་གནང་བ། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཉག་སྤྱི་བའི་སྐབས་སྤྱི་ཨ་འབྲུག་ཆང་གི་མཆོད་ཁང་ནང་བསྟན་སྤང་དང་སྤྱོད་སྤངས་དཔག་གི་སྤྱི་ག་འཛུགས་དབྱ་འཛུགས་གནང་རྒྱུའི་གོ་བསྐྱར་གནང་བ་སོགས་བོད་དོན་ཆེད་སྒྲོམ་གཏོང་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད་རེད།

ང་ཚོའི་ངོས་ནས་ཁོང་གི་མཛད་ཇེས་རྣམས་
ལ་སློབ་སྦྱང་བྱས་ནས་གཞན་ལ་ངོ་སྤྲོད་དང་།
ཁོང་གི་དཔེ་གསུམ་ཡུལ་རྣམས་རྒྱུན་མཐུན་
གནང་སྐབ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་
བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་རེད། རྒྱ་སྐད་སློབ་འཇུགས་
ཀྱིས་བོད་བསྟན་སྲིད་ཆེད་སློབ་གཞིར་གནང་
བ་རྣམས་བོད་སྤྱི་འོ་རྒྱུས་ནང་མཛད་ཇེས་
ཆེན་པོ་བཞག་ཡོད་རེད། ད་ལྟ་ང་ཚོ་བོད་
མིའི་སློབ་འཇུགས་ཀྱིས་ལ་སྐབས་མགོན་
རེན་པོ་ཆེའི་དགོངས་གཞི་གཞིར་བཟུང་
གཉིས་སྟུན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་
འཛིན་བཞེན་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་། དེ་ལྟས་
པ་འཛོན་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་རང་བཅོན་
ཡིན་པའི་གནས་བབ་དེ་ཁུངས་སྐྱེལ་བྱེད་
དགོས་འདུག་ཅེས་སློབ་སྟོན་པ་མང་པོ་ཞིག་
གསུངས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ང་ཚོའི་ངོས་

ནས་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རང་བཅོན་
ཡིན་པའི་གནས་བབ་བསྐྱབ་སྐབ་དགོས་ཀྱི་
ཡོད་རེད་ཅེས་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན། མཐའ་དོན་སྤྱི་
ཙོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་སྤྱི་ཆེ་བསྐྱལ་བརྒྱུ་ར་བཏན་པ་དང་།
རྒྱ་བཞི་སྐད་དུག་གི་ལས་དོན་ཐམས་ཅད་
ལམ་གྲོངས་ཡོང་བའི་སྟོན་འདུན་ཁྱེད་ཀྱི་
ཞེས་གསུངས་སོང་།

གཞན་ཡང་དཔལ་ལྷན་ཆོགས་
གཙོ་མཆོག་གིས་རྒྱ་སྐད་དུང་ཆེ་སྤྲོད་མིག་
ལགས་ཀྱིས་ཚུལ་སློབ་གནང་བའི་ “མདོ་
ཁམས་རྒྱ་བཞི་སྐད་དུག་བསྟན་སྲུང་དང་
ཁྲངས་དཔག་གི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་
དེས་ལན་སུམ་བརྒྱ་པ།” དབུ་འབྲེད་དང་།
རྒྱ་སྐད་དབུས་འོས་བསྐྱེད་ཆོགས་རྒྱུང་དང་
ཅིས་ཞིབ་ཆོགས་རྒྱུང་གི་ཆོགས་མི་རྣམས་

ལ་སྐབས་ཇེ་ཆེ་ཞུའི་བྱུག་རྟགས། སྤྱིར་ས་
ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་སྐད་དཔག་ཟུར་རྣམས་
ལ་བཀའ་བྲིན་ཇེས་བྱས་ཀྱི་ཆེ་བསྟོད་གཟེངས་
རྟགས་བཅས་གནང་སོང་།

དེ་བཞིན་སྤྱིར་བཟོ་ལས་ཆོགས་
པའི་ངོས་ནས་སྤྱི་མགོན་གཙོ་པོ་མཆོག་ལ་
བྱུག་རྟགས་འབྲུལ་བཞེས་དང་། སྐབས་ ༡༡
དབུས་རྒྱུན་རྣམས་ལ་སྐབས་ཇེ་ལེགས་
འབྲུལ། སྐབས་ ༡༣ པའི་དབུས་རྒྱུན་
རྣམས་ལ་འཆ་མས་འབྲིའི་བྱུག་རྟགས་
སོགས་བྲུལ་སོང་།

ཉིན་རྒྱུ་སྤྱིར་སྤྲེ་དགོ་དང་། བང་
ཆེན། མི་མི་གྲོང་སྤྲེ་དང་། ར་ས་རིག་གཞུང་
ཆོགས་པ་བཅས་ཀྱིས་རིག་གཞུང་འཁམས་
སྟོན་གཟིགས་འབྲུལ་ཞུས་གནང་ཡོད་པ་
བཅས། །

**དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་གཙོས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་རྣམ་པས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་དོན་གྲུབ་དབང་ཆེན་
ལགས་དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་གནང་བ།**

༢༡ པའི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༤ པའི་ཆེས་
༣༠ ཉིན་གྱི་སྤྱོད་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་
ཟུར་དོན་གྲུབ་དབང་ཆེན་ལགས་བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་སྐབས།
དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོགས་
གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་
མཆོག་དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་
ལས་རྣམ་པས་སྤྲེ་ལེན་མཇུག་འཕྲད་གནང་
སོང་།
མཇུག་འཕྲད་སྐབས་དཔལ་ལྷན་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༣༠ ཉིན་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཟུར་དོན་གྲུབ་དབང་ཆེན་ལགས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་སྐབས་
དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་གཙོས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་རྣམ་པས་མཇུག་འཕྲད་གནང་སྐབས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ ༤ ཚེས་ ༣༠ ཉིན་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཐུང་དོན་གྲུབ་དབང་ཆེན་ལགས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་སྐབས་དབུ་ལྗང་ཆེན་གཙོ་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་རྒྱུ་རྐྱེན་གནང་སྐབས།

ཆོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་གསུང་དོན། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཐུང་དོན་གྲུབ་དབང་ཆེན་ལགས་བཅོན་གྲོལ་གྱིས་ནང་མི་ལྷན་འཛུགས་བྱུང་ཤིང་། ད་རེས་རྒྱ་གར་ལ་ཕེབས་པ་ཐེངས་དང་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། ཁོང་གིས་སློས་གཏོང་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་བོད་ནང་གི་དངོས་བྱུང་སློབ་བརྟན་འཛིགས་བྲལ་ཞེས་པ་བཟོ་བསྐྱར་གནང་བ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ནས་རྒྱ་གར་དམར་གཞུང་གིས་བཅོན་འཇུག་ལོ་བྲལ་ཅམ་རིང་བྱས་ཤིང་། དེའི་སྐབས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་ལྷན་ལྷན་དེ་ཆོང་ཆོས་བརྗོད་མ་ཤེས་པའི་གནས་སྐབས་འདྲ་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འཛིགས་བྲལ་སློབ་བརྟན་བཟོས་པ་བརྒྱུད་བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་སྐབས་མྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཞིང་འབྲོག་མང་ཆོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་རེད། དེ་བཞིན་དགོན་སྡེ་དང་། སློབ་གྲྭ་ཁག་སོགས་བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་སྐབས་མང་པོ་ཤེས་སུ་བ་པ་ཆགས་ཡོད།

ཁོང་གི་བོད་བསྐྱར་སྤྱི་ཁྱེད་ཆེད་སློས་གཏོང་ཆེན་པོ་གནང་མཁན་གྱི་མི་སྣ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་བཅོན་འཇུག་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ནའང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་ཕྱི་ལོ་གསུམ་ལོ་འབྲོང་སྐུ་ལྷན་དགོས་ཁག་གནང་འདུག་ལ། དེ་ཆོང་ཆོའི་ངོས་ནས་བྱེད་དགོས་ངེས་ཤིག་ཀྱང་རེད། དོན་གྲུབ་དབང་ཆེན་ལགས་ཀྱིས་

གཙོ་སྒྲིལ་པའི་འབྲེལ་ཡོད་སློས་གཏོང་གནང་མཁན་ཡོངས་ལ་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་དང་། སྤྱགས་རྩི་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ད་རེས་དོན་གྲུབ་དབང་ཆེན་ལགས་བཞུགས་སྐར་དུ་ཡོང་དོན་གཙོ་བོ་ཕྱི་ལོ་ལྔ་ལོ་འབྲོང་སྐུ་ལྷན་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་མཇལ་ཁ་ཞུ་རྒྱུ་སྐུ་མཆོན་པའི་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་སྤྱག་འཕྲད་དང་། ནང་མི་ལྷན་རྒྱས་ནས་བཅོན་གྲོལ་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐོག་རྒྱས་ལོན་གནང་རྒྱ་སོགས་ཡིན་འདུག དེ་ཡིན་དུས་དོན་གྲུབ་དབང་ཆེན་ལགས་བཞུགས་སྐར་དུ་ཕེབས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དེ་རིང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་ཕེབས་པར་དམིགས་བསལ་གྱི་དགའ་བསུ་དང་སྤྱགས་རྩི་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། བོད་ཀྱི་བསྐྱར་སྤྱི་ཁྱེད་དུ་དོན་གྲུབ་དབང་ཆེན་ལགས་ཀྱིས་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱིས་སྤྱགས་པན་ཆེན་པོ་གསོས་ཡོད་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ ༤ ཚེས་ ༣༠ ཉིན་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཅོན་ཐུང་དོན་གྲུབ་དབང་ཆེན་ལགས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་སྐབས་དབུ་ལྗང་ཆེན་གཙོ་མཆོག་གིས་འཛུགས་འཛིན་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས།

རེད། དེ་ཆོའི་གསུམ་སོ་སོའི་ངོས་ནས་སྟོབས་
 བ་སྦྱོར་ལོ་ལོ་གནས་སྤངས་ཤིག་ཆགས་
 བསྟན་ཡོད། བཅོམ་གྲོལ་ཐོབ་པའི་རྗེས། བོད་
 བོད་ལོ་ལོ་ས་རིང་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཡང་
 བའི་གནས་སྤངས་ལྟ་བུ་ལོ་ཆགས་བསྟན་ཡོད་
 རེད། སྤྱད་སེར་ཐེབས་འབྱོར་སྐབས། དེ་
 ཏུས་ང་ཆོག་གཙོ་ཡིན་པ་དང་། འབྲེལ་
 ཡོད་གཅིག་གིས་དོན་བྱུང་དབང་ཆེན་
 ལགས་སྤྱད་སེར་འབྱོར་ཆར་བའི་སྐོར་
 གསུངས་པ་དང་། སྐབས་དེ་ཏུས་དེ་ནི་
 གསང་བ་ཡིན་སྐོར་དང་། ཁོང་ཨ་རིར་འགྲོ་
 གྱུའི་ཁྱིམ་གྱི་ཁྱེད་བཞིན་ཡོད་སྐོར་གསུངས་
 སོང་། ཨ་རིའི་ཀུལ་པོ་ནི་ཡའི་ (Golden

ཆགས་སྤུལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱི་ལོ་
 ༢༠༡༡ ལོར་ཁོར་མེ་གྲོས་ཆོག་འཕུས་མི་

གཙོ་སྤྱི་འཕུས་རྒྱུན་ལས་རྣམས་དང་ལྷན་
 བཀའ་མོལ་གནང་གྱུ་བྱུང་བར་དགའ་ཆོར་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལོ་ ༤ ཆོས་ ༣༠ ཉིན་དབུ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་སྤྱི་ལོ་ལོ་ཆོག་གིས་གཙོ་སྤྱི་འཕུས་རྒྱུན་ལས་རྣམས་ལྷན་འདྲི་མཉམས་སྟོན་
 བྱེད་ཀྱི་ཆུང་གི་ཁྱེད་བཞིན་ལྷན་དབང་ཆེན་ལགས་ཀྱིས་གསུང་བཤུངས་གནང་སྐབས།

Bridge) ལ་ནང་མི་ལྷན་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱོར་བར་བ་
 ཐོག་ནས་མ་མཇུག་གི་བར་དུ་འབྲེལ་ཡོད་
 ཁག་ཅིག་ཙམ་ལས་མང་ཆོག་ནས་ཁོང་གི་
 གི་གནས་སྤངས་སྐོར་ཤེས་ཀྱི་མ་ཤེད་བསམ་
 གྱི་འདུག དེ་ནས་ཆར་མ་ཡོངས་གསུང་ལྟ་
 བོ་ཆགས་པའི་རྗེས་ལ། སྤྱི་ལོ་ལོ་ལོ་དུས་
 ལས་མ་བཞུགས་པར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལོར་ཡུ་
 རོབ་ནང་བོད་དོན་ལྷན་ལ་གནང་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་འབྲེལ་ཡོད་སྤྱི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
 ལོ་དང་། བོད་ནང་གི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་
 དང་། ལྷག་པར་དུ་ཆབ་སྲིད་བཅོམ་པའི་
 དཀའ་སྤྱོད་སྐོར་འབྲེལ་བཤུངས་གནང་སྟེ་བོད་
 དོན་ཐོག་ཏུ་ལས་པའི་ཕན་ཐོག་ཆེན་པོ་
 བྱུང་བ་ཤེད་བསམ་གྱི་འདུག དེར་ངོས་
 འཛིན་ཐོབ་པའི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་ཡོད་ཁག་
 ཅིག་གིས་ཁོང་གི་མཇུག་རྗེས་ལ་གཞེངས་

གཅིག་གིས་ལོ་སྤྱི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
 ཆགས་འཕུལ་གྱུའི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
 མཆོན་གསལ་བསྐྱབས་གནང་ཡོད་པ་ཤེད།
 དེ་ཆོ་ཁོ་རང་སྤྱི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
 བྱེད་དགོས་པའི་གནས་སྤངས་ཤིག་དང་། ང་
 ཆོ་བོད་མིའི་སྤྱི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
 ཡོངས་རྒྱུ་ལྷན་གྱིས་སྟོབས་པ་སྦྱོར་པའི་
 གནས་སྤངས་ཤིག་ཀྱང་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཤེད།
 མ་འོངས་པར་སྤྱི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
 སྤྱི་དོན་དུ་སེམས་ཤུགས་མ་ཆག་པའི་ཐོག་
 ལས་ཏུར་བསྐྱེད་གནང་རོགས་གནང་ཞེས་
 ལུ་རྒྱུ་ཡིན།

བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བཅོམ་ལྷན་དོན་
 བྱུང་དབང་ཆེན་ལགས་ཀྱིས་ཁོང་ཉིད་དེ་རིང་
 བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུས་ལྷན་ཁང་དུ་བཅར་
 ལས་དཔལ་ལྷན་ཆོག་གཙོ་མཆོག་གིས་

ཆེན་པོ་བྱུང་ཞེས་དང་། ཁོང་གིས་ཐོག་མར་
 ལ་གོང་ས་མཆོག་གི་བྱུག་དེབ་མང་པོ་བསྐྱར་
 བ་དང་། དེམ་པས་འཛིགས་བྲལ་སྟོན་བཞུག་
 བཅོ་བསྐྱེད་གནང་རྗེས་རྒྱ་དཔར་གཞུང་
 གིས་བཅོམ་འཕྲུག་བྱས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་
 སྐོར་སོགས་རོ་སྟོན་དང་། བོད་ནང་རྒྱ་ནག་
 དཔར་གཞུང་གིས་བཅའ་སྟོད་སྟོབ་བྲལ་ནང་
 བོད་སྤྱི་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
 བྱེད་བཞུག་པ་དང་། འབྲོག་པ་གནས་སྟོབ་
 བྱེད་བཞུག་པ། འཕྲུག་པ་སྐྱེད་ལ་ཁ་གཡུང་
 ལས་བོད་པའི་ས་ཆ་མང་པོ་བཅོམ་འཕྲུག་
 བྱས་ནས་མི་རིགས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་
 བཞུག་པ། རང་ལོ་ ༡༩ ལོ་ན་ན་མ་གཏོགས་
 བྱ་བཅོམ་བྱེད་མི་བཞུག་པ་སོགས་བོད་ནང་
 འཆར་གཞི་དང་ལྷན་པའི་ཐོག་ནས་མི་
 རིགས་རྩ་མེད་བཅོ་བཞིན་ཡོད་སྐོར་དང་།

དེ་ནས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་རྒྱུན་ལས་ནམས་དང་ལྷན་པན་ཚུན་བོད་དོན་སྐོར་བཀའ་བསྟུང་ལྷགས་པོ་གནང་རྗེས། དཔལ་ལྷན་
 ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ནས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བླ་ཉེ་ལྷག་ཉགས་གནང་བ་དང་། སྤྱི་འབྲུས་རྒྱུན་ལས་ནམ་ལས་འཆ་མས་
 འབྲིའི་མཛུལ་དང་ལུལ་ཡོད་བ་བཅས། །

༡) བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུག་ཡུན་ཆོག་གི་སྤྱི་ཚབ་ཆོག་ས་ཚུང་ནས་ཡུ་རོབ་ཁྲོས་ཆོག་གི་འབྲུག་མི་སྟོན་མངའ་འབྲུད་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཁབ་ནང་བོད་དོན་ལྷན་པ་གནང་ག།

ཐོག་བོད་རང་བཙན་གྱི་གནས་བབ་དང་།
 བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུག་གི་གཉིས་སྟེན་དབུ་
 མའི་ལས་གྱི་སྤྱི་བུས་སོགས་འོ་སྤྱོད་དང་
 སྤྱུགས། དུ་རོལ་གྱི་ཆོག་ས་ནང་བོད་དོན་
 སྤྱོད་སྤོང་དང་། བོད་དོན་ཐོག་གྱིས་ཆོད་
 འཛོག་གནང་ཡོང་བ། སྤྱུག་པར་དུ་དུ་རོལ་
 གྱི་མ་ཐུན་ཆོག་ས་པའི་ནང་བོད་དོན་
 དམིགས་བསམ་འབྲེལ་མ་ཐུད་པ་བསྐྱོ་
 གཞག་གནང་དགོས་སྤོང་དང་། དུ་རོལ་
 གྱིས་ཆོག་ས་གྱི་འགན་འཁུ་སོགས་གྱི་ཐོག་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུག་སྐྱེའོ་སྐྱོན་ཆོག་མཆོག་ལྷན་པུ་རྩོམ་གྲོས་ཆོག་མཆོག་འབྲུག་མི་དང་། ཀ་ཏི་ལུ་ན་ཡེ་ (Catalunya) སྤྱིད་འཛིན་བྱེད་སྐྱོར་སྐྱོན་ཆོག་མཆོག་གི་ལོ་ལྷན་པུ་རྩོམ་ཁོ་ལོ་ (Carles Puigdemont) མཆོག་དང་མཇུག་འབྲུག་གནང་སྐབས།

ལུས་གནང་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དེར་སྤྱི་
ཞབས་ཁོང་གིས་བོད་ཀྱི་རང་དབང་རང་
བཅོམ་ལ་རྒྱུ་སྐྱོར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་
སྐྱོར་དང་། འབྲེལ་ཡོད་སྤྱིད་གཞུང་ཁག་ལ་
ཡང་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱུ་སྐྱོར་སྤྱི་འབྲུག་
གནང་རྒྱུ་འཕོད་སྤྱི་ལྷན་པུ་རྩོམ་ལོ་ལྷན་
གནང་ཡོད་འདུག དེ་རྗེས་ ཡུ་རོལ་གྲོས་
ཆོག་མཆོག་འབྲུག་མི་ཞིག་གི་ཤོ་སྤྱི་ལོ་ བོད་
མི་མང་སྤྱི་འབྲུག་སྐྱེའོ་སྐྱོན་ཆོག་མཆོག་
ཆོག་མཆོག་མི་ལྷན་པུ་རྩོམ་ཁོ་ལོ་ལྷན་གི་
འབྲེལ་ས་སྤྱི་ལོ་ལྷན་པུ་རྩོམ་སྤྱི་ལོ་
དེར་སྤྱི་འབྲུག་རྒྱུ་སྐྱོར་བོད་དོན་དོ་སྤྱི་
ཡིག་ཆ་ཁག་སྤྱི་ལོ་ གྲོས་ཆོག་མཆོག་ནང་བོད་
དོན་སྤྱི་ལོ་ལྷན་པུ་རྩོམ་ཁོ་ལོ་ལྷན་པུ་རྩོམ་
གནང་ཡོད་འདུག

ཕྱི་ཚེས་ ༢༩ ཉིན་གྱི་ཕྱི་ལོ་ལྷན་པུ་
མང་སྤྱི་འབྲུག་སྤྱི་ལོ་ལྷན་པུ་རྩོམ་སྤྱི་
ཆོག་མཆོག་ལྷན་པུ་རྩོམ་སྤྱི་ལོ་ལྷན་པུ་
གཅོད་རིག་འཛིན་ཆོས་སྤྱི་ལོ་ལྷན་པུ་

དོན་གཅོད་བྱེད་ཆེ་འཛིན་ལས་དབང་འདུས་
ལགས་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ སྤྱི་ལོ་ལྷན་པུ་
སྤྱི་ལོ་ལྷན་པུ་རྩོམ་སྤྱི་ལོ་ལྷན་པུ་
ཆོན་པེ་ལས་ཀྱི་ལོ་ལྷན་པུ་རྩོམ་སྤྱི་ལོ་
(Helena Berge) མཆོག་དང་སྤྱི་
མཇུག་འབྲུག་སྤྱི་ལོ་ལྷན་པུ་རྩོམ་སྤྱི་
བ་མི་ལོ་ལྷན་པུ་རྩོམ་སྤྱི་ལོ་ལྷན་པུ་
སྤྱི་ལོ་ལྷན་པུ་རྩོམ་སྤྱི་ལོ་ལྷན་པུ་
འཕོ་བཞེན་པེ་ལོ་ལྷན་པུ་རྩོམ་སྤྱི་ལོ་
དེ་བཞེན་པེ་ལོ་ལྷན་པུ་

ཐོག་བོད་རང་བཅོམ་གཅོད་མའི་གནས་བབ་
ད་ལྟེ་ཆར་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་བཅོམ་
བྱེད་ཐོག་གནས་ཡོད་པར་ཁོས་འཛིན་
གནང་དགོས་སྐྱོར་དང་། བོད་མི་ལྷན་
འབྲུག་ཀྱི་གཉིས་སྤྱི་ལོ་ལྷན་པུ་རྩོམ་སྤྱི་
སྤྱི་ལོ་ལྷན་པུ་ཀྱི་ཐོག་དོ་སྤྱི་ལོ་ བན་
ཆོན་པེ་ལོ་ལྷན་པུ་གནང་རྗེས་ བོད་དོན་ལྷན་
སྤྱི་ལོ་ལྷན་པུ་ཁག་སྤྱི་ལོ་ལྷན་པུ་
དེ་རྗེས་ སྤྱི་ལོ་ལྷན་པུ་ (Belarus)
ཁ་གཏད་ཆོག་མཆོག་པེ་ལོ་ལྷན་པུ་མི་
ལྷན་པུ་སྤྱི་ལོ་ལྷན་པུ་ (Sviatlana Tsikhanouskaya)
མཆོག་དང་སྤྱི་ལོ་ལྷན་པུ་འཛིན་པེ་ལོ་
འཛིན་པེ་ལོ་ལྷན་པུ་དང་། བོད་དོན་ལྷན་
ཡིག་ཆ་ཁག་སྤྱི་ལོ་ལྷན་པུ་དོ་སྤྱི་ལོ་
དང་། དེ་བཞེན་པེ་ལོ་ལྷན་པུ་ཆོག་མཆོག་
སྤྱི་ལོ་ལྷན་པུ་དོན་ཆོག་མཆོག་ལྷན་པུ་
ཆོན་པེ་ལོ་ལྷན་པུ་ལྷན་པུ་ལོ་ལྷན་པུ་
སྤྱི་ལོ་ལྷན་པུ་ (Ms Nicoletta Pusterla)

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༣༠ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུག་སྐྱེའོ་སྐྱོན་ཆོག་མཆོག་ལྷན་པུ་སྤྱི་ལོ་ལྷན་པུ་མང་སྤྱི་འབྲུག་སྤྱི་ལོ་ལྷན་པུ་
མན་ལུ་མེ་ (Senator Karl Vanlouwe) མཆོག་དང་མཇུག་འབྲུག་གནང་སྐབས།

མཆོག་དང་། ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱི་སྲིད་
ལས་དོན་ཚོགས་ཚུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་སྤྱི་

པའི་མི་དེགས་ཅ་མེད་བཟོ་རྒྱུའི་སྲིད་བྱུས་
རན་པ་བཏོང་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།

ཀྱི་པན་ཚུན་དགོངས་ཚུལ་བཟུང་ལེན་གནང་
ཡོད་འདུག།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༤ ཚེས་ ༢༤ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུངས་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་ཁོ་མ་སེ་ ཇི་ཇེ་
ཁོ་ཟེ་གི་ (Tomas Zdechovsky, Member of European Parliament) མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་གནང་སྐབས་།

ཞབས་མྱར་གྲ་ (Gargya, Policy Offi-
cer, EEAS) མཆོག་ནས་གཉིས་དང་ལྷན་
མཇུག་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་དོན་ལྷ་སྤྱུལ་དང་པན་
ཚུན་ངེ་བ་ངེས་ལན་གནང་ཡོད་འདུག།

ཉིན་རྒྱུ་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་
འཐུས་མི་དང་། ཀ་ཏི་ལུ་ན་ཡའི་ (Catalu-
nya) སྲིད་འཛིན་ཟུར་པ་སྤྱི་ཞབས་ཀར་
ལེས་ སུར་ཇེ་ཁེ་མོན་ཁེ་ (Carles Puigd-
mont) མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་ཀྱིས་
བོད་ནང་གི་ཇ་ཁག་གནས་སྐབས་དང་། ཡུ་
རོབ་གྲོས་ཚོགས་ནང་བོད་དོན་གླེང་སློང་
ཡོང་ཐབས། བོད་དོན་དམིགས་བསལ་
འབྲེལ་མ་ཐུད་པ་བསྐྱོ་གཞག་གནང་དགོས་
སྟོན་། ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འགན་འཁུ་
སྟོན་གྱི་སྟོན་སྒྲན་མེང་ཞིབ་རྒྱུ་ཞུས་
གནང་བ་དང་། སྐབས་དེར་སྤྱི་ཞབས་ཁོང་
གིས་བོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ནི་རྒྱ་ནག་གིས་བོད་

ཁོང་ངོས་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་ཁ་གཏད་བཅག་
ནས་སུ་མ་ཐུད་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱུ་སྟོར་
གནང་ངེས་ཡིན་སྟོང་དང་། མ་འོངས་པའི་ཡུ་
རོབ་གྲོས་ཚོགས་ནང་བོད་དོན་ཐོག་ངེ་བ་
ངེས་ལན་དང་། ཀ་ཏི་ལུ་ན་ཡའི་ (Catalu-
nya) འཐབ་ཅོད་དང་བོད་ཀྱི་འཐབ་ཅོད་
དབར་འབྲེལ་བ་དམ་ཐབ་གནང་རྒྱ་སྟོན་གས་

ཕྱི་ལོ་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་
འཐུས་མི་དང་། ཡུ་རོབ་བོད་དོན་རྒྱུ་སྟོར་
ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྤྱི་ཞབས་མེ་ཀུ་ལ་
སེ་ པེ་ག་ས་ (Mikulas Peksa, MEP
& President of Tibet Interest
Group) མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་
ཀྱིས་བོད་དོན་ཐོག་པན་ཚུན་ངེ་བ་ངེས་ལན་
དང་། ཁོང་གིས་ད་བར་བོད་དོན་ཐོག་ཕྱག་
ལས་གནང་སྟེགས་དང་མ་འོངས་པའི་འཆར་
གཞི་སྟོན་ཞིབ་ཕྱོད་སྟོན་གནང་ཡོད་འདུག།

ཕྱི་ཚེས་ ༣༠ ཉིན་ཕྱོད་སྤྱི་འཐུས་
རྒྱལ་པ་སྤྱུར་མིལ་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཅོད་ཁང་དུ་
འཆམས་གཞིགས་ཐེབས་པ་དང་། སྐབས་
དེར་དོན་གཅོད་འགན་ཁང་དུ་འཛིན་ཚོས་
སྟོན་ལགས་དང་། སྤང་ཆེ་འཕྲིན་ལས་དབང་
འདུས་ལགས། ཚེས་པ་བཅས་ནས་ཐེབས་
བསྐྱེད་སྟེ་ལེན་ཞུས་ཤིང་། དེ་རྗེས་སྟེལ་ཇམ་
གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་འཐུས་མི་སྤྱི་ཞབས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༤ ཚེས་ ༢༤ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུངས་སྤྱི་ལ་རུ་སེ་ (Belarus) ཁ་གཏད་ཚོགས་པའི་ཕྱི་འཛིན་
འཐུས་མི་ལུ་སྤྱི་མེ་ཏེ་ལ་ཏ་ སེ་ཁོ་མི་ཁུ་ཡུ་ (Sviatlana Tsikhanouskaya) མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་གནང་སྐབས་།

སྤྱི་ནོར་ཡཔོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཆོག་དགྲའ་གངས་ ༡༩ ལ་ཕེབས་པའི་
 ཡ་སྤྱིའི་འཁུངས་སྐར་དངོས་གཞི་སྤྱད་བཅི་
 ལུས་པའི་ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ནམ་པ་
 ཆེད་ཕེབས་གནང་ཡོད། མཇུག་སྒྲིལ་ཐོག་ས་
 གནས་གཞུང་མཇུག་སྒྲིལ་གྲག་དང་། ས་
 མའི་ཆོག་ས་ཆུང་སོགས་ནས་རིག་གཞུང་
 འཁུལ་སྒྲིལ་ལུས་གནང་རྒྱུ་ དགོང་རྩོ་ཆུ་

ཆེད་ ༡༠ པའི་ཐོག་ཐེངས་འདིའི་སྤེལ་རུ་
 ལུའ་གྱི་ལས་རིམ་ཡོངས་སུ་ལེགས་གྲུབ་
 གུང་ཡོད་པ་བཅས།

༡) བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་ཆོག་ས་ཆུང་ནས་པ་རན་སི་ཁོས་ཆོག་ས་ཆུང་མི་དང་། ཕྱི་སྤྱི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་
 སོགས་མཇུག་ཀྱིས་པ་རན་སི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་བོད་དོན་ལྷན་སྐྱེལ་གནང་བ།

༢༡ ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་
 འཇམ་དཔལ་བསྟན་འཛིན་མཆོག་དང་། སྤྱི་
 འཐུས་སྒྲོལ་དཔོན་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཆོན་
 མཆོག་ སྤྱི་འཐུས་རྩི་ཆེ་ཆེ་བཅུན་མཆོག་
 བཅས་ལས་གྲུབ་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
 ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆབ་ཆོག་ས་ཆུང་ཕྱི་ཁྱེ་ ༧
 པའི་ཆེས་ ༡ ཉིན་གྱི་ཕྱི་རྩི་སྤེལ་རུ་སྐྱེ་ཆབ་
 དོན་གཅོད་འགན་ཁང་རིག་འཛིན་ཆོས་སྒྲོན་
 ལགས་དང་ལྷན་མེ་འཁོར་བརྒྱུད་པ་རན་
 སིའི་རྒྱལ་ས་པེ་རི་སིར་ཕེབས་ཐོན་གྱིས་དེ་
 གའི་མེ་འཁོར་བཅས་ཆུགས་སུ་ཕེབས་
 འཁྱོར་མཆོམས། ཡུ་རོབ་ཕྱོགས་བཞུགས་
 བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་མཆོ་
 མཆོག་དང་། པ་རན་སི་འབྲེལ་མཐུད་ལས་
 ཁུངས་ཀྱི་འབྲེལ་མཐུད་པ་ཐུབ་བསྟན་ཆེ་
 རིང་ལགས་ཀྱིས་གཙོས་འབྲེལ་ཡོད་ལས་
 བྱེད་། ས་གནས་བོད་རིགས་ཆོག་ས་པ། ས་
 གནས་ཆུ་བཞི་སྐར་དུག ས་གནས་དབུས་
 གཅོད་ཆོག་ས་པ་སོགས་གཞུང་དང་གཞུང་
 འབྲེལ་མིན་པའི་ཆོག་ས་པ་ཁག་གི་གནད་
 ཡོད་མི་སྤྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཕེབས་བསུའི་སྤྱི་ལེན་
 གཞུགས་ཀྱིས་ལུས་གནང་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༧ ཆེས་ ༡ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐྱེ་ཆབ་ཆོག་ས་ཆུང་ནས་པ་རན་སིའི་རྩི་ཆེད་དཔོན་གཞོན་པ་སྐྱེལ་ཞབས་རེན་ལུག་
 རོ་མེ་རོ་ མེ་འཕལ་ (Jean Luc-Romero Michel, Deputy Mayor of Paris) མཆོག་དང་མཇུག་ཀྱིས་སྐྱེལ་གནང་སྐབས།

དེ་རྒྱུས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ནམ་
 པ་ས་གནས་བོད་རིགས་ཆོག་ས་པའི་གཞུང་
 མཇུག་དཔལ་ཡོན་སྒྲོལ་གྱའི་འཛིན་སྐྱོང་གོང་
 འོག་ཁག་ལ་འཆོམས་འདྲིའི་གཞིགས་སྒྲོར་
 ཕེབས་གནང་བ་དང་། ཉིན་རྒྱལ་ཆུ་ཆེད་
 ༡༩༣༠ ལས་ཕྱི་རྩོ་ཆུ་ཆེད་ ༥༡༠༠ བར་ས་
 གནས་བོད་རིགས་མང་ཆོག་ས་ཉིས་བརྒྱ་
 ཅམ་འདྲུ་འཛོམས་ཐོག་གསུང་བཤད་དང་།
 ཆོག་ས་བཅར་བ་མང་ཆོག་ས་ཀྱི་དོགས་འདྲི་
 ཁག་ལ་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད་མཐེལ་
 ཕྱིན་གནང་ཡོད་འདུག།
 ཕྱི་ཆེས་ ༡ ཉིན་གྱི་ཕྱི་རྩི་རྒྱལ་ས་

པེ་རི་སིའི་རྩི་ཆེད་དཔོན་གཞོན་པ་སྐྱེལ་ཞབས་
 རེན་ལུག་ རོ་མེ་རོ་ མེ་འཕལ་ (Jean Luc-
 Romero Michel, Deputy Mayor
 of Paris) མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་ཀྱིས་སྤེལ་
 ཀྱིས་བོད་དོན་ལྷན་སྐྱེལ་ཡིག་ཆ་ཁག་ཕུལ་བ་
 དང་འབྲེལ་བོད་དོན་སྒྲོར་སྤྱན་མང་ལུས་པ་
 དང་། སྐབས་དེར་སྐྱེལ་ཞབས་ཁོང་གིས་རྒྱ་
 དམར་གཞུང་གིས་བོད་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་
 ཐང་རྩིག་རོལ་གཏོར་བཞེན་ཡོད་པ་མཐེན་
 རྟོགས་ཡོད་པའི་སྒྲོར་དང་། བོད་དང་པ་རན་
 སིའི་རྒྱལ་ཁབ་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་།
 ལུག་པར་དུ་སྤྱི་ནོར་ཡཔོང་ས་ཡ་སྐབས་

མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་དགའ་ཞེན་དང་
གྲུས་བགྱར་ཆེན་པོ་ཡིད་བར་མ་ཟད། བོད་
སྐད་སྐོར་དུས་རྒྱུ་དུ་སྐབས་ལྡང་དང་མེ་
འཆབ་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། གཞོན་

[illegible]

དོན་ཐོག་ནས་པ་ཅི་འགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱ་བ་
 རྒྱུང་ལུས་དང་ལུ་བཞིན་ཡོད་ཅེས་གསུངས།
 ཉིན་རྒྱ་བ་ས་གནས་གཞུང་འབྲེལ་མིན་བའི་
 ཆོག་ས་པ་ཁག་གི་ཆོག་ས་མི་ནམས་དང་ལྷན་
 བཞུགས་མོལ་ཆོག་ས་འདྲུ་ཞིག་ཆོག་ས་
 གནང་ཡོད་འདྲ།

བྱེད་ཆེན་ ༤ ཉེན་གྱི་སྤྱོད་པ་རན་
 སེ་བྱེ་མིད་ལས་ཁུངས་སུ་དེ་གའི་འགོ་བ་
 མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་མགིན་ཆབ་པ་ལུམ་སྤྱོད་པེ་མེ་
 བེ་ རྩོམ་ཡིན། (Dephine Borione,
 Ambassador for human rights)
 མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་འབྲུག་གིས་བོད་དོན་
 ལུ་སྤྱོད་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་སྤྱོད་པ་དང་ཆབ་ས་
 ཅིག་བོད་དོན་སྐོར་སྤྱོད་མེད་ལུས་གནད་
 ཡོད་པ་དང་། སྤྱོད་པེ་ལུམ་སྤྱོད་པེ་གིས་
 བོད་ནང་གི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གནས་

སྒྲུབ་པར་གྱིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ། རྒྱལ་སྤྱིའི་
མཐུན་སྦྲེལ་གྱི་ཕྱོག་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ།

དེ་ནི་རྒྱལ་སྤྱིར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ལུ་མ་སྐུ་ཇེ་ཁེ་ལེན་ ལུ་ས་ཏ་
ལུ་མ་ཚོགས་གོང་མའི་འལུ་མ་མི་ལུ་མ་སྐུ་ཁེ་ལེ་མི་ ཇེ་མེ་བ་ (Senator
ལུ་ཚབ་ཚོགས་ལུང་གི་ཚོགས་མི་ནམ་པར་གསོལ་སྟོན་གྱི་སྤྱིག་དང་

འུགས་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་བོད་དོན་
ཐོག་ཏུ་རྒྱལ་སྤྱིར་དང་། ལུགས་སྐྱོང་
གནང་བཞིན་ཡོད་ཅེས་གསུངས་འདུག ཉིན་
གུང་པ་རན་མི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་བོད་
དོན་རྒྱལ་སྤྱིར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་ལུ་མ་
སྐུ་ཇེ་ཁེ་ལེན་ ལུ་ས་ཏ་ཆེ་ ཟེ་རི་ཀའོ་ (Jac-
queline Eustache-Brinio) མཆོག་

དང་། བ་རན་སི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་
འཇུས་མི་ལྷན་སྐྱེལ་མི་ རོ་སེབ་ (Sen-
ator Else Joseph) མཆོག་ དེ་བཞིན་
འཇུས་མི་གཞན་བཅས་ནས་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཇུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེལ་ཚོགས་ཚུང་
གི་ཚོགས་མི་རྣམ་པར་གསོལ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་
དང་འབྲེལ་མཇུག་མོལ་གནང་ཞིང་། སྐབས་
དེར་ཁོང་རྣམ་པས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སྤྱི་
ཡོངས་དང་། ལྷག་པར་དུ་མ་འོངས་པའི་
འཐབ་ཚད་གནང་ཚུགས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་
བཀའ་འབྲི་དགོངས་ཚུལ་ཐེབས་ཁག་ལ་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུས་རྣམ་པས་ལན་
འདེབས་གསལ་བཤད་དང་། ད་ལན་གྱི་བོད་
དོན་ཁུ་སྐུལ་གྱི་ལས་དོན་ཁག་སྟོན་སེང་
ཁུས་གནང་ཡོད། ཕྱི་རོ་བ་རན་སི་ཕྱི་སྤྱི་
ལས་ཁུངས་སུ་ཨེ་ཤི་ཡའི་ཕྱི་ཚན་གྱི་ངེས་
སྟོན་བ་མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་གནང་
ཞིང་། སྐབས་དེར་སྤྱི་འཇུས་རྣམ་པས་བོད་
ནང་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་འོག་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་
དཀའ་ངལ་དང་། མི་རིགས་དབྱེ་འབྲེད་ཀྱི་

ཡུལ་ ༡༠༩ ན་མཉུ་ ༥ ཁྱེད་པ་དང་མི་ཡི་ཡིད་ལས་ཁྲིམས་སྤྱོད་ཀྱི་མ་དང་སྤྱི་བསྐྱེད་ཆོག་མཁན་ཀྱི་དཔེ་བུ་ལ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་མཐོང་ཆ་པ་ལྟར་སྤྱི་པའི་ཐོབ་ཐང་ལྟར་ (Daphne Borione, Ambassador for human rights) མཆོག་དང་ལྷན་པད་ལ་ཡོད་པར་སྐྱབས་པ།

སྤྱི་ལུགས་ ཁོར་ཕུག་གཏོར་སྐྱོན་སོགས་ཀྱི་ རྗེས། བོད་དོན་ཁྱུ་ལྷན་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ཕྱེ་
སྐྱོར་དང་། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ནི་ གནད་ཡོད་པ་དང་། ཁོར་གིས་བོད་དོན་སོགས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༢ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཚུང་ནས་མ་རན་སི་བོད་རིགས་མང་ཚོགས་ལ་གསུང་བཤད་གནང་
རྗེས། བོད་སྤྱུག་ནས་དང་ལྷན་དུ་བསྐྱོན་པའི་བར།

ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་པ། བོད་ནི་ དམིགས་བསལ་སྤྱུགས་སྤང་དང་སློབ་ཆ་བ་
ཁྱེད་ཀྱི་དམར་གཞུང་གིས་བཤད་པ་ལྟར་གྲངས་ ཡོད་པ། བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་མང་པོར་
ཉུང་མི་རིགས་ཕྱི་གི་མིན་པ་མ་ཟད། ལོ་རྒྱུས་ ཁྱེད་ཀྱི་མང་ཡོད་པ་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་དམར་
སོགས་རང་བཅོན་གྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁབ་གཅིག་ཡིན་པ་ གཞུང་ཡོག་བོད་ནང་གི་གནས་སྤངས་ཉིན་རེ་
སོགས་བོད་དོན་སྐྱོར་ཞིབ་པ་ལོ་སྤྱོད་གནང་ བཞིན་རེ་ཞན་རེ་སྤྱུག་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ།

༣) བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་ནས་འཇར་མན་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་
ཚོགས་གཙོ་སོགས་དང་མཇུག་འབྲུག་གིས་འཇར་མན་ནང་བོད་དོན་ཁྱུ་ལྷན་གནང་བ།

༢༠༡༣ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༥ ཉིན་ སྤྱི་ཚོལ་ཆུ་ཆོད་ ༧༣༠ ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་མཁན་པོ་འཇུག་དཔལ་བསྟན་འཛིན་ མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་སློབ་དཔོན་ཐུབ་
བསྟན་ཁྱེད་ཀྱི་མཆོན་མཆོག་ སྤྱི་འཐུས་དོན་རྒྱུ་
ཆེ་བཟན་མཆོག་བཅས་ལས་བྱུང་པའི་བོད་
མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་
ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་ནམ་པ་མེ་འཁོར་
བརྒྱུད་འཇར་མན་ཁྱེད་ཀྱི་ས་རྒྱ་ལེན་ལ་

ཐེབས་ཐོན་གྱིས་ཕྱི་དོན་ཆུ་ཆོད་ ༥ ཡོལ་ཅམ་ ལ་རྒྱ་ལེན་མེ་འཁོར་བབས་ཚུགས་སུ་
ཐེབས་འབྱོར་མཆོག་སྤྱི་ཚབ་ ཐོན་གཙོ་འཕྲིན་ལས་ཆོས་སྤྱི་ལགས་
དང་། ས་གནས་བོད་རིགས་ཚོགས་པའི་ ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་གཞོན་ ས་གནས་མི་
མང་བཅས་ནས་ཐེབས་བསུའི་སྤྱི་ལེན་ཐབ་ ཁྱེད་ཀྱི་ལོད། ཕྱི་ཚེས་ ༦ ཉིན་གྱི་སྤྱི་ཚོལ་ཆུ་ཆོད་

ལྷན་པར་དུ་ད་ལྟའི་ཆར་རྒྱ་ནག་དམར་
གཞུང་གིས་སོ་སོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ས་
མཆོམས་ལས་བརྒྱལ་བའི་ལས་འགུལ་མང་
པོ་ཞིག་སྤེལ་ཡོད་པ་སོགས་ནི་ཉ་ཅང་གི་སློ་
འཆ་བ་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་པ་
སོགས་གསུངས་འདུག།

བོད་དོན་ཁྱུ་ལྷན་སྐབས་ལུ་རོབ་
ཕྱོགས་བཞུགས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཐུབ་
བསྟན་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་དང་། བ་རན་སི་དོན་
གཙོ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འབྲེལ་མཐུད་པ་ཐུབ་
བསྟན་ཆེ་རིང་ལགས། བོད་དོན་རྒྱ་སྐྱོར་བ་
ལུ་སྤྱི་མི་ལེ་ནི་ མན་མེ་ (Celine Men-
guy) ལགས། འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་
འཛིགས་མེད་ལགས་བཅས་མཉམ་བཅར་
ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་པ་བཅས།

༢༠༡༣ ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་ཚུང་དང་། སུད་
སི་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཙོ་འཕྲིན་ལས་ཆོས་སྤྱི་ད་
ལགས་བཅས་ནས་འཇར་མན་གྲོས་ཚོགས་
འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་
ཚོགས་གཙོ་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་མེ་ཀལ་
རྒྱ་རན་ཏི་ (MP Michael Brand)
མཆོག་དང་། ཚོགས་མི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་
མི་རྒྱ་ཏུ་སྤྱི་སྤྱི་མེ་མར་ (MP Nadja St-

hamer) མཆོག་ ཆོག་མི་གྲོས་ཆོག་མི་འཐུས་མི་མ་རེ་ཡ་ གེ་ལེན་ སི་ཀ་མེན་ (MP Maria Klein-Schmeink) མཆོག་ ཆོག་མི་གྲོས་ཆོག་མི་འཐུས་མི་པེ་ཏར་ ཉེ་ རེ་ཉེ་ (MP Peter Heidt) མཆོག་ ཆོག་མི་གྲོས་ཆོག་མི་འཐུས་མི་ཨར་ལེན་ རུ་རེ་ལ་ (MP Erwin Rueddel) མཆོག་བཅས་ འཇར་མན་སྤྱི་དོན་ཆོག་མི་ཆེ་ཁག་ བཞིའི་གྲོས་ཆོག་མི་འཐུས་མི་ལྷ་དང་ལྷན་ མཇུག་འཕྲད་གནང་སྟེ། འཇར་མན་གཞུང་ གིས་རྒྱ་ནག་ལ་འདྲིན་པའི་ཐབས་བྱས་ཡིག་ ཆ་གསར་པ་བཟོ་བཞིན་པའི་ནང་བོད་དོན་ གྲོས་པའི་ཐབས་བྱས་ལ་འགོ་དཔོན་པ་ དང་། ལུ་རོལ་མཐུན་ཆོག་མི་འཐུས་ནང་བོད་དོན་ དམིགས་བསལ་འབྲེལ་མཐུན་པ་བསྐྱོ་ གཞག་ཡོང་ཐབས། དེ་བཞིན་ཉེ་ཆར་འཇར་ མན་ཕྱི་སྤྱི་དོན་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ལུ་ལ་འདིའི་ གྲོས་ཆོག་ནང་རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དོན་རྒྱུ་ལ་གཏོང་ བཞིན་ཡོད་པའི་སྐོར་དང་། བཅའ་སྤྱོད་སློབ་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༨ ཚེས་ ༦ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་གི་སྤྱི་ཚབ་ཆོག་མི་འཐུས་ཆུང་ནས་འཇར་མན་གྲོས་ཆོག་མི་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་ རྒྱ་བ་སྐྱོར་ཆོག་མི་འཐུས་གཙོ་གྲོས་ཆོག་མི་འཐུས་མི་མེ་ཀལ་བླ་རན་ཤེ་ (MP Michael Brand) མཆོག་དང་། ཆོག་མི་གྲོས་ཆོག་མི་འཐུས་ མི་ལྷ་དང་ལྷན་མེ་སྤ་མར་ (MP Nadja Sthamer) མཆོག་ ཆོག་མི་གྲོས་ཆོག་མི་འཐུས་མི་མ་རེ་ཡ་ གེ་ལེན་ སི་ཀ་མེན་ (MP Maria Klein-Schmeink) མཆོག་ ཆོག་མི་གྲོས་ཆོག་མི་འཐུས་མི་པེ་ཏར་ ཉེ་ རེ་ཉེ་ (MP Peter Heidt) མཆོག་ ཆོག་མི་གྲོས་ཆོག་མི་འཐུས་མི་ཨར་ལེན་ རུ་ རེ་ལ་ (MP Erwin Rueddel) མཆོག་བཅས་དང་ལྷན་འཕྲད་གནང་སྟེ་སྐབས།

གྲུའི་སྐོར་ལ་ ཐུགས་འཆབ་ཀྱིས་གསུང་ བཤད་ལུགས་ཆེ་གནང་བ་དེར་གྲོས་ཆོག་མི་ བས་རྒྱ་བ་སྐྱོར་གྱིས་འཐུས་མི་རྣམ་པས་རྒྱ་ ནག་གཞུང་ཆུང་ལ་ཡི་གེ་བཏང་བ་སོགས་ ལ་ཐུགས་ཆེ་ཆེ་ཞུས་གནང་ཞེས། བོད་དོན་ རྒྱ་སྤྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་དང་བོད་མི་མང་སྤྱི་ འཐུས་ལྷན་ཆོག་གི་འཛིན་ཁུག་ལྷགས་ ཐུལ་གནང་ཡོད་འདུག།

སྐབས་དེར་ཁོང་རྣམ་པས་གོང་

གསལ་ཞུ་སྤྱུལ་གནང་བའི་དོན་གནད་ཁག་ རིས་བཞེས་དང་། འབོད་སྤྱུལ་གནང་བ་ བཞིན་ལོ་རྒྱུ་མ་འཇར་མན་གྲོས་ཆོག་མི་ འཐུས་མིའི་སྤྱི་ཚབ་ཆོག་མི་འཐུས་ཆུང་ཞིག་ བཞུགས་སྐྱར་ད་སར་ཐེབས་རྒྱའི་ཞལ་ བཞེས་ཀྱང་གནང་འདུག དེ་དང་བསྟུན། དེ་ ཉིན་སྤྱི་ལོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་ བོ་མཆོག་དགུང་གྲངས་ ༩༩ ལ་ཐེབས་པའི་ ཡ་སྤྱིའི་འཁུངས་སྐྱར་འཁལ་ཡོད་སྐབས། བརྟན་ལམ་བརྒྱུད་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་ ལ་འཆམས་འདྲི་ཡང་ཞུས། ཆོག་མི་འཐུ་ གྲུབ་ཞེས། འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ནས་བོད་ མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་འཇར་མན་གྲོས་ ཆོག་གི་ཆོག་མི་འཐུས་ཁང་ནང་གཟིགས་སྐོར་སྟེ་ ཁྱིད་གནང་འདུག། སྐབས་དེར་འཇར་མན་ རྒྱ་ལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གི་ འགན་ཁུར་བ་ཀླུ་ཡེ་ ཐུ་ལར་ (Kai Muller) ལགས་དང་། འཇར་མན་བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྐྱོར་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༨ ཚེས་ ༦ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་གི་སྤྱི་ཚབ་ཆོག་མི་འཐུས་ཆུང་ནས་འཇར་མན་གྲོས་ཆོག་མི་འཐུས་བོད་དོན་རྒྱ་བ་སྐྱོར་ ཆོག་མི་འཐུས་གཙོ་གྲོས་ཆོག་མི་འཐུས་མི་མེ་ཀལ་ བླ་རན་ཤེ་ (MP Michael Brand) མཆོག་སོགས་དང་མཇུག་མཐུན་སྐབས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༣ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་འཇར་མན་རྟོགས་ཚོགས་ (Friedrich Naumann Foundation) ཡི་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགན་འཛིན་གཞིན་པ་མ་ལེ་ཡ་ཤོ་སྒོ་ (Maria Walf) འགན་དང་། ཚོགས་པའི་ཨེ་ཡི་ཡ་སྡེ་ཚན་གྱི་འགན་འཛིན་གཞིན་པ་ཅར་ལེ་སེ་ ཇཱ་ བེ་ནུ་ཇི་ (Charles Du Vinage) འགན། དེ་བཞིན་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་བཅས་དང་ལྷན་མཇུག་འབྲུང་གནང་སྐབས།

ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་བསྟན་འཛིན་
འཛོམས་འབར་བ་ (Tezyn Zochbauer)
འགན་ཁུམ་གཉིས་མཉམ་བཅར་ཞུས་གནང་
ཡོད་འདུག།

ཕྱི་ཆེས་ ༧ ཉིན་གྱི་སྤྱོད་ཆུ་ཚོད་
༡༠༡༣༠ རོག་འཇར་མན་ནང་ཉེན་གཞི་བྱས་
པའི་ (Schwarz-Schilling Fouda-
tion) ཚོགས་པའི་འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣ་ཁག་
དང་ལྷན་ཆུ་ཚོད་གཉིས་ཅུ་ལ་དེར་ཚོགས་
འདུ་དང་ཕན་ཚུན་དེ་བཅིས་ལན་གནང་ཡོད་
པ་དང་། ཉིན་རྒྱུ་ཆུ་ཚོད་ ༣ པའི་རོག་
འཇར་མན་ཕྱི་སྤྱི་ལས་ཁུངས་ལྷན་ཁྲི་འཐུས་
ཁུམ་པས་འཇར་མན་ཕྱི་སྤྱི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་
རྒྱ་ནག་སྡེ་ཚན་གྱི་འགན་འཛིན་མཆོག་དང་
ལྷན་མཇུག་ཀྱིས་བོད་དོན་ཞུ་སྒྲུལ་གྱི་
ཡིག་ཆ་ཁག་ལྟུང་། འཇར་མན་གཞུང་
གིས་རྒྱ་ནག་ལ་འཛིན་པའི་ཐབས་བྱས་ཀྱི་
ཡིག་ཆ་གསར་པ་བཞེ་བཞིན་པའི་ནང་དེས་
པར་དུ་བོད་དོན་སྐོར་ཁ་གསལ་འགོད་

ཐབས་ཡོད་བ་དང་། རྒྱ་ནག་ནང་ཉེན་གཞི་
བྱས་པའི་འཇར་མན་གཞུང་ཆབ་བརྒྱད་བོད་
ནང་གི་གནས་སྐབས་ཐོག་རྒྱ་ས་ལོན་ཞིབ་
འཇུག་ཡོད་བ་སོགས་ཞུས་གནང་བར། སྤྱི་
ཞབས་ཁོང་གིས་དེ་དག་ལ་ངོས་བཞེས་དང་
སྒྲགས། སྤྱི་ནོར་ཡུལ་ས་ལྷན་པས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྤྱི་ཁམས་འཕྲོད་བསྟེན་རི་
འབྲེལ་ཡོད་མེད་སྐོར་བཀའ་འདེགས་བཤད་དེ།
ལྷོ་ཆར་སྤྱི་ཁམས་གསལ་ཐང་ཡོན་པ་དང་།

མཇར་འཕྲིན་བསྐྱེད་དང་སྐྱོད་བཞིན་ཡོད་
པ་མ་ཟད། ཉེ་ཆར་ལྷན་ཁྲི་འཐུས་སྐྱེད་ཉིན་
དགྲུང་གུངས་བརྒྱ་དང་བཅུ་གུངས་བཞུགས་
རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་གཏམ་བཟང་ཐེབས་ཡོད་
བ་སོགས་སྟན་མེད་ཞུས་འདུག། གཞན་ཡང་
སྤྱི་ཞབས་ཁོང་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ཁུམ་པ་མ་འོངས་པར་སྤྱི་མཐུད་ནས་འཇར་
མན་ཕྱི་སྤྱི་ལས་ཁུངས་ནང་ཐེབས་གནང་
ཡོད་བ་དང་། པན་ཆུན་འབྲེལ་བ་སྤྱི་མཐུད་
གནས་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཞལ་བཞེས་གནང་འདུག།
ཕྱི་ཆེས་ ༩ ཉིན་རྒྱུ་ཆུ་ཚོད་
༡༡༣༠ རོག་བོད་པའི་ཟ་ཁང་ (Little Ti-
bet) ཞེས་པའི་ནང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ཁུམ་པ་གསུམ་དང་། སྤྱད་སི་སྤྱི་ཆབ་དོན་
གཙོད་འཕྲིན་ལས་ཆོས་སྤྱིད་འགས། འཇར་
མན་རྒྱལ་ས་ལྷན་ལེན་ཁུལ་ལ་གནས་
བཞུགས་བོད་རིགས་ཚོགས་པའི་ཚོགས་
གཞིན་དཔུས་པའི་ས་གནས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་
མི་མང་། འཇར་མན་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༩ ཉིན་འཇར་མན་རྒྱལ་ས་ལྷན་ལེན་དུ་སྤྱི་ནོར་ཡུལ་ས་ལྷན་པས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ལྷན་ཁྲི་འཐུས་སྐྱེད་
སྤྱད་བཅེ་ཐབ་རྒྱུ་ཞུས་རྒྱུ་སྤྱད་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཁུམ་པ་གསུམ་དང་། འཇར་མན་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་གཙོས་པའི་
ཚོགས་མི་རྣམས་ཁག་ཅིག་དང་། འཇར་མན་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་ཁུངས་ཁང་གི་འགན་ཁུངས་བ་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བསྐྱོད་པའི་པར།

ཆོག་པ་ལེ་ཆོག་པ་གཙོ་བསྟན་འཛིན་འཛོམས་འབར་བ་ (Tezyn Zochbauer) ལགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ཆོག་པ་མི་རྒྱུད་གས་ཁག་ཅིག་འཇར་མན་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གི་འགན་ཁུར་བ་ཀླ་ཡེ་ལུ་ལར་ (Kai Muller) ལགས་སོགས་མཉམ་ཞུགས་ཐོག་སྤྱི་ཙོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཡ་སྐུའི་འབྲུངས་སྐར་སྤང་བཅི་ཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞབས་བཏན་གསུང་འདོན་མཛད་པ་དང་། དེ་ནས་མངར་ཟས་བཀོ་འགྲེམས། ཕྱི་ཚེ་ཆུ་ཆོད་ ༥ ཐོག་ས་གནས་བོད་རིགས་ཆོག་པ་བས་མི་མང་ཡོངས་ལ་གསོལ་ཆོག་པ་འདེགས་འབུལ་ཞུས་ཤིང་། ཡ་སྐུའི་འབྲུངས་སྐར་གྱི་མཛད་རིམ་ཁག་ལེགས་པར་བྱུང་བཞིན་ཡོད་འདུག།

ཕྱི་ཆེས་ ༡༠ ཉིན་གྱི་ཕྱི་ཚེ་ཆུ་ཆོད་ ༡༠༡༣༠ པའི་ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུས་རྒྱལ་བས་འཇར་མན་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཆོག་པ་ (TID) ཞེས་པའི་ཆོག་པ་གཙོ་བོ་དང་། ལས་བྱེད། འགན་འཛིན་ལྷན་ཆོག་པ་གྱི་ཆོག་པ་མི་བཅས་དང་ལྷན་མཇལ་འཕྲད་གྱིས་ཆོག་པ་འདུ་ཆོག་ཏེ། པན་ཆུན་ཇི་བ་ཇིས་ལན་གནང་ཡོད། དེ་ཇིས་འཇར་མན་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཆོག་པ་བས་ཀོ་སྤྱི་ཞུས་པའི་བོད་དོན་ཇི་བ་བསྐྱེད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་འགྲེམས་སྟོན་ཁག་ལ་གཟིགས་སྐོར་གནང་བ་དང་། ཉིན་རྒྱུ་ཆུ་ཆོད་ ༡༡༠༠ པའི་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༥ ཆེས་ ༡༠ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུས་སྐྱོར་ཆོག་པ་རྒྱུ་སྐྱོར་ཆོག་པ་འཇར་མན་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཆོག་པ་ (TID) ཞེས་པའི་ཆོག་པ་གཙོ་བོ་དང་། ལས་བྱེད། འགན་འཛིན་ལྷན་ཆོག་པ་གྱི་ཆོག་པ་མི་བཅས་དང་ལྷན་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྐབས།

ཐོག་འཇར་མན་རོགས་ཆོག་པ་ (Friedrich Naumann Foundation) ཡི་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགན་འཛིན་གཞོན་པ་མ་རེ་ཡ་མོ་སྟོ་ (Maria Walf) ལགས་དང་། ཆོག་པ་ལེ་མེ་ཡ་སྟེ་ཆེན་གྱི་འགན་འཛིན་གཞོན་པ་ཅར་ལི་སེ་ཏུ་ཕི་རྟུ་ཇི་ (Charles Du Vinage) ལགས། དེ་བཞིན་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་བཅས་དང་ལྷན་མཇལ་འཕྲད་གནང་། སྐབས་དེར་ཁོང་རྣམས་ནས་ད་བར་

ཆོག་པ་ལེ་ལས་དོན་གནང་ཕྱོགས་སོགས་རོ་སྟོན་དང་། པན་ཆུན་དགོངས་ཆུལ་བཞེ་ལེན་གནང་ཡོད། གཞན་ཡང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུས་ལྷན་ཆོག་པ་གྱི་སྐྱོར་ཆོག་པ་རྒྱུ་སྐྱོར་ཆོག་པ་འཇར་མན་རོགས་ཆོག་པ་ (FNF) ཇིས་ནས་ད་བར་སྤྱི་འཕུས་ལྷན་ཆོག་པ་གྱི་ལས་དོན་ཁག་ལ་རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་བར་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དང་། འབྲུང་འབྱུང་ཡང་སྤང་ལྷག་རྒྱུ་སྐྱོར་ཡོང་བའི་རེ་སྐུལ་ཞུས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༥ ཆེས་ ༡༠ ཉིན་འཇར་མན་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཆོག་པ་ལེ་ཀོ་སྤྱི་གཞོན་པ་བོད་དོན་ཇི་བ་བསྐྱེད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་འགྲེམས་སྟོན་ལ་གཟིགས་སྐོར་གནང་སྐབས།

གནང་ཡོད། སྐབས་དེར་སྤྱད་སི་སྤྱོད་ཆབ་དོན་
གཙོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཆོས་བཟང་ལགས་དང་།
ཟླ་ལེན་བོད་རིགས་ཆོག་མཁན་པོ་འཇམ་མགས་
གཞིན་པ་རྒྱ་ལགས་ཀྱིས་གཉིས་མཉམ་བཅས་
ཁྱེད་ཀྱི་ལས་བྱེད་ལྟར་བྱས་པ་ལྟར་བྱས་པ་
དེ་རིམ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆབ་ཆོག་མཁན་པོ་འཇམ་མགས་ཀྱི་ཆུང་ནས་ཕྱི་ཟླ་ ༦

པའི་ཆེས་ ༡༩ ནས་ཕྱི་ཟླ་ ༢༡ པའི་ཆེས་ ༡༠
བར་ལུ་རྩོམ་ཆུལ་ཁབ་སྤྲོལ་ཐུག་དང་། ས་
རན་སི། འཇམ་མགས་བཅས་ཀྱི་ནང་ཉིན་
གངས་ ༡༣ ཅས་ཀྱི་རིང་ལུ་རྩོམ་ཆུལ་
ཆོག་མཁན་པོ་འཇམ་མགས་ཀྱི་ཆུལ་ཁབ་སྤྲོལ་
ཆོག་མཁན་པོ་འཇམ་མགས་ཀྱི་ཆུལ་ཁབ་སྤྲོལ་
ཆོག་མཁན་པོ་འཇམ་མགས་ཀྱི་ཆུལ་ཁབ་སྤྲོལ་
ཆོག་མཁན་པོ་འཇམ་མགས་ཀྱི་ཆུལ་ཁབ་སྤྲོལ་
ཆོག་མཁན་པོ་འཇམ་མགས་ཀྱི་ཆུལ་ཁབ་སྤྲོལ་

འཕྲད་ཀྱིས་བོད་དོན་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆབ་དང་། ས་
གནས་བོད་རིགས་མང་ཆོག་མཁན་པོ་འཇམ་མགས་
སྤྱོད་ཆབ་ཀྱི་ཆུང་ནས་ཕྱི་ཟླ་ ༦ པའི་ཆེས་
ཁྱེད་ཀྱི་ལས་བྱེད་ལྟར་བྱས་པ་ལྟར་བྱས་པ་
ཁྱེད་ཀྱི་ལས་བྱེད་ལྟར་བྱས་པ་ལྟར་བྱས་པ་
ཁྱེད་ཀྱི་ལས་བྱེད་ལྟར་བྱས་པ་ལྟར་བྱས་པ་
ཁྱེད་ཀྱི་ལས་བྱེད་ལྟར་བྱས་པ་ལྟར་བྱས་པ་
ཁྱེད་ཀྱི་ལས་བྱེད་ལྟར་བྱས་པ་ལྟར་བྱས་པ་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ཨ་ཁྱོང་རིན་ཆེན་ཆུལ་མཚན་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་པ་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་ཀྱིས་གཉིས་ནས་ལ་
དུགས་སྤྱོད་བྱས་པ་དང་། ཕྱི་ན་ཟླ་ ༡༡ གཞི་ལྷན་དུ་གཞུང་འབྲེལ་ས་བཞོམ་སྤྱོད་ལེགས་བྱས་པ་བྱུང་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༦ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ཨ་ཁྱོང་རིན་ཆེན་ཆུལ་མཚན་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་པ་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་
ཀྱིས་གཉིས་ནས་ལ་དུགས་སྤྱོད་བྱས་པ་དང་། ཕྱི་ན་ཟླ་ ༡༡ གཞི་ལྷན་དུ་གཞུང་འབྲེལ་ས་བཞོམ་སྤྱོད་ལེགས་བྱས་པ་བྱུང་བ།

༢༡ ཟླ་ ༡༢ པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ཀྱིས་པ་ལོ་གཉིས་དང་བྱེད་སྤྱོད་ཆབ་
ནང་མང་ཆོག་མཁན་པོ་འཇམ་མགས་ཀྱི་
ལས་སྤྱོད་དང་། བདེ་སྤྱོད་ལེགས་ལེགས་སྤྱོད་
ལས་སྤྱོད་ལྟར་བྱས་པ་ལྟར་བྱས་པ་
ཁྱེད་ཀྱི་ལས་བྱེད་ལྟར་བྱས་པ་ལྟར་བྱས་པ་
ཁྱེད་ཀྱི་ལས་བྱེད་ལྟར་བྱས་པ་ལྟར་བྱས་པ་
ཁྱེད་ཀྱི་ལས་བྱེད་ལྟར་བྱས་པ་ལྟར་བྱས་པ་
ཁྱེད་ཀྱི་ལས་བྱེད་ལྟར་བྱས་པ་ལྟར་བྱས་པ་

ཆེས་ ༡༩ ནས་ཕྱི་ཟླ་ ༢༡ པའི་ཆེས་ ༡༠
བར་ལུ་རྩོམ་ཆུལ་ཁབ་སྤྲོལ་ཐུག་དང་། ས་
རན་སི། འཇམ་མགས་བཅས་ཀྱི་ནང་ཉིན་
གངས་ ༡༣ ཅས་ཀྱི་རིང་ལུ་རྩོམ་ཆུལ་
ཆོག་མཁན་པོ་འཇམ་མགས་ཀྱི་ཆུལ་ཁབ་སྤྲོལ་
ཆོག་མཁན་པོ་འཇམ་མགས་ཀྱི་ཆུལ་ཁབ་སྤྲོལ་
ཆོག་མཁན་པོ་འཇམ་མགས་ཀྱི་ཆུལ་ཁབ་སྤྲོལ་
ཆོག་མཁན་པོ་འཇམ་མགས་ཀྱི་ཆུལ་ཁབ་སྤྲོལ་
ཆོག་མཁན་པོ་འཇམ་མགས་ཀྱི་ཆུལ་ཁབ་སྤྲོལ་
ཆོག་མཁན་པོ་འཇམ་མགས་ཀྱི་ཆུལ་ཁབ་སྤྲོལ་

ཕྱི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་ལ་དུགས་སྤྱོད་ལྟར་
ལས་སྤྱོད་ལྟར་བྱས་པ་ལྟར་བྱས་པ་
ཕྱི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་ལ་དུགས་སྤྱོད་ལྟར་
ལས་སྤྱོད་ལྟར་བྱས་པ་ལྟར་བྱས་པ་
ཕྱི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་ལ་དུགས་སྤྱོད་ལྟར་
ལས་སྤྱོད་ལྟར་བྱས་པ་ལྟར་བྱས་པ་
ཕྱི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་ལ་དུགས་སྤྱོད་ལྟར་
ལས་སྤྱོད་ལྟར་བྱས་པ་ལྟར་བྱས་པ་
ཕྱི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་ལ་དུགས་སྤྱོད་ལྟར་
ལས་སྤྱོད་ལྟར་བྱས་པ་ལྟར་བྱས་པ་

ལྷ་རྩལ་དུ་ཡང་ལ་དྲགས་མི་མང་དང་
 བོད་མིའི་དབར་སེམས་ཐག་ཉེ་པོའི་ཐོག་
 གནས་ཡོད་པ་དང་། བྱང་པར་དུ་ལ་དྲགས་
 མངའ་གཞུང་ནས་ས་གནས་བོད་མི་ཚོར་
 གཞིགས་ཏྲོག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནང་བཞིན་ཡོད་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་འདི་ལོར་རྒྱ་གར་གཞུང་
 གི་དཔུང་ལོག་ བོད་མིའི་སློབ་མཉམ་པའི་
 དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ལོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་གཞི་མཉམ་མཚན་སྟོན་ཞུས་
 སྐབས། ལ་དྲགས་ཁུལ་གྱི་དད་ལྷན་མེར་སྐྱ་
 མི་མང་གིས་ཞི་བའི་རོ་ཁྲོལ་ལས་འབྲུལ་
 ལྷགས་ཆེན་སྤེལ་བ་བཅས་ལ་བཀའ་བློན་ཆེ་
 ཞུས་པ་དང་། ཆབས་ཅིག་མ་འོངས་པར་དེ་
 ལྷར་སྤྱ་མ་ཐུང་གཞིགས་ཏྲོག་གནང་སྟོང་
 ཡོང་བའི་འཕོད་སྐུལ་ཞུས་ཡོད་འདུག
 སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་གྲོས་ཆོག་ས་འཐུས་མི་
 སྐྱ་ཞབས་འཇམ་དབྱངས་ཆེ་རིང་རྣམས་རྒྱལ་
 མཆོག་ནས་ཀྱང་ལ་དྲགས་མི་མང་ལ་མ་ཐུན་
 རྒྱུན་དང་རོགས་རམ་གང་ཡོད་ས་གནས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྔ་ ༦ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ཨ་ཤིང་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་བསྐྱ་མཆོ་མཆོག་
 རྣམས་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱིན་ལྷར་བོད་པ་ཁ་ཆེད་སྟོབ་ཐུང་གཞིགས་ཏྲོག་ལེབས་སྐབས།

བོད་མི་རྣམས་ལ་འང་གཅིག་མཚུངས་སུ་
 ཐོབ་ཐབས་གང་ཡོང་གནང་རྒྱ་ཡིན་སྟོར་
 གསུངས་འདུག དེ་རྗེས་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་བ་
 གཉིས་ནས་བོད་ཁྱིམ་སྟོབ་ཐུང་གཞིགས་
 སྟོར་དང་། དེ་བཞིན་དཔལ་ལྷན་ཅུ་ཐོག་ཆོས་
 སྤངས་བྱ་ཆེད་དང་། ཀླུ་སྐབ་བརྒྱུད་ཆོས་
 སྤྱིང་དགོན། གཡུང་རྒྱུད་ལྷ་ཅེ་བོན་དགོན།
 ལ་རྒྱལ་བའི་པོ་བྲང་ཞི་བའི་ཆལ་བཅས་ལ་
 མཇལ་བཅར་ཞུས་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ས་གནས་

བོད་རིགས་མི་མང་རྣམས་ལ་གསུང་བཤད་
 གནང་ཡོད་འདུག

ཕྱི་ཚེས་ ༣༠ ཉིན་ལ་དྲགས་སྤེ་རུ་
 ཉེན་གཞི་བྱས་པའི་བོད་པའི་བརྒྱ་ལོག་ཁག་
 ༡༢ ལ་གཞིགས་སྟོར་དང་། ཕྱི་ལོ་བོད་ཁྱིམ་
 སྟོབ་ཐུང་དགེ་སྟོབ་ཡོངས་ལ་གསུང་བཤད་
 གནང་ཡོད་འདུག

ཕྱི་ལྔ་ ༢ པའི་ཚེས་ ༡ ལས་ ༩
 བར་ཉིན་གངས་བཞིའི་རིང་ལ་དྲགས་བྱང་
 ཐང་ཉོ་མ་དང་། བཀག་གཞུང་། རྒྱུ་ལོག་
 ཉེན་ལེ། མ་ཁྲུ། རྒྱ་ཐུང་། སུམ་མདོ། ས་སྤང་
 བཅས་ལ་བྱང་ས་ཁུལ་ཁག་བརྒྱུད་ལ་
 གཞིགས་སྟོར་ལེབས་ཇེས། དེ་ཁུལ་མི་མང་
 གི་བདེ་སྤྱུག་དང་། དཀའ་སེལ་ཆེད་ས་
 བགོས་ཕྱོགས་བསྟོན་གྱི་ལས་རིམ་ཡོངས་
 སུ་ལེགས་པར་བྱུང་སྟེ། སྤང་ཡང་ལ་དྲགས་
 སྤེ་རུ་སྤྱི་ལེབས་གནང་ཡོད་འདུག

ཕྱི་ཚེས་ ༥ ཉིན་གྱི་དགོང་ཉོ་རྒྱུ་
 ཆོད་ ༦༡༣༠ ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྔ་ ༦ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ཨ་ཤིང་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་བསྐྱ་མཆོ་མཆོག་
 རྣམས་གཉིས་ཀྱིས་ལ་དྲགས་སུ་དགོན་སྤེ་ཁག་ལ་གནས་མཇལ་ལེབས་སྐབས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ ༩ ཚེས་ ༡ རྒྱུ་ ༩ བར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ཨ་ཁྱོང་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆན་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་པ་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་ནམ་གཉིས་ནས་ལ་དྲགས་བྱང་ཐང་ཁུལ་ལ་གཞིགས་སྐྱོད་པེབས་སྐབས་།

ནམ་བུ་གཉིས་ནས་ལ་དྲགས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་གནས་འཐུས་རང་སྐྱོང་རི་ཁྱོང་ས་ཡུལ་རྒྱུ་མཆོག་གི་སྤྱི་དཔོན་སྤྱི་ཞབས་བཟ་ཤེས་རྒྱལ་མཆན་མཆོག་དང་ལྷན་མཇུག་འབྲུག་གནང་སྟེ། ལ་དྲགས་མི་མང་དང་བོད་མི་གཉིས་དབར་ལོ་རྒྱུ་ཐོག་མི་རིགས་དང་སྐད་ཡིག་གཅིག་ཡིན་པ་ནང་བཞིན་ད་ལྟ་ཡང་ལ་དྲགས་མི་མང་དང་བོད་མི་གཉིས་དབར་སེམས་ཐག་ཉེ་བོད་ཐོག་གནས་ཡོད་པའི་སྐྱོར་དང་། ལྷག་པར་དུ་ལ་དྲགས་མངའ་གཞི་ནས་ས་གནས་སྤྱི་གནས་སྤྱོད་བོད་མི་

ཆོར་གཞིགས་རྒྱུ་ཆེ་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་འདི་ལོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ངན་བྱས་འོག་སྤྱི་ལོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་གཞི་མེད་མཆན་སྤྱོད་ཞུས་སྐབས་། ལ་དྲགས་ཁུལ་གྱི་དང་ལྷན་མེར་སྤྱི་མི་མང་སྤྱོད་ཐག་མང་པོས་ཞི་བའི་རོ་ཆོལ་ལས་འགྲུལ་བྱུགས་ཆེན་སྟེལ་བ་བཅས་ལ་བཀའ་བློན་ཆེ་ཞུས་པ་དང་། མ་འོངས་བར་དེ་ལྟར་གཞིགས་རྒྱུ་གནང་སྐྱོར་བའི་འབོད་སྤྱི་ཞུས་གནང་ཡོད་འདུག་སྐབས་དེར་སྤྱི་དཔོན་མཆོག་ནས་ཀྱང་སྤྱི་

མཐུད་བོད་མི་ནམས་ལ་གཞིགས་རྒྱུ་གང་ལེགས་གནང་རྒྱུ་ཞུས་བཞེས་དང་སྤྱི་གནས་ཉིན་ལས་རྗེས་སྤྱི་ལོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་དྲགས་སྤྱི་ཆེབས་བསྐྱར་བཀའ་བློན་བསྐྱར་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལྟར་དེའི་ཐོག་ལྷག་ཞུ་སྤྱི་ཞུས་ཀྱི་ཞུས་གང་ལེགས་གནང་ཡོད་སྐྱོར་སོགས་རོ་སྤྱོད་གནང་ཡོད་འདུག་

ཕྱི་ཚེས་ ༩ ཉིན་ལ་དྲགས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་གཞི་བྱས་པའི་ལ་སྤྱི་ལས་ཁུངས་དང་། ས་གནས་ཕྱོགས་ཆོགས་། ས་གནས་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་། ས་གནས་རང་བདེན་ཆོགས་ཁུང་། སྤྱན་རྩིས་ཁང་། མཉམ་འབྲེལ་། འབྲོད་བསྟེན་སྤྱན་ཁང་བཅས་ལ་གཞིགས་སྐྱོར་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱི་འཐུས་ནམ་བུ་གཉིས་ས་གནས་སྤྱི་གཞིགས་ཞུས་པའི་སྤྱི་ལོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཡ་སྤྱི་འཐུས་སྐྱར་མཇུག་སྤྱོད་ཐོག་སྤྱི་མགོན་དུ་ཆེད་པེབས་གནང་སྟེ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ཨ་ཁྱོང་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆན་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤུར་སྤྱོད་སྤྱི་ཞུས་བྱང་གནང་བ་སོགས་མཆོན་པའི་ལ་དྲགས་སྤྱི་བྱང་ཁུལ་དུ་ཐེངས་འདིའི་གཞུང་འབྲེལ་ས་བགོས་སྤྱོད་སྤྱོད་ལེགས་པར་བྱུག་གནང་ཡོད་པ་བཅས་།

སྤྱི་ཁོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགུང་ལྔ་པ་ ༩༩ ལ་མེབས་པའི་ཡ་སྐའི་འཁྲུངས་སྐར་མཛད་སྒོའི་ཉིན་བོད་མི་མང་ སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཆོག་གི་གསུང་བཤད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༦ ཉིན་བཞུགས་སྐར་དུས་གཞུག་ལག་ཁང་གི་མཛུན་ཐང་དུ་བོད་མིའི་ཁྱེད་མེད་པའི་དབུ་ཁྱིེད་སྤྱི་ཁོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགུང་ལྔ་པ་ ༩༩ ལ་མེབས་པའི་ཡ་སྐའི་འཁྲུངས་སྐར་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཆོག་གི་ཐོག་མཆོག་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་བཀའ་སློབ་བཀའ་བློན་སྤྱུལ་སྐབས།

༡༣། །དེ་རིང་ནི་བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་
ལྗངས་ཀྱི་སྤྱི་འབྲེལ་ཆུས་ཀྱི་སྤྱི་སྐལ་རྒྱལ་
ཀུན་སྤྱི་ཐོག་རང་གཞུགས་འཕགས་མཆོག་
སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་མི་ཡི་ཆུང་པར་
རོལ་བ། ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
འཛིན་ཉེན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན། ས་སྤྱི་
རྒྱལ་བསྐྱེད་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་
བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་སྐབས། ཁྱེད་མེད་
པའི་དབུ་ཁྱིེད། སྤྱི་ཁོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་
མགོན་ཡ་སྐལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་
མཁུན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་སྤྱོད་
ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྤོང་ལམ་དང་། གདུལ་
བྱའི་རྣམ་དཀར་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
དུས་སུ་སྤྱིན་པ་ལས། བོད་ཤིང་ཕག་ལྷ་ ༥

ཆོས་ ༥ དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༥ ཟླ་ ༩ ཚེས་
༦ ཉིན་བོད་མངོན་སྲོད་སྤྱི་འབྲུས་སྤྱུག་འཆར་
དུ་སྤྱི་ཁྱེད་ལུང་བཟླ་འཁྲུལ་བྲལ་བསྐྱེད་
རྫོགས་པའི་བཀའ་ལུང་བཞེན་པོ་མཆོག་མཛད་དུ་
བྱུང་བའི་མཆོན་ལྷས་བཟང་པོ་དུ་མ་དང་
བཅས་སྤྱི་བལྟམས་ནས་ཕྱི་ལུགས་དགུང་
ལྔ་པ་ ༩༩ དང་། རང་ལུགས་དགུང་ལྔ་པ་
༩༩ ལ་མེབས་པའི་ཡ་སྐའི་འཁྲུངས་སྐར་ཉིན།
ནམ་ཡང་གཞུག་བར་མི་རུས་པའི་སྤྱི་ཁོར་
ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
ཐུགས་རྫོགས་པའི་ཡིད་ལ་བརྩེ་བཞེན།
གུས་ཐུག་སྤོང་དུ་བྱུང་ཏེ་གཞིས་ཀྱིས་བོད་
མི་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་ཞུས་ཏེ་དགའ་དད་སྤོ་
གསུམ་ཀྱི་རང་ནས་འཆོམས་འདྲིའི་བཟླ་

ཤིས་བདེ་ལེགས་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན།
ཡ་སྐལ་མཆོག་སྤྱི་ཐོག་བཟུ་བཞི་བ་
ཆེན་པོ་མཆོག་ནི་རྒྱལ་ཁྲོན་པའི་གྲུབ་སྐྱེད་སྤྱེད་
ཀྱི་སྤྱུལ་སྤྱི་ར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བས་
མཐའ་ཡས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་མཛོད་མཛོ་
དང་དེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་བཟང་པོར་བཞི་
བར་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་ས་
གསུམ་ཀུན་དུ་བྱུང་ཅིང་བརྫོད་ཀྱིས་མི་
ལངས་ཤིང་། ཡ་སྐལ་མཆོག་ལྷ་བ་ཆེན་པོས་
བོད་ལྗངས་ལུགས་ལུང་གསེར་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་གངས་ལྗངས་ཆབ་
སྤྱི་ཀྱི་གདུགས་དཀར་ལུག་གཅིག་གི་གྲིབ་
བསིལ་འོག་སྤྱི་འབྲེལ་ཐོག་དག་བདེ་བར་
བཀོད། ལྷག་པར་ཡ་སྐལ་མཆོག་བཟུ་བཞི་

པ་ཆེན་པོ་གང་ཉིད་སྤྲུགས་དུས་སྤྱི་འགོ་སྤྱི་
དང་། བྱེ་བྲག་གངས་ཅན་ཆོས་ལུགས་ཞིང་དུ་
དུས་ཚོད་གཉིས་འཕྲང་ཆེ་བའི་སྐབས་འདིར་
སྤྱི་ཡི་བཀོད་པ་བཟུང་སྟེ། མཆོན་དཔེའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་ཐོས་

ཏེ་མཛད་སྤྱོད་གང་ཐད་ནས་དམ་པའི་རང་
རྟགས་མངོན་གསལ་ཡོད་པ་མ་ཟད།
འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྤྱུལ་
ཡལ་ས་སྤྱི་མེད་ན་རིམ་གྱིས་སྤྲུགས་བསྐྱེད་
སྟོན་ལམ་དང་། ལྷ་མོའི་མཆོག་ཐེགས་དན་

གིར་བསྐྱེད་ཏེ་བྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་དགེ་
བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཆོན་རྟགས་བཞེས་
གནང་བ་དང་། བྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་བོད་
ཤར་བྱེད་པ་མཆོན་པ་སྤྱི་ཆུ་དམར་གྱིས་
བཅན་འཇུག་བྱ་འགོ་བཙུགས་ནས་བོད་ཀྱི་
ཆབ་སྲིད་གནས་སྐབས་ཏ་ཅང་ཇ་འག་དང་
དཀའ་ངལ་ཅི་ཆེད་གནས་སྤྱི་ལྷན་བའི་ཉག་
ཤེད་སྐབས་དེར། བོད་ལྗོངས་ལྷ་མི་ཡོངས་
ནས་མ་བཟོས་བསམ་པ་གཅིག་མཐུན་གྱིས་
གསོལ་བ་ཕྱར་ཚུགས་སུ་བཏབ་བས་སྤྱི་
ནོར་ཡལ་ས་ཡ་སྤྱུབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་དགྲུང་གྲངས་བཅུ་དྲུག་ལས་མ་
ཐེབས་ཀྱང་བྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལྷ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༧
ཉིན་བོད་ལྗོངས་ལུགས་ཟུང་ཆབ་སྲིད་
གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཕྱག་མཆོན་དུ་བཞེས་
གནང་གིས་བོད་ཀྱི་བྱིས་མཆོས་ཀྱིས་ཁབ་
གཉིས་ཞི་མཐུན་མཉམ་གནས་ཡོང་ཐབས་
མཛད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་
འཛིན་སྐྱོང་གི་འགོ་ལུགས་གང་ཅི་རང་དབང་
མང་གཙོར་འགྱུར་ཐབས་སྤྱི་ཆོགས་ལེགས་
བཅས་ཀྱི་སྤྱི་ཚན་ཟུར་འཇུགས་ཀྱིས་བོད་
འབངས་རྣམས་བདེ་བར་སྐྱོང་བཞེད་ཀྱི་ཕྱག་
བཞེས་བཀའ་བློན་བསྐྱེད་སྟེ། འོན་ཀྱང་མང་
སྤྱི་ལྷན་གིས་མ་བཟོན་པར་ཆུ་དམར་བཅན་
འཇུག་དཔག་དཔུང་གིས་བོད་ལྗོངས་
ཡོངས་རྫོགས་བཅན་བཟུང་བྱས་པར་བརྟེན་
བྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་མགོན་པོ་མཆོག་གིས་
མཆོས་ཀྱིས་ཁབ་ཆུ་གར་འཕགས་པའི་
ལུལ་དུ་བཅན་བྱོལ་ལ་མ་ཐེབས་ཐབས་མེད་

བྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༧ ཆོས་ ༩ ཉིན་བཞུགས་སྐབས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་ཐང་དུ་བོད་མིའི་རྒྱ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ནོར་ཡལ་ས་
ཡ་སྤྱུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་ཡ་སྤྱི་འཕྲངས་སྤྱི་མཛད་སྤྱི་སྤྱི་བཅོམ་ལྷན་པའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་སྟོན་སྤྱི་ལྷན་གནང་བཞིན་པ།

བསམ་སྟོན་གསུམ་དང་། འཆད་ཅོད་ཅོམ་
གསུམ་སོགས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ཤེས་བྱའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་
མངའ་དབང་འགྱུར་ཞིང་རེས་པ་དོན་གྱི་
མཁས་པའི་ཁྱུ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་སྟོང་ཉིད་
ཀྱི་ལྷ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་
སྤྱིས་ཤིང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཐབ་ཆོས་
གསུང་གི་བདུན་ཅི་ཟད་མེད་དུ་སྟེར་བའི་
དེང་གི་རང་རེའི་སྤྱི་ཆོགས་ཅན་མ་ཟད་སྤྱིར་
ཆེན་མང་པོའི་སྤྱི་འགོ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་བཀོ་སྐྱལ་ཏུ་གྱུར་ཡོད།
ཡལ་ས་སྤྱི་མེད་བཅུ་བཞེད་པ་ཆེན་
པོ་མཆོག་སྤྱི་གཞིན་ལུང་དུས་ནས་བྱིས་པ་
གཞན་གྱི་སྤྱོད་ཚུལ་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་

རྟགས་སོགས་དཔོངས་པ་ཅེ་མཐུན་ཐོག་
སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་མོང་མའི་ཕྱག་མཆོན་སོགས་
རི་བཞིན་རོས་འཛིན་གྱིས་ཡིད་གཉིས་ཐེ་
ཆོས་ཅ་བྱལ་བྱུང་བས་ཡང་སྤྱི་དཔལ་བྱལ་
རེས་རྟེན་བྱུང་སྟེ་བྱི་ལོ་ ༡༩༣༩ ལོར་དགྲུང་
ལོ་བཞེད་ཐོག་བོད་ཀྱི་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་
ལྷན་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་སར་གདན་དྲངས་ཤིང་།
བྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ བོད་ལུགས་འབྲུག་ལྷ་ ༡
ཆོས་ ༡༩ ཉིན་བྱ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞུང་
མེད་ཁང་པོ་བྱང་པོ་ཏ་པའི་མི་འཛིགས་གདོང་
ལྷས་བཏེགས་པའི་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་
མཐོན་པོར་མངའ་གསོལ་ཏེ་བཟུ་ཤིས་པའི་
བ་དན་བྱེད་པ་བཅུར་གཡོ་ཞིང་། གསན་
བསམ་སྟོན་གཉེར་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་བདག་

བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་གར་དུ་ཡུལ་པ་སོར་
འཁོད་ཉིད་ནས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དབུ་ཁྲིད་
རིམ་པར་འབྲེལ་ལམ་ཞུ་སྐྱུལ་མཛད་དེ།
བཅན་ཁྱོལ་བོད་གཞུང་གསར་འཛུགས་
ཀྱིས་གང་གི་ཞབས་རྒྱུ་ལྟར་བསྐྱེད་འཕྲོར་
བོད་མི་ཁྱིམ་མང་པོར་ཐུགས་བརྩེ་བྱམས་
གཟིགས་ཆེན་པོས་རིས་མེད་ཆོས་བརྒྱད་ཆེ་
ལག་སོ་སོའི་བཀའ་སློལ་ཆོས་སྤྱོད་ཉམས་
བཞེས་བཤད་སྐྱབ་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་
ཉམས་མེད་རྒྱན་འཛིན་ཐུབ་པའི་བསྐྱེད་ཀན་ས་
ལག་དང་། གཞིས་ཆགས་ལག་སློབ་བྱ་ལག་
ལག་ཤེས་བཞེས་པའི་ཆོས་ལག་ཆོར་
འཁོད་འདུ་འཁོད་སོགས་གང་ལ་དེ་པོས་ཀྱི་
མཛད་བཟང་བཀའ་འདྲིན་སྤྱོད་བར་མཛད།

ཐོག་མར་བཅན་ཁྱོལ་དུ་འཕྲོར་
སྐབས་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་བར་ཉེ་
བར་མཁོ་བའི་བོད་སྐྱུག་ན་གཞོན་ནམས་ལ་
མ་འོངས་བོད་ཀྱི་བདག་པོར་དགོངས་བཞེས་
ཀྱིས་བོད་སྐྱུག་ཁེ་གཙང་གི་གཏན་ཉིན་སློབ་
བྱ་ལག་གསར་འཛུགས་དང་གཞན་མཐོ་
སློབ་ལག་ནས་སྤྱད་འབྲས་ཐོན་ཏེ་ཤེས་ཡོན་
ཅན་ཀྱི་བཅན་ཁྱོལ་སྤྱི་ཆོག་སེམས་ཆགས་
པ་མ་ཟད། ད་སྐབས་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་འཛུགས་
གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་སློབ་བྱ་ལག་དང་། དེ་གི་
གཞུང་བསྐྱེད་ཀན་ས་ལག་སྐྱུག་ལག་ལག་
གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་
ཆོག་སྤྱི་ལག་སོགས་ཀྱི་ནང་ཞབས་ཀྱི་ཞུ་
མཁན་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་མང་བའི། ཡུལ་པའི་
ཐུགས་རྒྱུ་འཕྲོད་ཀྱི་གི་བ་བཅིལ་ལོག་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༦ ཉིན་བཞུགས་སྐབས་གཞུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་ཐང་དུ་བོད་མིའི་རྒྱན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ནོར་ཡུལ་པ་
ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་ཡསྐུའི་འབྲངས་སྐར་མཛད་སྤྱོད་སྤྱོད་བཅོ་ཞུས་པའི་ཐོག་ཉི་མ་ཅལ་མང་འཕྲོད་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོད་ཆེན་
མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་བཞིན་པ།

བཅན་ཁྱོལ་དུ་འཆར་ཡོངས་དང་ཤེས་ཡོན་
ཀྱི་གོ་སྐབས་ཐོབ་སྤྱོད་པའི་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་
སྐྱུག་ཡིན་པ་དང་། ད་ཆ་ཁྱད་ལས་ཤེས་ཡོན་
ཀྱིས་སྤྱུག་པའི་བཅན་ཁྱོལ་སྤྱི་ཆོག་སེམས་སྤྱོད་
གྱུར་ཏེ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོངས་རྒྱ་ལོངས་ཐོབ་
མི་རང་ཉིད་ཀྱི་མི་སྤྱི་ལག་ཁྱར་སྤྱོད་ཀྱི་
བྱེད་བཞིན་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁ་ཆེ་
ཤོས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་ཡུལ་པ་
ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྒྱུ་
བཀའ་འདྲིན་ཉམས་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་
ཡིན་པ་ནམ་ཡང་བརྟེན་ཐབས་མེད།

ཡུལ་པ་མཆོག་གིས་འཛམ་གླིང་
སྤྱི་འགྲོ་སྤྱི་ལ་རྒྱལ་ཆེན་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་
བཟང་པོས་འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་རང་ཆས་སྤྱོད་
པ་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྤྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་
པའི་མཛད་འདོད་ཀྱི་རྒྱ་བྱམས་བཅའི་རྒྱས་
སྤྱོད་པའི་ཆར་བཟུང་ནས། འགྲོ་བ་མིའི་
ལྷན་སྐྱེས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱས་པ་གོང་སྤྱོད་
མཛད་ཐོག་ཁོར་ཡུག་སྤྱོད་བྱུང་། ཆོས་

ཐུགས་མཐུན་སྤྱི་ལ། དམག་འཐབ་དང་
འཁྱུག་ཅོད་ཞི་ཐབས་སོགས་འཛམ་གླིང་ཞི་
བདེར་སྤྱོད་པའི་ཀྱན་ཁྱབ་འགན་འཁུར་ཀྱི་
མཛད་འཕྲོད་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པ་
བསྐྱེད་དང་སྤྱོད་བཞིན་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད།
དུས་མེད་ཏུ་ཅང་ཆེ་བའི་ཆོས་སྤྱི་གས་དུས་ཀྱི་
འཛམ་གླིང་ས་ཆེན་འདིར་བོད་ཆོས་ལྷན་ཞིང་
གི་རིག་གཞུང་བཟང་པོ་རྣམས་མི་ཉམས་
རྒྱན་འཛིན་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་ཡང་ཅའི་བོད་
གངས་ཅན་ལྷོངས་འདི་ཉིད་མ་འོངས་ཞི་
བདེའི་བསྐྱེད་ཀན་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་སྤྱོད་
མེད་པའི་དགོངས་གཞི་ཐབ་མོས་བོད་
འབངས་རྣམས་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་བུར་
བཀྱི་བར་མཛད་ཅིང་། འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་སྤྱོད་
འགྲོ་རྣམས་ཆོས་འཕྲོར་བདེ་སྤྱོད་ཀྱི་དཔལ་
ལ་རོལ་ཆེད་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱས་ལག་ལམ་མང་
པོར་ཞབས་ཀྱི་བརྒྱ་རྣམས་པར་བཀོད་དེ་དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལྷ་བ་རྟེན་འབྱུང་
དང་། སྤྱོད་པ་འཆེ་བ་མེད་པ། བྱམས་སྤྱོད་ཤི།

གཞན་པོ་བྱང་ལོ་མཁའ་ཀྱི་ཆ་བར་གྱུར་བའི་
 དམ་པའི་ཆོས་ཚུལ་ཟབ་མོས་ཡོངས་སུ་
 ཆོས་པར་མཛད་པ་དང་། དེར་གྱི་ཆར་རྒྱ་
 གར་གཙོས་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་
 གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་
 ཆོག་སྤྱོད་ཁག་གི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་དང་། མི་
 མང་དགུས་མ་སོགས་ནས་དད་པ་དང་མོས་
 གུས་ཆེན་པོས་གསུང་ཆོས་དང་བཀའ་སློབ་
 སོགས་ལྷུ་ཕྱིར་པོ་བྱང་དུ་མཛུལ་ཁར་བཅར་
 མཁན་རྗེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པར། བཀའ་
 སློབ་གསུང་གི་བདུན་ཅིས་སློབ་ལྟ་སྤྱོད་པོ་མང་
 པོ་ཞིག་གི་རྒྱན་གཏན་མི་ཆེ་སྤྱོད་སྤྱངས་
 སོགས་བཟང་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་པའི་གནས་
 ཚུལ་མང་པོ་ཡོད་དང་ཡོད་བཞིན་ཡོད།
 ཡལོང་ས་མཆོག་ནི་བོད་མི་ཅམ་དུ་མ་ཟད་
 འཛིག་ཉེན་སྤྱོད་འགྲོ་ཀྱན་ལ་ཏ་ཅང་བཀའ་བློན་
 ཆེན་པོར་གྱུར་ཡོད་སྟབས། དེ་རིང་བཀའ་ཤིས་
 དགའ་བ་འབྲུམ་ལྟ་གི་ཉིན་མོ་འདིར་འཛམ་
 གླིང་ས་ཕྱོགས་གང་སར་ཡ་རྒྱལ་བའི་
 འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་ཟབ་རྒྱས་དང་སྤྱད་
 བཅི་ལྷུ་བཞིན་པར་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་ལྷུ་ཆོག་
 ཡལོང་ས་མཆོག་གིས་འཆོ་མེད་
 ཞི་བདེའི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་མང་དག་ཅིག་
 བསྐྱེད་དང་སྤྱོད་བཞིན་པར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་
 ངོས་འཛིན་གྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་འཛམ་
 གླིང་ཐོག་སྟན་ཐགས་ཆེ་ཤོས་ནི་སྤྱོད་ཞི་
 བདེའི་གཟུངས་རྟགས་ཀྱིས་མཆོན་གཟུངས་
 རྟགས་བརྒྱ་ཕྲག་བཀའ་བར་འབྲུལ་བཞེས་

མཛད་ཡོད། དེ་བཞིན་ནང་པའི་ལྷ་གྲུབ་དང་།
 བྲམས་བཅེ་སྤྱིར་རྗེ། བཟང་སྤྱོད། ཁོར་ཡུག་
 སོགས་ཀྱི་ཐོག་ལ་བོད་མིན་གཉིས་ནང་
 གསུང་ཆོས་དེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་གཉིས་ལྷག་
 འདོན་སྤྱོད་གནད་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ང་ཆོས་
 སློབ་སྤྱོད་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཡ་རྒྱལ་བའི་
 འཁྲུངས་སྐར་གྱི་ཕྲག་རྟགས་ཡག་ཤོས་ནི་
 ཁོར་གྱི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་རྣམས་ལག་
 ལེན་བསྟར་རྒྱ་དང་། སེམས་པ་བཟང་པོ་བྱ་
 རྒྱ་དེ་ཡིན་པ་ཡང་ཡང་བཀའ་སློབ་ཐེབས་
 ཡོད་སྟབས་བོད་མི་ཆང་མས་བཀའ་སློབ་སྤྱོད་
 དང་ཡང་སློས་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་
 བཞིའི་ཐོག་སློབ་སྤྱོད་གནད་སྤྱོད་ལག་བསྟར་
 གནད་གལ་ཆེ།
 ལྷག་པར་བོད་སྤྱོད་ཆབ་སྤྱིད་
 མང་གཙོའི་ལམ་བཟང་དུ་བསྐྱར་གནང་
 མཛད་ཅིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་བོད་མི་
 མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་གསར་འཛུགས་
 མཛད་པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་མ་འོངས་བོད་
 ལྷག་པར་བོད་སྤྱོད་ཆབ་སྤྱིད་
 མང་གཙོའི་ལམ་བཟང་དུ་བསྐྱར་གནང་
 མཛད་ཅིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་བོད་མི་
 མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་གསར་འཛུགས་
 མཛད་པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་མ་འོངས་བོད་
 ལྷག་པར་བོད་སྤྱོད་ཆབ་སྤྱིད་
 མང་གཙོའི་ལམ་བཟང་དུ་བསྐྱར་གནང་
 མཛད་ཅིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་བོད་མི་
 མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་གསར་འཛུགས་
 མཛད་པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་མ་འོངས་བོད་

ཀྱི་ཆ་ཁྲིམས་སྤྱིར་དོན་དང་། ༡༩༩༣ ལོར་
 མ་འོངས་བོད་ཀྱི་མང་གཙོའི་ཆ་ཁྲིམས་རྒྱས་
 པ་ཡོངས་ཁྲབ་གསལ་བསྐྱགས་གནང་། ཕྱི་
 ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
 ཚོགས་ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་ཚོགས་སུ་བསྐྱར་
 གནང་མཛད་པ་ལྟར། སྤྱི་འཐུས་སྐབས་བཅུ་
 གཅིག་པས་གཏན་ལ་པབ་པའི་བཅའ་ཁྲིམས་
 བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ལ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ཟླ་
 ༩ ཆེས་ ༢༩ ཉིན་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཆོག་མཆན་སྤྱུལ་
 གནང་གིས་མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་ལྟར་
 དང་། རང་དབང་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ཆོན་ཁག་ ལྷན་
 ཁང་ཆེ་ཁག་སོགས་དབུས་སའི་ལས་ཁུངས་
 རྣམས་མང་གཙོའི་འགྲོ་ལུགས་གཞིར་བཟུང་
 གིས་སྐབས་དེའི་བཅའ་ཁྲིམས་བོད་གཞུང་དང་
 ད་ལྟའི་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཛུགས་འདི་བཞིན་
 ཁྲིམས་ཀྱིས་དབང་སྐྱར་ལྟར་པའི་མང་གཙོའི་
 སྤྱིག་འཛུགས་ཤིག་ཏུ་བསྐྱར་གནང་མཛད་
 ཅིང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༩ ཉིན་གཞུང་འབྲེལ་ཡ་སྤྱོད་འཁྲུངས་སྐར་མཛད་སྤྱོད་ཐོག་དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་མཆོག་བརྒྱད་ཆོགས་དུང་བསོད་
 རྣམས་རྗེ་ཆེ་ལགས་སུ་བོད་མིའི་སྤྱིག་འཛུགས་ནང་ཞབས་ལེ་ཉེར་ལྷུ་ཕྱི་ལོ་འཁོར་བའི་ལོགས་སྤྱོད་ཕྲག་རྟགས་གནང་།

མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་དགོངས་
ལྟར། བཀའ་སློན་ཁྲིམ་མི་མང་གིས་ཐད་ཀར་
འོས་འདེམས་བྱས་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡
ལོར་མི་ལོ་ ༤༠༠ མ་ཟིན་ཅུ་མ་གྱི་དགའ་ལྗན་
པོ་བྱང་གི་ཆབ་སྲིད་དང་འཛིན་སྐྱོང་གི་སྒྲི་
དབང་ཡོངས་རྫོགས་མི་མང་གིས་ཐད་ཀར་
འོས་འདེམས་བྱས་པའི་འགོ་ཁྲིད་རྣམས་ལ་
གསོལ་སྦྱལ་ཅིས་སྤྱོད་མཛད་པའི་བར་དུ་
བཅན་ཁྲོལ་བོད་མིའི་སྤྲིག་འཛུགས་འདི་ཉིད་
དེར་རབས་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཡང་
དག་ཅིང་སྔ་བརྟན་ཞིག་ཏུ་བསྐྱར་གནང་
མཛད་པ་སོགས་མགོན་པོ་མཆོག་གི་ཆོས་
སྲིད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆེན་མཛད་འཕྲིན་མཐའ་
ཡས་པའི་བཀའ་དྲིན་རྣམས་བདག་ཅག་བོད་
མི་ཡོངས་ཀྱིས་དུས་ནུས་ཡང་གཞུགས་སྐྱོད་
མེད་པ་ཞིག་ཡིན།

ཡལོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་
དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཨ་རིའི་གཞུང་དང་
གྲོས་ཆོག་ས་བཅས་ནས་བོད་དོན་ཐོག་
ཁྲིམས་ཡིག་གཏན་འབེབས་ཀྱིས་དམིགས་
བསལ་རྒྱ་སྐྱོར་གནང་བཞིན་པ་དང་། དེ་
བཞིན་ལེ་ཁེན་ཨ་མི་རི་ཀ་དང་། ཡུ་རོལ། ཨ་
མི་རི་ཀ། ཨེ་ཤ་ཡ་བཅས་ནང་བོད་དོན་ཐོག་དོ་
སྤྱོད་དང་རྒྱ་སྐྱོར་གནང་མཁན་མང་པོ་བྱུང་
ཡོད། ཉེ་ཆར་ཉི་ཉོང་དུ་ཕྱི་ཟླ་ ༥ པའི་ནང་
སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་བདུན་གྱི་ཆོག་ས་
འདུའི་ཕྱིར་བསྐྱགས་ནང་བོད་དོན་སྐྱོར་
གསལ་འཁོད་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ཅེག་གྲོས་
ཆོག་ས་གོང་མའི་ནང་བོད་དོན་སྐྱོར་གྲོས་

ཆོད་བཞག་པ། རི་ནེ་ཨ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
ལྟན་ཆོག་ས་ནང་བོད་དོན་ཐོག་སྔ་རྗེས་སྐྱོང་
སྐྱོར་གནང་བ། དེ་བཞིན་ཁེ་ཏུ་ཏའི་གྲོས་
ཆོག་ས་འོག་མའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་
ཐང་ཆོག་ས་རྒྱུད་གིས་བོད་ནང་གི་འགོ་བ་
མིའི་ཐོབ་ཐང་སྤྱི་དང་། རྒྱ་གཞུང་གིས་བོད་
ནང་གཏན་འཇགས་སློབ་གྲུའི་ལམ་ལུགས་
ལག་བསྟར་བྱས་པའི་རྗེ་བླ་མ་གནས་སྐྱོངས་
ཀྱི་སྟུན་ཐོབ་ཏོན་པ་སོགས་ནི་བོད་ཀྱི་ཆབ་
སྲིད་ཐོག་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་རྒྱ་སྐྱོར་གནང་
དགོས་པ་ངོས་འཛིན་ཐོབ་བཞིན་པ་ཆགས་
ཡོད།

བོད་རྒྱུའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དཀའ་ཚུགས་
སེལ་ཐབས་སུ་ཕྱི་རྒྱུ་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤
ཅུ་མ་ནས་དགོངས་པར་བཞེས་གནང་གིས་
བོད་མི་མང་གི་འཕུས་ལྟན་ཆོག་ས་ཀྱི་
ཆོག་ས་གཙོ་བུ་སྤྱོད་ཀའོད་དང་། བཀའ་སློན་
རྣམས་ལ། གཞུང་ཞབས་མང་ཆོག་ས་ཀྱི་སྒྲི་
ཆབ་མཆོན་པའི་འཕུས་མི་བཅས་པར་གོ་
བསྐྱར་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༡༩
ཉིན་བོད་མི་མང་གི་འཕུས་ལྟན་ཆོག་ས་སུ་
སྤྱི་མོས་གྲོས་ཆོད་ལམ་ནས་གཏན་ལ་པལ་
ཅིང་། ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོས་
དགོངས་ཡངས་དཀྱེལ་ཆེ་མཛད་དེ་བོད་རྒྱ་
གཉིས་སྟུན་དབུ་མའི་ལམ་ཀྱི་སྲིད་བྱས་འདི་
ཉིད་ལམ་སློལ་གསར་གཏོད་མཛད་ཅིང་བོད་
མིའི་སྤྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་ལངས་
ཕྱགས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་འགོ་

ཁྲིད་ཆོད་པལ་འགྱོར་དང་། དམག་དཔུང་གི་
སྟོབས་ཤུགས་ཁོན་འཕྲུལ་སྤངས་ལ་མགོ་མ་
འཁོར་བར། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེ་མཐོང་ངོ་མ་དེ་
པན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་དང་གྲོས་མོལ་གྱི་ལམ་
ནས་གསལ་རྟོགས་སྤྱོད་པ་བཟོ་དགོས་པ་
ལས། བཅན་གཞན་དང་མི་རིགས་ཆེན་པོས་
དབང་བསྐྱར་ཁོན་གྱུར་ཐབས་འབད་བཅོན་
བྱས་པ་ནི་ལམ་སྟོངས་ནུས་ཡང་ཡོང་མི་
སྲིད། དེར་བརྟེན་དུས་རབས་ཀྱི་འགྱུར་
འགྲོས་ལ་བསྟུན་ཏེ་བོད་ཐོག་མཁྲེགས་འཛིན་
ཀྱི་སྲིད་བྱས་ལ་འགྱུར་བ་བཏང་སྟེ་གྲོས་
མོལ་གྱི་ལམ་ནས་ཡལོང་ས་མཆོག་གི་སྒྲི་
ཆབ་མཉམ་བོད་རྒྱུའི་དཀའ་ཚུགས་སེལ་
ཐབས་དགོས་པ་རྒྱ་གཞུང་ལ་ནན་བརྗོད་
ཁྲེད་བཞིན་ཡོད།

རྒྱ་གཞུང་གི་གདུག་རྒྱུ་ཅན་ཅན་གྱི་
སྲིད་བྱས་འོག་བོད་ནང་གི་བོད་རིགས་སྟུན་
ཟླ་རྣམས་ལ་ཡལོང་ས་མཆོག་གི་འཁྲུངས་
སྐར་སྤྱང་བཅི་ལྷ་རྒྱུ་ལྷ་ཞོག་ཡ་རྒྱལ་བའི་སྒྲི་
པར་ཅུ་ཡང་ཉར་འཛིན་ལྷ་ཆོག་གི་མེད་པ་
དང་། དེ་བཞིན་འགོ་འདུག་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་
ཐོག་འགོ་བ་མིའི་གཞི་རྒྱུའི་རང་དབང་རྩ་བ་
ནས་མེད་པས་ཡ་རྒྱལ་བའི་འཁྲུངས་སྐར་
སྤྱང་བཅི་ལྷ་ཐབས་བྲལ་ཡང་། སེམས་
གཉིང་ནས་ཡལོང་ས་མཆོག་ལ་དད་པ་དམ་
ཆོག་བརྟན་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན་ཡལོང་ས་
མཆོག་གིས་ཀྱང་ཁྲིད་རྣམས་པར་ཉག་ཏུ་
ཐུགས་སློན་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་བཀའ་སློབ་
མང་པོའི་ནང་གཞིས་ལུས་བོད་མིའི་སྐྱོར་

ཡང་ཡང་ལེབས་བཞིན་ཡོད་པས་སེམས་
ཤུགས་ནམ་ཡང་མ་ཆགས་པར་བོད་མི་
རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་དང་། ཆོས་དང་རིག་གཞུང་།
སྐད་ཡིག་ནམས་ཉམས་པ་སྦྲར་གསོ་དང་མི་
ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་ཐབས་གནང་བཞིན་
པར་བསྐྱགས་བརྗོད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཉེ་བའི་ཆར་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་
མཆོན་ལྷགས་བོད་མིའི་སྒྲན་མེད་པའི་དབུ་
ཁྲིད། འཛམ་གླིང་ནང་པ་ཡོངས་ཀྱི་དད་གུས་
ཞུ་ཡུལ་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་བརྟན་ཐུང་
དུམ་བུ་ཞིག་རྒྱ་གཞུང་གིས་ནམ་པ་འདྲ་མིན་
བེད་སྤྱད་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཏ་ལམ་ཁག་ལ་
བརྒྱད་སྟེལ་གྱིས་མཆོན་ཤས་ཞུ་ཐབས་
བྱས་ཀྱང་། ལ་གོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་
འཕྲིན་ནི་འཁོར་བའི་སྦྱོན་གྱིས་མ་གོས་པའི་

མཛད་སྦྱོད་ཅི་མ་མེད་པ་ཡིན་པས་སྤྱི་གཟི་
བརྗིད་དང་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འོད་ཟེར་
དེ་བས་ཀྱང་ཕྱོགས་བཅུར་རེ་ཆེར་འཕྲོ་ཞིང་
འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིང་། སྐབས་དེར་རང་
རིགས་བོད་མི་ནམས་དང་། གཞན་གནད་
ཡོད་མི་སྤྱ། ལྷག་པར་དུ་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་
རྒྱུད་ཀྱི་མི་མང་ནམས་ཀྱིས་ལ་གོང་ས་
མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་ལ་དད་གུས་འགྱུར་
བ་མེད་པ་གསལ་སྟོན་གྱིས་སྐབས་པ་ནི་དེ་རིང་
གི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་ནས་དམིགས་
བསལ་བསྐྱགས་བརྗོད་དང་སྐྱགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་
རྒྱུ་ཡིན།

བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་ཚོད་ལ་
བཀའ་ཁྲིལ་ཆེ་བ་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་མི་མང་
ནམས་དང་། དེ་བཞིན་ཨ་རི་དང་། ཡུ་རོབ་
རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གིས་གཙོས་བོད་དོན་ཐད་

དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་རྒྱབ་སྦྱོར་
གནང་མཁན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྲིད་གཞུང་ཁག་
དང་། མི་སྤྱ་ཡོངས་ལ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ལྷན་ཚོགས་ནས་སྐྱགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་།
སྤྱ་མཐུད་བོད་དོན་ཐོག་སྤར་སྐྱག་རྒྱབ་སྦྱོར་
ཡོང་བའི་འཕོད་བསྐྱལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

མཐའ་དོན་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་
ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ལ་སྤྱིའི་
འཕྲོད་བཞེས་བཟང་ཞིང་ཞབས་པད་རྟོག་ཅིང་
ཁམས་སུ་བརྟན་ནས་སྐྱགས་བཞེད་འབད་
མེད་ལྷན་གྱིས་འགྱུར་བ་དང་། བོད་དོན་
བདེན་མཐའ་སྤྱར་དུ་གསལ་བའི་སྟོན་འདུན་
ཞུ་རྒྱུ་བཅས། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱིས་རབ་གནས་རྒྱ་ཡོས་ཀྱི་ལོ་
༢༠༢༣ ལྷ་ ༧ ཆེས་ ༤ ལ།

ཨ་རིའི་གཞུང་གི་བོད་དོན་དམིགས་བསལ་འབྲེལ་མཐུད་པ་ལུ་མ་སྤྱ་ཨ་ཇ་ར་རེ་ལ་མཆོག་གི་སློབ་སྟོན་པ་ཀན་པ་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་པ།

༢༧ པའི་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༧ པའི་ཆེས་
༡༣ ཉིན་གྱི་སྤོ་རྒྱ་ཆོད་ ༩༥༠ རོག་ཨ་
རིའི་གཞུང་གི་བོད་དོན་དམིགས་བསལ་
འབྲེལ་མཐུད་པ་ལུ་མ་སྤྱ་ཨ་ཇ་ར་རེ་ལ་
མཆོག་གི་སློབ་སྟོན་པ་ཀན་པ་སྤྱ་ཞབས་ར་
ཡན་ རློ་རེ་སི་ (Ryan Fiorese, Se-
nior Advisor to Under Secretary
Zeya) ལགས་ཀྱིས་སྤྱི་ཁྲིད་པའི་ཨ་རིའི་སྤྱ་
ཆབ་ཚོགས་རྒྱུ་ཞིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༧ ཆེས་ ༡༣ ཉིན་ཨ་རིའི་གཞུང་གི་བོད་དོན་དམིགས་བསལ་འབྲེལ་མཐུད་པ་ལུ་མ་སྤྱ་ཨ་ཇ་ར་རེ་ལ་མཆོག་གི་སློབ་སྟོན་པ་
ཀན་པ་སྤྱ་ཞབས་ར་ཡན་ རློ་རེ་སི་ (Ryan Fiorese) ལགས་ཀྱིས་སྤྱི་ཁྲིད་པའི་ཨ་རིའི་སྤྱ་ཆབ་ཚོགས་རྒྱུ་ཞིག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་ཕེབས་སྐབས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་ཨ་རིའི་གཞུང་གི་བོད་དོན་དམིགས་བསལ་འབྲེལ་མ་ཐུང་པ་ལྟམ་སྤྱི་ཨ་ཇ་ར་ ཇོ་ཡ་མཆོག་གི་སློབ་སྟོན་པ་
ལྷན་ས་སྤྱི་ཞབས་ར་ཡན་ རྒྱའོ་འེ་མི་ལགས་ཀྱིས་སྤྱི་ཁྱེད་པའི་ཨ་རིའི་སྤྱི་ཚབ་ཆོག་མཆོག་ལྷན་ཁྲུང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁྲུང་དུ་ཕེབས་སྐབས་།

ལྷན་ཁྲུང་དུ་ཕེབས་སོང་།
སྐབས་དེར་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་མཆོག་གིས་གཏོས་པའི་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་
འཁུར་མཆོག་གིས་གཏོས་པའི་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་
ལས་རྒྱུ་ལས་སྤྱི་ལེན་དང་། གྲོས་ཆོག་གིས་

ཆོག་མཆོག་ཁང་ནང་གཟེགས་སྐོར་སྤྱི་ཁྱེད་དང་
སྤྱགས། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་མཆོག་
སྐོར་རྒྱུ་དང་། དེ་རྗེས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་
ལས་ཆོག་མཆོག་ཁང་ནང་ཨ་རིའི་སྤྱི་ཚབ་
ཆོག་མཆོག་ལྷན་གི་ཆོག་མཆོག་མི་རྒྱུ་པ་དང་།

ཆོག་མཆོག་དྲུང་ལས་ཁྲུང་སྤྱི་དྲུང་གཞི་བཞུགས་པའི་ཆོག་མཆོག་ལྷན་ཁྲུང་ལས་ཁྲུང་སྤྱི་འཐུས་
ཕེབས་སྤྱི་ལ་ང་ཕྱོད་སྤྱི་ལས་བཞུགས་པའི་ཆོག་མཆོག་གིས་གཞི་བཞུགས་པའི་ཆོག་མཆོག་གིས་

༢༡། ཆོག་མཆོག་དྲུང་ལས་ཁྲུང་སྤྱི་དྲུང་
གཞི་བཞུགས་པའི་ཆོག་མཆོག་ལྷན་ཁྲུང་ལས་ཁྲུང་སྤྱི་འཐུས་
སྤྱི་འཐུས་ཕེབས་པའི་ཆོག་མཆོག་དྲུང་ལས་
ཁྲུང་སྤྱི་འཐུས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༠
ཉིན་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱེད་ཆོད་ ༡༡༠༠ ཐོག་སྤྱི་འཐུས་
རྒྱུན་ལས་ཆོག་མཆོག་ཁང་ནང་དཔལ་ལྷན་
ཆོག་མཆོག་གིས་གཏོས་པའི་སྤྱི་འཐུས་
རྒྱུན་ལས་རྒྱུ་ལས་པ་དང་། བཅོས་སྤྱི་ལ་བསྐྱར་
བཅོས་འཆར་བཞུགས་ཆོག་མཆོག་ལྷན་གི་ཆོག་མཆོག་མི་
སྤྱི་འཐུས་རྒྱུ་ལས་པ་ ཆོག་མཆོག་དྲུང་ལས་ཁྲུང་སྤྱི་
དྲུང་ཆོག་མཆོག་གིས་གཏོས་པའི་ལས་ཀྱི་དྲུང་རྒྱུ་ལ་

བཅས་ཆོད་འཛོམས་ཐོག་ཕེབས་སྤྱི་ལ་ང་ སོང་།
སྤྱི་ལས་ཕེབས་པའི་ཆོག་མཆོག་གིས་གཏོས་པའི་ཆོག་མཆོག་གིས་

སྐབས་དེར་དཔལ་ལྷན་ཆོག་མཆོག་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་ཆོག་མཆོག་དྲུང་ལས་ཁྲུང་སྤྱི་དྲུང་གཞི་བཞུགས་པའི་ཆོག་མཆོག་ལྷན་ཁྲུང་ལས་ཁྲུང་སྤྱི་འཐུས་
ཆོག་མཆོག་དྲུང་ལས་ཁྲུང་སྤྱི་འཐུས་ཕེབས་སྤྱི་ལ་ང་ཕྱོད་སྤྱི་ལས་བཞུགས་པའི་ཆོག་མཆོག་གིས་

གཞིན་མཆོག་གིས་གསུང་དོན། ཚོགས་ཁྲུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་བདེ་ཆེན་མཆོ་མོ་ལགས་ཀྱིས་ཐོག་མར་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་དང་། རིམ་བས་བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་། དེ་ནས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་ཁྲུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཕབ་ལེན་ཆན་པའི་འགན་འཛིན་བཅས་གནང་སྟེ། ད་བར་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ལ་ཞབས་ཕྱི་ཞུས་ནས་མི་ལོ་ཕྱེད་པོ་ ༥༠ འཁོར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ཕབ་ལེན་ཆན་པའི་ནང་རང་འཁྲིའི་ལས་དོན་ཐོག་འགན་ཁུར་གནང་ཕྱོགས་དང་། བྱག་ལས་གནང་སྐྱོད་སྐྱེས་ལས་བྱེད་བྱིངས་ལ་མིག་དཔེར་འོས་པ་ཞིག་གནང་སོང་བས་མ་གྱི་འདུག ད་རེས་དོ་བདག་ནས་ཞུས་དོན་བཞིན་བགྲམས་ཡོལ་སྤྱ་བསྐྱར་ལ་མེབས་གྱི་ཡོད་པ་རེད།

ད་བར་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ལ་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་ཞབས་ཕྱི་ཏུར་ཐག་ཞུས་པ་དེ་བཞིན་ཆུད་ཐོས་ནས་ཡང་ཕྱིན་མེད། ཡིན་ནའང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་འཐབ་ཚད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་མ་གསལ་བར་ཆང་མར་ལས་འགན་ཞིག་རང་བཞིན་གྱི་ཡོད་དུས། རང་ཉིད་ས་གནས་གང་དུ་བཞུགས་ནའང་། ད་བར་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ལ་ཞབས་ཕྱི་ཞུས་རིང་ཉམས་སྤྱོད་གང་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཞུགས་ཡུལ་ས་གནས་འདྲིའི་ནང་བོད་དོན་ལ་ཕན་ཐོགས་སུ་བ་པའི་ལས་འགན་སྤྱ་མཐུད་འགྲུབ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༠ ཉན་ཚོགས་ཁྲུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དྲུང་གཞིན་བདེ་ཆེན་མཆོ་མོ་ལགས་བགྲམས་ཡོལ་སྤྱ་བསྐྱར་ལ་མེབས་པར། ཚོགས་ཁྲུང་ལས་ཁུངས་ནས་མེབས་སྤྱི་ལ་ང་སྟོན་གོ་སྤྱི་གཞུགས་ལྷན་པས། དཔལ་འབྱོར་ཚོགས་གཞིན་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་བཞིན་པ།

ཅས་གསུངས་གནང་སོང་།

དེ་རྗེས་ཚོགས་ཁྲུང་བསོད་ནམས་རོ་རྩེ་ལགས་ཀྱིས་དྲུང་གཞིན་བདེ་ཆེན་མཆོ་མོ་ལགས་ནས་ཚོགས་ཁྲུང་ལས་ཁུངས་སུ་རང་འཁྲིའི་ལས་དོན་ཐོག་འགན་ཁུར་ཏུ་ཅང་ཡག་པོ་གནང་སོང་ཞེས་བསྐྱགས་བརྗོད་ཞུས་གནང་སོང་།

དེ་ཡང་དྲུང་གཞིན་བདེ་ཆེན་མཆོ་མོ་ལགས་ནི། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ ཟླ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༦ ནས་ལས་དོའི་གནས་རིམ་དུ་ཟླ་ཆོད་ལྟར་བསྐོ་གཞག་གིས་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཆོད་ལྟའི་ལས་དོར་ལས་འགན་བཞུགས་སྤྱི་གཞུགས་ལ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༣ ཟླ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༢༦ ནས་ལས་བྱེད་དོ་མར་བསྐོ་གཞག་དང་འབྲེལ་ལས་འགན་རང་འཇགས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ཟླ་ ༡༡ པའི་ཚེས་ ༣ ནས་སྤྱི་འགན་གནས་རིམ་དུ་གནས་སྤྱོད་གྱིས་ལས་འགན་རང་འཇགས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༡ ནས་དྲུང་

ལས་གནས་རིམ་དུ་གནས་སྤྱོད་གྱིས་ལས་འགན་རང་འཇགས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༡༢ ནས་བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་དུ་གནས་སྤྱོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༠ ཟླ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༡༠ ནས་ཚོགས་ཁྲུང་ལས་ཁུངས་སུ་གནས་སྤྱོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༡༤ ནས་དྲུང་གཞིན་གནས་རིམ་དུ་གནས་སྤྱོད་གྱིས་ལས་འགན་རང་འཇགས་ཐོག་ཞབས་འདེགས་ཞུས་གནང་ཡོད་པ་བཅས། །

३५

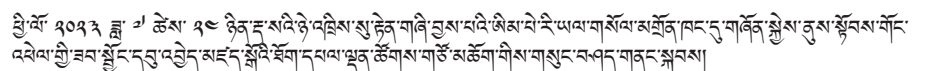

ནི་འཛམ་གླིང་ནང་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཤོད་སོགས་གསུངས་གནང་
སོང་།

གཞན་ཡང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
 རྫོང་ཆེ་བརྟན་མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་ཆོས་
 གཤམ་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་ སྤྱི་འཐུས་བསྐྱ་མཆོ་
 མཆོག་བཅས་ཀྱིས་བཅོན་བྱེད་བོད་མིའི་
 མང་གཙོའི་ནང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
 ཆོག་ས་ཀྱི་འགན་འཁུལ་ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་
 རོག་གསུང་བཤད་དང་། ཆོག་ས་བཅར་བ་
 གཞན་སྤྱི་ས་ནམ་པའི་དོགས་འདྲི་ཁག་ལ་
 ལན་འདེབས་གསལ་བཤད་གནང་ཡོད་པ་
 བཅས། །

༢༡། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༧ པའི་ཆེས་
 ༡༥ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྒྲན་ཆོག་གས་
 གྱི་གོ་སྒྲིག་འོག་ རྒྱ་སའི་ཉི་འཁྱིས་སུ་ཆེན་གཞི་
 བྱས་པའི་ཨིམ་པེ་རི་ཡལ་ (Imperial Ho-
 tel) གསོལ་མགྲོན་ཁང་དུ་གཞིན་སྐྱེས་བུས་
 སྟོབས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཟབ་སྦྱོང་དངོས་སུ་
 དབྱ་འཇུགས་གནང་སོང་།

སེ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དང་། སྡེ་
ལོང་རྒྱ་ལའི་སླ་མའི་མཛོ་སློབ་དང་གཞན་མཛོ་
སློབ་ཁག་ཅིག་ ས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཛོ་མེམ་སློབ་
གཉེར་ཁང་། རྩི་ལི་མཛོ་སློབ་བཅས་ནས་
གཞིན་སླེས་གངས་ ༡༣ མཉམ་ཞུགས་

གནང་ལུག
 དེཉིན་ལྷ་ཁོ་ཆུ་ཆོད་ ༥༩༠ ཙམ་
 གྱི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་

ཆོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་
 འཕེལ་མཆོག་དང་།   དཔལ་ལྷན་ཆོགས་
 གཞིན་སྒྲིལ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་དབྱ་བཞུགས་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་མྱེན་ཆོག་གི་ཤོ་སྤྲོད་ལོག་གི་ལོ་ ༡༠༡༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་རྒྱ་སའི་ཉེ་འཁྲིམ་སུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཨིམ་པེ་རི་ཡལ་གསོལ་མགྲོན་ཁང་དུ་གཞིན་སྤྱི་ལུ་ཁུ་སྤྱོད་པའི་ཞོང་ཞུ་ཟུང་དབུ་འཇུག་སྐབས་།

ཐོག་ཟབ་སྦྱང་དབུ་འཇུག་གི་མཛད་སྒོ་
ཆོག་མཁེད་། སྐབས་དེར་དཔལ་ལྷན་
ཆོག་གཙོ་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་ཆོག་ས་
བཅར་བ་ཡོངས་ལ་འཆམས་འདྲི་དང་
སྒྲགས་གསུང་དོན། ཅ་བའི་ང་ཆོས་ཕྱིན་
གི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་དེ་འདྲ་ལྷན་འཛུགས་
བའི་སྐབས་། མ་འོངས་པར་ལས་དོན་མཚུགས་
སྦྱོང་གནད་རྒྱལ་མི་རབས་ནས་མི་རབས་
བར་འགོ་སྐབ་རྒྱུད་ལས་འཆར་འདྲ་ལོ་གང་
ཡོད་ཅེས་དྲི་བ་ཡང་ཡང་སྐབས་ཀྱི་འདུག་ ང་
ཆོའི་འཐབ་ཅོད་དེ་བཞིན་མི་རབས་ནས་མི་
རབས་བརྒྱུད་དགོས་པར་བརྟེན། ང་ཆོའི་
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཐབ་ཅོད་ཡིན་ནའང་འདྲ། བོད་
ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། རིག་
གཞུང་། རྒྱུད་ཡིག་ལ་རབས་བཟང་སྦྱོང་གི་
གོམས་གཤེན་རྣམས་རྒྱུན་འཛིན་ཆེད་མི་
རབས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཅིས་སྦྱོང་
དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཅིས་སྦྱོང་ཟེར་དུས་དེ་ཆོའི་
ཐོག་གོ་རྟོགས་སྤེལ་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་ཏུ་ནས་

གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་པེད། དེ་
མ་གཏོགས་མི་རིགས་གཞན་ཞིག་གི་ང་ཆོའི་
ཆབ་སྲིད་སྐབ་ཐབས་བྲལ་བ་པེད། དེ་ཡིན་
དུས། ང་ཆོ་བོད་པ་རང་གི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་
ཅ་དོན་ཐོག་ལ་གང་བྱ་རྒྱུ་འདུག་ བོད་ཀྱི་
ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། རྒྱུད་ཡིག་སྦྱང་སྦྱོབ་
ཐོག་གང་བྱ་རྒྱུ་འདུག་ དེ་བཞིན་དེར་སང་
རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཆོག་གི་གནས་སྐབས་དང་
འཆམས་པའི་ཐོག་ དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་

ཐོག་ནས་ང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོག་ས་དང་། སྤྱི་ཆོག་ས་
གཞན་ལ་ཞབས་སྤྱི་ཞུ་གང་འདུག་ དེ་
ཆོའི་ཐོག་གོ་རྟོགས་དགོས་རྒྱུ་ཏུ་ཅང་གི་གལ་
ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པེད། ང་ཆོ་ཆོས་
སྤྲུགས་ནས་བསམ་སྒོ་བཏང་བ་ཡིན་ན། དང་
པོ་ཐོས་པ་དང་། དེ་ནས་བསམ་པ། སྒྲོམ་པ་
བཅས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ཞེས་འགོ་
དགོས་ཀྱི་ཡོད་པེད། ཐོས་པ་ཟེར་དུས། སྒྲོབ་
སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པ་དང་གོ་དགོས་པ།
བསམ་པ་ཟེར་དུས་སོ་སོས་སྒྲོབ་སྦྱོང་བྱས་
པའམ་ཐོས་པ་དེར་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་
པ། དེའི་ཐོག་ལ་སོ་སོས་རྒྱུ་མཆོན་གྱི་ཐོག་
ནས་ཐག་ཆོད་པ་འདྲ་པོ་བྱུང་ན། དེའི་ཐོག་
ནས་སྒྲོམ་པ་ཟེར་དུས་སྦྱོང་བ་དེར་གོང་
འཕེལ་གཏོང་དགོས་པ། སྒྲོབ་སྦྱོང་གང་བྱས་
པ་ཡིན་ནའང་དེ་འདྲའི་གོ་རིམ་འགོ་དགོས་པ་
པེད། གནད་དོན་གང་ཡིན་ནའང་དེའི་ཐོག་
ཐོག་མར་སྒྲོབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེའི་
ཐོག་ལ་ཉམས་སྦྱོང་གང་བསགས་པའི་ཐོག་

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་རྒྱ་སའི་ཉེ་འཁྲིམ་སུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཨིམ་པེ་རི་ཡལ་གསོལ་མགྲོན་ཁང་དུ་གཞིན་སྤྱི་ལུ་ཁུ་སྤྱོད་པའི་ཞོང་ཞུ་ཟུང་དབུ་འཇུག་སྐབས་།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་གཞིན་སྤྱི་ལུ་སྤྱོད་པ་བོད་འབེལ་གྱི་ཟབ་སྦྱོང་སྒྲིག་འཐུས་ལྷན་ལས་འཛིན་ཆེ་བཟླ་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་འབེལ་སྤྱོད་ཚན་དང་། འཛིན་སྦྱོང་རྒྱུ་ཞིབ་སྤྱོད་ཚན་དོན་རྒྱུན་གནང་སྐབས།

བསམ་ཞིབ་བྱེད་དགོས་པ། དེའི་ཐོག་གྲུབ་འབྲས་འདྲ་པོ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། སྤྱི་ཚོགས་ལ་མིག་དཔེ་སྤྲོད་སྐབས་པ་ཡོང་གི་འདུག དེ་འདྲའི་རྒྱ་མཚན་ཐོག་ནས་ད་རེས་གཞིན་སྤྱི་ལུ་སྤྱོད་པ་བོད་འབེལ་གྱི་ཟབ་སྦྱོང་གོ་སྤྱི་ལུ་ཞུས་པ་དང་།

དེ་བཞིན་བསམ་སྒྲོ་གཅིག་གཏོང་ས་དེ། བོད་ནང་གི་གནས་སྐབས་ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། རྒྱ་དམར་གཞུང་གིས་སྤྱི་དབུས་འཛིན་སྐབས་ཐོག་ནས་བོད་ནང་གི་ཆོས་དད་རང་དབང་དང་། ཁོར་ལུག་གི་གནས་བབ། དེ་བཞིན་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྐབས་བཅས་ཀྱི་ཐོག་དོ་སྐྱོང་གནང་རྒྱུ་དང་། གོ་ཚོགས་སྤེལ་རྒྱ་ཕྱིན་ཏུ་ནས་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ང་ཆོ་ཆབ་སྤྱི་དུ་འཐབ་ཚུད་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས། རྒྱ་ལ་སྤྱི་དུ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བོད་ཀྱི་འཐབ་ཚུད་ཐོག་གཟིགས་ཚུལ་དང་དོ་སྐྱོང་གནང་སྤྱོད་པ་གང་ཡོད་པ། དེའི་ཐོག་ནས་

རྒྱ་ལ་སྤྱི་དུ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་གོ་སྤྱོད་པ་ཡོང་རྒྱུ་འོག་གོ་ཚོགས་སྤེལ་རྒྱ། དེ་བཞིན་སྤྱི་ཚོགས་གཞན་གྱི་ནང་གཞིན་སྤྱི་ལུ་སྤྱོད་པ་ (Youth Parliament) ཟེར་བ་དེ་འདྲ་ཡོད་རེད། དེ་འདྲའི་ལས་རིམ་གྱི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་མཐུན་ཐུབ་པ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལུང་པ་གང་ཡིན་ནའང་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་རྒྱ་ལ་ལོན་སྐབས་ཆེད་གོ་སྤྱི་ལུ་ཞུས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པའི་དོ་བོར་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་གཞིན་སྤྱི་ལུ་སྤྱོད་པ་བོད་འབེལ་གྱི་ཟབ་སྦྱོང་སྒྲིག་འཐུས་ལྷན་ལས་འཛིན་དབུང་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་འབེལ་སྤྱོད་ཚན་དང་། འཛིན་སྦྱོང་རྒྱུ་ཞིབ་སྤྱོད་ཚན་དོན་རྒྱུན་གནང་སྐབས།

ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེར་ཅ་བའི་ཁྲིམས་ཀྱི་ལུས་པ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ནའང་། དེ་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བསྐྱེད་རྒྱུ་སྤྱི་ཚོགས་འཛུགས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་པོ་འདྲ་པོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག སྤྱི་ཚོགས་ལུ་རྒྱ་ལ་ལོན་པོད་ཀྱི་གཞིན་སྤྱི་ལུ་སྤྱོད་པ་ཟེར་བའི་ལས་རིམ་དེ་འདྲ་གོ་སྤྱི་ལུ་ཞུས་ཡོད་རེད། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོ་བོ་མཐུན་རྒྱུ་ཡོང་རྒྱུ་དང་། མ་འོངས་པར་གཞིན་སྤྱི་ལུ་སྤྱོད་པ་སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་ནང་སྤེལ་པ་ཡིན་ན། དེའི་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དོ་བོ་མཐུན་རྒྱུ་ཟེར་བ་དང་། ལས་ཀ་གང་གྲས་པ་ཡིན་ནའང་སྤྱི་ཚོགས་པན་གསོ་ཡི་རེད། མ་འོངས་པར་དེ་ཆོའི་ཐོག་ང་ཆོས་གོ་མས་པ་སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་པན་གསོ་ཡི་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག

ད་ལྟའི་ཆར་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྤྱི་ཚོགས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགྲུང་ལོ་ ༩༩ ལ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ད་ལྟ་བར་དུ་ལ་སྤྱི་ཚོགས་མགོན་ཆེན་པོ་ཆེའི་མཆོག་གནས་

རྒྱལ་ཁྲུལ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཕྱི་རྒྱལ་སྤྱི་
 དེ་འདྲའི་རྒྱལ་པོའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོ་ཐོད་པ་
 བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ནའང་འདྲ། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་
 ཚོགས་ནང་ཡིན་ནའང་འདྲ། ལྷ་སྤྱུ་སྤྱི་
 མགོན་པོའི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་བཀའ་བློན་
 དང་། རྒྱལ་པོའི་ལ་འཁྱེད་ནས་འཚོ་བསྐྱེད་
 པོའི་གནས་སྐབས་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་པེད།
 མ་འོངས་པར་ཡང་དེ་ལྟར་ཆགས་ཀྱི་པེད།
 ཡིན་ནའང་། ལྷ་སྤྱུ་སྤྱི་མགོན་པོའི་ཐོག་
 མ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཆིབས་
 བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཀྱི་དང་། ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
 དགོན་སྡེ་ཁག་དང་། གཞིས་ཆགས་ནང་ལ་
 ཆིབས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་ཀྱི། དུས་རྒྱུ་དུ་
 ལེགས་སྤེལ་ཉེས་འགོག་གི་བཀའ་སློབ་ཡང་
 ཡང་གནང་ཀྱི་བཅས་ཡོད་གི་ཡོད་མ་པེད།
 དེ་ཡིན་དུས། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་
 ཚོགས་ཡིན་ནའང་འདྲ། ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་
 ནང་རྒྱལ་པོའི་ཕྱགས་ཆེ་དུ་གཏོང་དགོས་པའི་
 དུས་ཚོད་ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་པེད། དེ་
 ཡང་མི་གཅིག་གི་རྒྱལ་པོའི་ཡིན་ནའང་ཏ་ཅང་
 གི་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པེད། ང་ཚོར་
 མིག་དཔེ་བཟུ་ས་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པེད།
 དཔེར་ན། རྒྱ་ཨ་མི་རི་ཀའི་ཀེལ་སོ་མན་ཤེ་ལཱ་
 (Nelson Mandela) དང་། རྒྱ་གར་གྱི་
 མེས་པོ་དམ་པ་ཟུན་དེ། (Gandhi) ཨ་རིའི་
 མི་རིགས་ནག་པོའི་འཐབ་རྩེད་པ་མར་ཀིན་
 ལཱ་ཐར་ཀིན་ (Martin Luther King Jr)
 ལྟ་བུ་མི་གཅིག་གིས་སོ་སོའི་རྣམ་དཔྱད་བེད་
 སྤྱད་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཁྱོད་ཡོངས་སྤྱི་ཁྱོད་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༢ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་གཞོན་སྤྱི་རྒྱལ་སྤྱི་མགོན་པོའི་ཐོག་སྤྱི་ཚོགས་པའི་ཆོག་པའི་རྣམས་ལ་དཔལ་ལྷན་
 མིང་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཆེ་པོ་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས།

རྒྱལ་པོའི་མ་ལྟར། འཛམ་གླིང་ཁྱོད་ཡོངས་
 ཀྱིས་བཅི་བཀྱར་ལུ་ཡུལ་དུ་ཆགས་བསྐྱེད་
 ཡོད་པེད། དེ་ཡིན་དུས་ང་ཚོ་སྤྱི་མོ་སོ་
 སྤྱི་མོ་པའི་དང་། སེམས་ལྷགས་ཡོད་པའི་
 ཐོག་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཕྱགས་ཆེ་དུ་གཏོང་
 དགོས་པའི་དང་། ང་ཚོ་འདིར་འཛམ་གླིང་ནས་གོ་
 རྒྱལ་པོའི་གང་ལྟར་བ་རྣམས་སོ་སོ་བཀྱར་
 ཡུལ་སྤྱི་ཚོགས་དེའི་ནང་གི་རྒྱལ་པོའི་
 མ་ཐོར་གཏོང་ཀྱི་དང་། སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་ཁྱོད་
 རྒྱལ་པོའི་སེམས་ལྷགས་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ང་

ཚོར་ཏ་ཅང་གི་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པེད།
 རྒྱལ་པོའི་ཁག་ནང་ཐོད་ཀྱི་སྐད་
 ཡིག་གཟུང་མཐུག་སློབ་གྲྭ་སོགས་འཐུགས་
 རྒྱལ་པོའི་སྐད་ཡིག་དང་། རིག་གཞུང་
 སོགས་སློབ་ཁྲིད་དང་། དེའི་ཐོག་གཞོན་སྤྱི་
 རྣམ་པས་དོ་སྣང་ལྷགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་གི་
 འདུག ཡིན་ནའང་ཁོང་རྣམས་བཀྱར་ཡུལ་
 ཀྱི་ཆ་ནས་རྒྱ་གར་ནང་དུས་ཚོད་མང་པོ་
 གཏོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་པེད། རྒྱ་བལ་འབྲུག་
 གསུམ་ནང་ཡོད་མཁན་གཞོན་སྤྱི་རྣམས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༢ ཚེས་ ༢༧ ཉིན་གཞོན་སྤྱི་རྒྱལ་སྤྱི་མགོན་པོའི་ཐོག་སྤྱི་ཚོགས་པའི་ཆོག་པའི་རྣམས་ལ་དཔལ་ལྷན་
 མིང་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཆེ་པོ་མཆོག་གིས་དགེ་ལུགས་ཆོས་པ་རྒྱུད་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་གནང་སྐབས།

དམིགས་བསལ་གྱིས་གཤམ་ཆེན་པོ་ཆགས་
གྱི་ཡོད་པེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ང་ཚོས་དུས་
ཆོད་མང་བ་གཏོང་ཐུབ་གྱི་ཡོད་པེད། བོད་
མིའི་སྤྱི་གཞུག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཡིན་ནའང་
རྒྱ་བལ་འབྲུག་གཞུག་ནང་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་
པེད། དེ་ཡིན་དུས་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གཞུག་
ནང་བཞུགས་མཁན་གཞིན་སྤྱི་མཉམས་ལ་
དམིགས་བསལ་གྱིས་འགན་འཁུལ་ཞིག་ཡོད་
པ་དང་། དེ་ཡང་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ལ་བཞུགས་
མཁན་གྱི་གཞིན་སྤྱི་མཉམས་ཚུ་མེ་ཁྱིད་ཐུབ་མཁན་
ཞིག་ཆགས་དགོས་ཀྱི་པེད། ད་ལྟོ་གྱི་ཉིན་
ལུ་འི་རིང་གི་ལས་རིམ་དེ་བཞིན་ཆགས་ཚུད་
ཡོང་རྒྱུ་ར་ཆང་མས་འབད་བཅོམ་གནང་
རྟེན་གསུངས་གནང་སོང་།

དེ་མཇུག་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཞིན་
སྤྱི་མཉམས་ཚུ་རིང་མཆོག་གིས་གཞིན་སྤྱི་
མཉམས་ལས་ཐུགས་སྤྲོད་ཆོས་ཐེངས་འདིའི་
ཟུག་སྤྱོད་ནང་འཇུག་ཞུགས་གནང་བར་
ཐུགས་ཆེ་ཞུས་པ་དང་སྤྱགས་གསུང་དོན་
ངའི་འཐབ་ཚུད་ཐུ་མཐུད་དགོས་ན་གཞིན་
སྤྱི་མཉམས་ལ་རེ་བ་བྱེད་ས་ལས་གཞིན་
ཡོད་མ་པེད། དེ་ཡིན་དུས་ན་གཞིན་ཚུ་མཐོང་
རྒྱ་ཐོས་རྒྱ་ཡག་པོ་བྱུང་ན། སྤྱི་ཚོགས་ནང་
ལུ་པ་ལྷན་པའི་ཐུག་ལས་གནང་ཐུབ་རྒྱུ་
དགོ་མཆོད་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་མི་ལ་བོད་
དོན་འབྲེལ་བའདད་བརྒྱབ་རྒྱུ་ བོད་མིའི་
སྤྱི་གཞུག་འཛུགས་ཀྱི་སློང་ལ་གོ་རྟོགས་དགོས་
པའི་སློང་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་མི་
ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བོད་དོན་གོ་རྟོགས་སྤེལ་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་གཞིན་སྤྱི་མཉམས་ལས་ཐུག་སྤྱོད་ཐོག་ཀྱི་ཟུག་སྤྱོད་ཐོག་སྤྱི་འཐུས་ཅན་ཆེ་ཆང་དོན་འབྲེལ་བའདད་མཆོག་
དང་། སྤྱི་འཐུས་བསྐྱེད་མཆོག་ཚོ་གཞིན་སྤྱི་མཉམས་ལས་ཐུག་སྤྱོད་ཐོག་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོད་སློང་གསུང་བའདད་གནང་སྐབས་།

རྒྱུ་ལུས་པ་ཡོད་པ་དང་། ལུས་པ་དེར་
གཞིག་འདེགས་གནང་རྒྱུ་བོད་མིའི་སྤྱི་
འཛུགས་ཀྱི་ལས་འགན་ཡིན་པ་དང་། ལུས་
པ་དེ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་པ་མོ་སེའི་ངོས་ནས་
སྤྱི་ཉེ། སེམས་ནང་གང་ཡོད་པ་དེ་ཡོད་
ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཆགས་དགོས་སློང་
གསུངས་གནང་མཇུག། ཟུག་སྤྱོད་དངོས་གཞི་
དཔུ་འཛུགས་གནང་སོང་།

ཟུག་སྤྱོད་དངོས་གཞིའི་ཐོག་དཔལ་
ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་
མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་

ཚོགས་ཀྱི་བྱུང་རིམ་སློང་དོ་སྤྱོད་གསུང་
བའདད་དང་། དེ་བཞིན་ལན་གནང་བ་དང་།
ཚོགས་ཐུན་གཉིས་པར། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་
གཞིན་མཆོག་གིས་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
ཀྱི་སྤྱགས་བསྤྱོད་ལས་རིམ་ཁག་གི་སློང་
གསུང་བའདད་དང་། དེ་བཞིན་ལན། ཚོགས་
ཐུན་གསུམ་པར། སྤྱི་འཐུས་ཆེ་ཆང་དབྱེད་ས་
ཅན་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་
ལས་ཀྱི་ཆབ་སྤྱོད་སྤེ་ཆེན་དོ་སྤྱོད་དང་། དེ་བ་
ཞིན་ལན། ཚོགས་ཐུན་བཞི་པར་སྤྱི་འཐུས་
རྟོ་ཆེ་ཆེ་བཏན་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་

འབྲུམ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲེལ་སྡེ་ཚན་དང་།
འཛིན་སྲོང་རྟོག་ཞིབ་སྡེ་ཚན་རྒྱུ་དང་། དེ་
བ་དེས་ལན་བཅས་གནང་ཡོད་པ་དང་།
ཚོགས་ཐུན་མཐའ་མར་ཚོགས་བཅར་བ་
ནང་ཁུལ་བཟོ་སྒྲིལ་གནང་ཡོད།

ཕྱི་ཆེས་ ༡༥ ཟབ་སྦྱོང་ཉིན་གཉིས་
པའི་སྐབས་ཐེངས་འདིའི་ཟབ་སྦྱོང་ནང་
མཉམ་ཞུགས་གནང་མཁན་རྣམ་པ་བོད་མིའི་
སྤྱི་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་གོ་རིམ་བཞིན་
གཟིགས་སྐོར་སྡེ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཐོག་
བཀའ་ལག་ཏུ་དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་སྒྲིལ་སྡེ་
ཆེ་རིང་མཚོག་གིས་གཞིན་སྡེ་ཚོགས་
བཅར་བ་རྣམས་ལ་གསུང་བཤད་དང་།
ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་སུ་དཔལ་ལྷན་ཤེས་
རིག་བཀའ་ཁྲོན་ལུང་ར་ཐར་ལས་སྒྲོལ་མ་
མཚོག་གིས་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་ན་གཞིན་
ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གནས་བབ་ཐོག་གསུང་བཤད།
ཕྱི་ཆེས་ལས་ཁུངས་སུ་དཔལ་ལྷན་ཕྱི་ཆེས་
བཀའ་ཁྲོན་ཁོར་འཛིན་སྒྲོལ་མ་མཚོག་གིས་
རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱོད་སྒྲིལ་ཆའི་སྤྱོད་བོད་ཀྱི་གནས་
བབ་ཅེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གསུང་
བཤད་བཅས་གནང་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུམ་ལྷན་ཚོགས་དང་།
ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་། ལས་བྱེད་
འདེམས་ལྷན། དབྱུང་འོས་བསྐྱེད་ལས་ཁང་།
དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས། འཕྲོད་བསྟེན་
ལས་ཁུངས། རང་སྤྱོད་ལས་ཁུངས། བདེ་
སྤྱོད་ལས་ཁུངས། ཚོས་རིག་ལས་ཁུངས།
སྤྱི་ཁྲབ་ཅིས་ཞིབ་ལས་ཁུངས། བོད་ཀྱི་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུམ་ལྷན་ཚོགས་ནས་གོ་སྤྱི་གཞུང་པའི་གཞིན་སྡེ་ཚོགས་ལྷན་སྤྱོད་སྒྲིལ་བོད་མིའི་ཀྱི་ཟབ་སྦྱོང་ཐོག་ཟབ་ཞིན་གནང་མཁན་རྣམ་པ་
དང་། ཟབ་སྦྱོང་མཉམ་ཞུགས་གནང་མཁན་རྣམ་པ་ལྷན་དུ་བསྡེན་པའི་བར།

འབྲེལ་ས་སྤྱོད་ཁང་བཅས་ལ་རིམ་བཤས་
གཟིགས་སྐོར་ལེབས་གནང་ཡོད།

ཕྱི་ཆེས་ ༡༦ ཟབ་སྦྱོང་ཉིན་
གསུམ་པའི་སྤྱོད་ཚོགས་ཐུན་དང་བོར་ས་རྒྱ་
བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སྒྲོལ་གཉེར་ཁང་གི་ལོ་རྒྱུས་
སྒྲོལ་དཔོན་བཟེས་པ་གཙང་ལུག་སྤྱོད་ས་
ལགས་ཀྱིས་ཚོགས་བཅར་བ་ཡོངས་ལ་བོད་
ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་གསུང་བཤད་དང་། དེ་བ་
དེས་ལན། ཚོགས་ཐུན་གཉིས་པར་བོད་ཀྱི་
སྤྱོད་སྤྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་ཉམས་ཞིབ་པ་
དོན་གྲུབ་དབང་མོ་ལགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ཁོར་
ལུག་ཐོག་གསུང་བཤད་དང་། དེ་བ་དེས་
ལན་གནང་ཡོད།

ཉིན་རྒྱུ་ཚོགས་ཐུན་གསུམ་པར་
བོད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་འབྲུམ་
རམས་པ་ཆེ་དབང་རྟོ་རྟེ་ལགས་ཀྱིས་རྒྱ་
ནག་གཞུང་གི་སྒྲོལ་གཞི་དང་། བོད་ཐོག་
འཛིན་པའི་སྤྱོད་སྤྱུས་ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་
ཐོག་གསུང་བཤད་དང་། དེ་བ་དེས་ལན་དང་།

ཚོགས་ཐུན་མཐའ་མར་སྤྱོད་ཅིས་ཁང་མཐོ་
སྒྲོལ་ཀྱི་སྒྲོལ་སྤྱོད་རམས་པ་དག་དབང་
བཟོད་པ་ལགས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཅིས་ཁང་གི་རོ་
སྤྱོད་དང་། བོད་སྤྱོད་ཀྱི་པན་ལུས་ཐོག་གསུང་
བཤད་དང་། དེ་བ་དེས་ལན་གནང་ཡོད།

ཕྱི་ཆེས་ ༡༧ ཟབ་སྦྱོང་ཉིན་བཞི་
པའི་སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཐོག་ བོད་མི་
མང་སྤྱི་འབྲུམ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་གོ་
བོ་སྒྲོ་བཟང་པན་བདེ་མཚོག་གིས་དགེ་
ལུགས་ཆོས་བརྒྱུད་སྐོར་རྒྱུ་དང་། དགེ་
བཤེས་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་བ་ལགས་ཀྱིས་གཞུང་
བྱང་བོན་ཀྱི་སྐོར་རྒྱུ་ལའན་པོ་རྣམ་རྒྱལ་
ལགས་ཀྱིས་སྤྱོད་སྤྱུས་ཆའི་ཆོས་བརྒྱུད་
སྐོར་རྒྱུ་ལའན་པོ་རྒྱལ་མཚན་ལུན་
ཚོགས་ལགས་ཀྱིས་བཀའ་བརྒྱུད་ཆོས་
བརྒྱུད་སྐོར་རྒྱུ་ལའན་པོ་ཁྲིམ་ འགྲུར་
མེད་རྟོ་རྟེ་ལགས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཆོས་བརྒྱུད་
སྐོར་རྒྱུ་བཅས་གནང་ཡོད་པ་དང་། ཉིན་
རྒྱུ་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་

ཉམས་ཞིབ་པ་པན་ཐོགས་ལགས་ཀྱིས་བོད་
ནང་གི་ཆོས་དད་རང་དབང་ཞེས་པའི་བརྗོད་
གཞིའི་ཐོག་གསུང་བཤད་དང་། དེ་བའི་སྤྱི་
ལན། ཆོགས་ཐུན་མཐའ་མར་ཆོགས་བཅར་
བ་ནང་ཁུལ་བཞུགས་གནང་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༥ པའི་ཆེས་
༢༩ ཟུང་སྤྱི་ཉེན་མཐའ་མའི་སྐབས། སྤྱི་
འཐུས་ཚ་ལེ་ཆང་དོན་འགྲུབ་བཟ་ཤིས་

མཆོག་དང་། སྤྱི་འཐུས་པར་མཆོ་མཆོག་
ནམ་གཉིས་ནས་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་བསྐྱོད་
སྐབས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོར་སྐོར་གསུང་བཤད་དང་།
དེ་བའི་སྤྱི་ལན་དང་། གཞན་ཡང་ཅོད་རྟོག་
འདུམ་འགྲིག་ཏུ་གནས་ཁང་ནས་འཆེ་མེད་
ཞི་བའི་ལམ་ནས་ཅོད་རྟོག་འདུམ་འགྲིག་ཏུ་
ཕྱོགས་སྐོར་སྤྱོད་བརྒྱུད་གནང་རྒྱུ་
སྤྱོད་མཁུག་བཙོམས་མཛད་སྒོ་ཞིག་ཆོགས་

ཤིང་། སྐབས་དེར་དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཞོན་
སྒྲོལ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་
དང་། ཆོགས་བཅར་བ་ནམས་ལ་ཕྱག་ཁྲིར་
གནང་ཡོད་འདུག་པ་དང་། ཆོགས་རྒྱང་
བསོད་ནམས་རྩོམ་ལགས་ཀྱིས་ཐུགས་རྩེ་
ཆེ་ཞུའི་གསུང་བཤད་གནང་འདུག་པ་
བཅས།

ཁེ་ཕོ་ལོ་ཕྱོགས་ཆོགས་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་ཆོགས་པའི་ཆོགས་གཙོ་སྤྱ་ཞབས་ཨ་རིབ་མེ་རཱི་མཆོག་ཁེ་ཕོ་ལོ་ཕྱོགས་ཆོགས་དོན་
སྐོར་ཆེན་དང་། ཁེ་ཕོ་ལོ་ཕྱོགས་ཆོགས་ཆོན་ལྷ་ལྷོ་གཞན་གནང་བར་དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་འཆམས་འདྲི་གནང་བ།

༢༡། ཁེ་ཕོ་ལོ་ཕྱོགས་ཆོགས་འཐུས་མའི་
བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་ཆོགས་པའི་ཆོགས་གཙོ་
སྤྱ་ཞབས་ཨ་རིབ་ མེ་རཱི་ (Arif Virani)
མཆོག་ཁེ་ཕོ་ལོ་ཕྱོགས་ཆོགས་དོན་སྐོར་
ཆེན་དང་། ཁེ་ཕོ་ལོ་ཕྱོགས་ཆོགས་དོན་
སྐོར་ཆེན་ལྷ་ལྷོ་གཞན་གནང་བར་། དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་
མཆོག་གིས་གཞིས་ཀྱིས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་
ཆབ་ཞུས་ཏེ་དགའ་བསུའི་འཆམས་འདྲི་
ཞུས་གནང་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༢༣ ཉེན་ཨ་རིབ་ཀྱིས་མཐའ་མའི་ཆོན་ལྷ་ལྷོ་གཞན་གནང་བར་དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཆོགས་
འཐུས་མའི་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་ཆོགས་ཆོན་ལྷ་ལྷོ་གཞན་གནང་བར་དཔལ་ལྷན་ཆོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་ཕྱོགས་ཆོགས་

དེ་ཡང་འཆམས་འདྲི་ནང་འཁོད་
དོན། ངས་གཞིས་ཀྱིས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་
ཆབ་ཞུས་ཏེ། སྤྱི་ཉེད་ཁེ་ཕོ་ལོ་ཕྱོགས་ཆོགས་
ཁེ་ཕོ་ལོ་ཕྱོགས་ཆོགས་དོན་སྐོར་ཆེན་དང་། ཁེ་ཕོ་ལོ་
ཕྱོགས་ཆོགས་དོན་སྐོར་ཆེན་ལྷ་ལྷོ་གཞན་གནང་བར་
འཆམས་འདྲི་ཞུ་ཡིན། སྤྱི་ཉེད་ཁེ་ཕོ་ལོ་ཕྱོགས་
ཆོགས་ཆོགས་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་ཆོགས་པའི་
ཆོགས་གཙོ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བོད་ཀྱི་བདེན་
པའི་འཐབ་ཅོད་ཐོག་རྒྱ་བསྐྱོར་ལྷ་ལྷོ་གཞན་གནང་བ་

གནང་བཞིན་པར་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་
ཐུགས་རྩེ་ཆེ་ཞུ་ཡིན།
ད་རེས་སྤྱི་ཉེད་ཁེ་ཕོ་ལོ་ཕྱོགས་ཆོགས་
ཀྱི་ཁེ་ཕོ་ལོ་ཕྱོགས་ཆོགས་དོན་སྐོར་ཆེན་དང་། ཁེ་ཕོ་ལོ་
ཕྱོགས་ཆོགས་དོན་སྐོར་ཆེན་ལྷ་ལྷོ་གཞན་གནང་བ་དེས་སྤྱི་ཉེད་
ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་ཞུས་པར་ངོས་འཛིན་དང་།
ཁེ་ཕོ་ལོ་ཕྱོགས་ཆོགས་ཆོན་ལྷ་ལྷོ་གཞན་གནང་བ་དེས་སྤྱི་ཉེད་ཀྱི་
ཞུས་པར་ངོས་འཛིན་དང་།

ཉེད་ལ་ཡིད་ཆེས་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད་པ་
མཆོན་ཐུག། སྤྱི་ཉེད་ནས་ཁེ་ཕོ་ལོ་ཕྱོགས་ཆོགས་
ཀྱི་ཁེ་ཕོ་ལོ་ཕྱོགས་ཆོགས་དོན་སྐོར་ཆེན་དང་། ཁེ་ཕོ་ལོ་
ཕྱོགས་ཆོགས་དོན་སྐོར་ཆེན་ལྷ་ལྷོ་གཞན་གནང་བ་དེས་སྤྱི་ཉེད་
ཀྱི་ཞུས་པར་ངོས་འཛིན་དང་། ཁེ་ཕོ་ལོ་ཕྱོགས་ཆོགས་
དོན་སྐོར་ཆེན་ལྷ་ལྷོ་གཞན་གནང་བ་དེས་སྤྱི་ཉེད་ཀྱི་
ཞུས་པར་ངོས་འཛིན་དང་།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ ༥ ཚེས་ ༢༤ ཉིན་ཕྱོ་ལྷ་གྲིང་གྲ་གར་བྱང་ཤར་ཁུལ་གྱི་ས་གནས་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཚུན་དང་ས་བརྟན་སྤྲོད་ལས་དོན་
བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཟབ་སྦྱང་དབྱེད་འབྲེད་མཛད་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ ༥ ཚེས་ ༢༤ ནས་ ༢༦ ཚེས་ ༢༦ ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཟབ་སྦྱང་གནང་མཁན་མཁན་པོ་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དབྱེད་ཚུ་བསོད་ནམས་ལོ་རྒྱུ་མཆོག་གིས་
གསུང་བཤད་གནང་བཞིན་པ།

སོགས་ཀྱི་ས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་
ཕྱོགས་སྒྲིག་སྒྲིག་ཅིས་ཀྱི་གཞི་གནད། ཟབ་
སྦྱང་གོ་སྒྲིག་ཀྱི་དགོས་པའི་དམིགས་ལུལ་
གཞིར་བཟུང་ཆོགས་བཅར་བ་ཡོངས་ནས་
ཟབ་ཁྲིད་གནང་སྐབས་སྤྱད་པའི་སྤྱད་པའི་
དགོས་པ། དེ་བཞིན་ས་འཐུས་དང་། ས་
གནས་རང་ཆོགས་གཉིས་ནི་ས་གནས་འགོ་
འཛིན་གྱི་ལས་དོན་ཆོགས་ཚུན་ཡོང་རྒྱུ་
གཞིགས་འདེགས་བྱེད་མཁན་གྱི་དབྱུང་
རྒྱུ་གཞི་ཆོག་ཆོག་ཡིན་པ། ས་གནས་
འཐུས་ཚོགས་སོ་སོར་ས་གནས་ཀྱི་གནས་
སྤངས་ལ་གཞིགས་པའི་ཆོགས་འདུའི་འགོ་
ལུགས་དང་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱི་
གཞི་དགོས་པའི་སོགས་ཀྱི་སྒྲིག་གསུང་
བཤད་གནང་ཡོད་པ་དང་། ཟབ་ཁྲིད་གནང་
མཁན་སྤྱི་འཐུས་དབྱེད་ཚུ་བསོད་ནམས་ལོ་
རྒྱུ་མཆོག་ནས་ཟབ་སྦྱང་གི་དམིགས་ལུལ་
དང་། ས་གནས་མི་མང་རྣམས་སོ་སོའི་ས་
གནས་ཀྱི་ལས་དོན་ཐོག་རྒྱས་མངའ་ཆེ་གོས་

ཡིན་པར་བརྟེན། ས་གནས་འཐུས་ཚོགས་
ཡོད་ན་ས་གནས་ཀྱི་སྒྲིག་ཅིས་སོགས་གནད་
དོན་གཞི་ཆོག་ཐོག་ཆོད་སྤྱད་རྒྱུ་དགོས་
མཚན་ཆོད་པོ་ཡོད་པ། དེ་བཞིན་ལོ་རྒྱུལ་
མང་པོ་ཞིག་འགོ་སྤྱད་ལས་སྤངས་མ་ཤེས་
པའི་དབང་གིས་ཡོང་གི་ཡོད་སྤྱད་པ། འགོ་
ལུགས་འགོ་སྤྱད་ལས་ཤེས་དགོས་པ་གཞི་
ཐོ་ཡིན་པ་སོགས་གསུངས་གནང་འདུག
མཐར་ཉི་མུ་དར་རྒྱས་སྤྱིད་གཞིས་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟླ ༥ ཚེས་ ༢༤ ནས་ ༢༦ ཚེས་ ༢༦ ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཟབ་སྦྱང་གནང་མཁན་
ཁུལ་གྱི་ས་གནས་འཐུས་ཚོགས་ཚུན་དང་ས་བརྟན་སྤྲོད་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཟབ་སྦྱང་གནང་སྐབས་།

ཆོགས་ཀྱི་ས་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་བོ་བསྟན་
འཛིན་རྣམས་སྤྱོད་ལགས་ནས་སྤྱད་པའི་ཆེ་
ཞུའི་གསུང་བཤད་གནང་ཟེས། ཟབ་སྦྱང་
དངོས་གཞི་དབྱེད་འབྲེད་གནང་ཡོད།

ཕྱི་ཚེས་ ༢༥ དང་ ༢༦ བཅས་
ཉིན་གཉིས་རིང་ཟབ་ཁྲིད་གནང་མཁན་པོ་
མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དབྱེད་ཚུ་བསོད་ནམས་
ལོ་རྒྱུ་མཆོག་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཆོགས་འདུའི་འགོ་
ལུགས་དང་ལས་དོན་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱི་
གཞི་དང་། བཅན་བྱེད་པོ་མི་མང་སྤྱི་
དབྱུང་འདུ་འགོད་དང་ལོ་འཁོར་སྒྲིག་ཅིས།
དབྱུང་ཅིས་བཟང་འཛིན་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་
གཞི་ཐོག་ཟབ་ཁྲིད་དང་། ཕྱི་འཐུས་དབྱེད་
ཚུ་བསོད་ནམས་ལོ་རྒྱུ་མཆོག་ནས་བོད་མི་
སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་སྒྲིག་ཅིས་ཀྱི་ཅིས་འགོ་
ལུགས་ཐོག་ཟབ་ཁྲིད་གནང་ཡོད།

ཕྱི་ཚེས་ ༢༦ ཉིན་ཟབ་ཁྲིད་གནང་
མཁན་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་གཉིས་ཀྱིས་ལས་སྤྱོད་
ལོག་ ཐེངས་འདིའི་ཟབ་སྦྱང་ནང་མཉམ་

ཞུགས་གནང་མཁན་ནམས་ཚོགས་ཚུང་
 ཁག་ལ་ཆ་བཞོས་ཀྱིས་ཕྱི་ཆེས་ ༡༥ དང་
 ༡༦ བཅས་ཉིན་གཉིས་རིང་གི་དམར་ཁྲིད་
 གྲོས་ཚོགས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལས་རིམ་དང་ཡིག་
 ཆ་ཁག་བཅས་ཀྱི་སྤྲིན་གནང་སྒོ་ཁག་གནང་
 བ་དང་། ཕྱི་ཆེས་ ༡༥ ཉིན་ལོ་འཁོར་ལས་
 བསྐྱེམས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་དང་། ཕྱི་ཆེས་ ༡༦
 ཉིན་ལོ་འཁོར་སྟོན་རྩིས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་
 དངོས་སུ་ཚོགས་བ་ལྟར། ས་གནས་སོ་སོའི་
 ས་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་དང་། ཚོགས་གཞོན་
 རྣམ་པ་དེ་སོས་ཀྱིས་ཚོགས་ཐུན་སོ་སོའི་
 ལས་རིམ་ཁག་གཙོ་སྤྱོད་གནང་བའི་ཐོག་
 ཉིན་འབྲེལ་གསལ་ཇ་འབྲས་སིལ་འདེགས་
 འབུལ་དང་། བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་
 ལུ་ལེན་བ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད། ཚོགས་
 གཙོ་འི་ཚོགས་འདུ་དབུ་འཇུགས་དང་།
 མཇུག་བསྐྱེམས་ཀྱི་གསུང་བཤད། ཚོགས་
 གཙོ་འི་ལས་ཆ་བཅས་དང་། ལས་རིམ་ཚོགས་
 ཚུང་བསྐྱོ་གཞག་གཞུང་འབྲེལ་ཁྱེད་ཀྱིས་
 འདུད་དང་། གཞུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་
 གྲོས་ཚོད་གྲོས་འཆར། རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་ཅན་གྱི་
 ཇི་བ་ཇིས་ལན། ཐུགས་སྤང་གཞན་བསྐྱེད་
 ས་འཐུས་སྐྱེད་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་གྲོས་འཆར། ས་
 གནས་འགོ་འཛིན་གྱི་གསལ་བཤད། བསྐྱོ་
 སྤྱོད་དགོས་པའི་གྲོས་འཆར། གཏོང་ལེན་
 ཁྲིམས་ཡིག་ཁྲིམས་བཟུང་ལས་དོན། ལོ་
 འཁོར་ལས་བསྐྱེམས། ལོ་འཁོར་སྟོན་རྩིས་
 སོགས་ལས་ཉིན་སོ་སོའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་
 ལས་རིམ་དང་བཅས་དཔེ་མཆོད་ཀྱིས་ཡིག་

སྟོ་མ་ཏཱ་ཀྱི་རྒྱ་གར་བྱང་ཤར་ཁུལ་གྱི་ས་གནས་འཐུས་ཚོགས་ཚོགས་ཚུང་དང་ས་བཞུན་སྤྱོད་ལས་དོན་ཁྱེད་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཟབ་སྡེ་གནང་མཁན་
 བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་ལ་གཉིས་དང་། ཟབ་སྡེ་དང་མཉམ་ཞུགས་གནང་མཁན་ནམས་ལྟན་དུ་བསྐྱོན་པའི་བར།

ཆ་ཆ་ཆང་ཡོད་པའི་ཐོག་དམར་ཁྲིད་ལས་
 རིམ་བསྐྱེད་ས་གནང་ཡོད་བ་དང་། དམར་
 ཁྲིད་ལས་རིམ་སྐབས་ཟབ་སྡེ་དང་བ་རྣམས་
 ཆང་མས་ཐུགས་སྤང་ཆེན་པོས་མཉམ་
 ཞུགས་དང་ཆ་ཤས་སྤངས་ཡོད་ལ། ཟབ་
 ཁྲིད་གནང་མཁན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
 རྣམ་གཉིས་ནས་སྐབས་དུས་སོ་སོར་སྟོན་
 གནད་ཡོད་བསྐྱེད་གི་སྟོན་སྟོན་ཡང་གནང་
 ཡོད།
 ཟབ་སྡེ་དང་ཉིན་མཐའ་མ་ཕྱི་ཆེས་
 ༡༦ ཉིན་མཇུག་བསྐྱེམས་མཇུག་སྟོན་ཞིག་
 ཚོགས་ཤིང་། སྐབས་དེར་ཐོག་མར་ཟབ་
 སྡེ་དང་མཉམ་ཞུགས་གནང་མཁན་ཁག་
 ཅིག་ནས་སོ་སོའི་སྤྱོད་ཆོར་གསུངས་
 གནང་ཡོད་བ་དང་། དེ་རིམ་བོད་མི་མང་སྤྱི་
 འཐུས་དགེ་བཤེས་སྟོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་
 མཆོག་གིས་ད་ལན་ཟབ་སྡེ་དང་མཉམ་
 ཞུགས་གནང་མཁན་ཆོས་ཟབ་སྡེ་དགོ་སྤྲིན་
 ཞུས་པ་བཞིན་ཆ་ཤས་ཡིག་པོ་བཞེས་པའི་

སྟོན་དང་། དེ་བཞིན་བོད་མིའི་སྤྲིན་འཇུགས་
 ཀྱི་ཁྲིམས་སྤྲིན་དང་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་
 རིམ་ཁག་ཏུ་རྒྱུ་ཐོག་ཡོད་པ་བཞིན་མགོ་
 མཇུག་བར་གསུམ་ཆ་ཆང་ལ་ཐུགས་སྤང་
 གནང་གལ་ཆེན་པོ་ཡོད་ལ། ད་ཐེངས་ཟབ་
 སྡེ་དགེ་བཤེས་སྟོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་མ་
 འོངས་བར་ས་གནས་ས་ཐོག་དུ་ཐུག་བསྐྱེད་
 གནང་སྐབས་གཞིས་ཆགས་ཁག་སོ་སོའི་
 ས་གནས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་གནང་
 དགོས་རིགས་སྤང་ལྷག་ཡོད་ཐབས་དང་།
 ལས་དོན་འགའ་ཞིག་ཐད་ས་གནས་འགོ་
 འཛིན་དང་ས་འཐུས་རྣམས་ལ་སྟན་དུ་
 བཞུགས་སོལ་ཚོགས་འདུ་འཆོགས་དགོས་
 བྱུང་འཆོགས་དགོས་ལུགས་སོགས་ཀྱི་
 གསུང་བཤད་གནང་བ་དང་། མཐར་བསྐྱེད་
 འཛིན་སྤྱོད་ས་གནས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་
 ཚོགས་གཙོ་ཐུན་ཚོགས་ཆེ་རིང་ལགས་
 རྣམས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་གསུང་བཤད་གནང་
 རིམ་ཟབ་སྡེ་དགེ་བཤེས་མཇུག་བསྐྱེམས་མཇུག་སྟོན་

མཐུག་བསྐུལ་གནང་ཡོད། དེ་ཉིན་དགོང་ཚོ་ཟུང་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་མཁན་ཡོངས་ལ་དགའ་སྐྱེལ་གསོལ་སྟོན་ཞིག་གོ་སྒྲིག་ཞུས་
ཇིས། ཐེངས་འདིའི་ཟུང་སྐྱོང་གི་ལས་དོན་ཡོངས་སུ་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཡོད་པ་བཅས། །

ཤར་རྒྱལ་བ་ཀུན་ རོག་པའི་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཚོས་ཇི་དམ་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་འཛིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་ཁྱོད་ནས་མི་ལོ་
༤༠༠ འཁོར་བའི་དུས་བྲན་མཛད་སྟོན་དང་། ཀུན་དམ་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་རྣམ་ཐར་དཔེ་དེབ་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྟོན་བཅས་སྤྱི་
བཅེ་ཞུས་པའི་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ཆེད་མེས་ཀྱིས་གསུང་བཤད་གནང་ག།

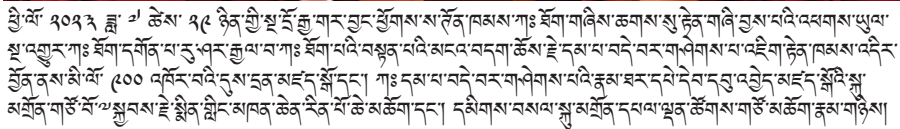

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༢༤ ཉིན་གྱི་སྤོ་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་ས་ལོན་ཁམས་ཀུན་རོག་གཞིས་ཆགས་སུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་འཕགས་ལུལ་
སྤྱ་འགྱུར་ཀུན་རོག་པ་རུ་ཤར་རྒྱལ་བ་ཀུན་རོག་པའི་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཚོས་ཇི་དམ་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་འཛིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་
ཁྱོད་ནས་མི་ལོ་ ༤༠༠ འཁོར་བའི་དུས་བྲན་མཛད་སྟོན་དང་། ཀུན་དམ་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་རྣམ་ཐར་དཔེ་དེབ་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྟོན་སྐབས།

འགས། ཁམས་ཀུན་ རོག་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་
ས་འགོ་བསོད་ནམས་དབང་འདུས་ལགས་
གཙོ་བོ་འདི་ཉི་འཁོར་གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་
ས་གནས་འགོ་འཛིན་དང་། ཚོགས་པའི་
ཚོགས་གཞིན་ཀྱན་དགའ་ཆེ་འཕེལ་ལགས་
ཀྱིས་གཙོ་བོ་འདི་ཉི་འཁོར་གཞིས་ཆགས་
ཁག་གི་ས་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ས་
གཞིན་རྣམ་པ། གཞན་སྐྱ་མགོན་ཁག་ཅིག་
དང་ས་གནས་སེར་སྐྱ་མི་མང་བཅས་མེས་
འདུག

༢༡ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༥ པའི་ཆེས་ ལྷ་བས་ཇི་སྟོན་གྱིང་མཁན་ཆེན་པོ་པོ་ཆེ་
༢༤ ཉིན་གྱི་སྤོ་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་ས་ མཆོག་དང་། དམིགས་བསལ་སྐྱ་མགོན་དུ་
ལོན་ཁམས་ཀུན་ རོག་གཞིས་ཆགས་སུ་རྟེན་ དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་
གཙོ་མཆོག་པོ་འཛིན་ནམས་བསྟན་འཕེལ་ གཙོ་མཆོག་ ཀུན་ རོག་དགོན་པའི་རྒྱ་ཤོད་སྐྱབས་
བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཚོས་ཇི་དམ་པ་བདེ་ སྐྱལ་རིན་པོ་ཆེ། གཞན་ཡང་འབྲུག་ནས་སྤང་
བར་གཤེགས་པ་འཛིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་ རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། བལ་ལུལ་བེ་རོ་
ཁྱོད་ནས་མི་ལོ་ ༤༠༠ འཁོར་བའི་དུས་བྲན་ དགོན་པའི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མཁན་
མཛད་སྟོན་དང་། ཀུན་དམ་པ་བདེ་བར་ སྐྱལ་རྣམས་དང་། ཚོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་
གཤེགས་པའི་རྣམ་ཐར་དཔེ་དེབ་དབུ་འབྱེད་ བྱང་འཕར་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་ལགས།
མཛད་སྟོན་སྤྱི་ཞུས་གནང་སོང་། ཨ་ཁྱེས་མ་ཆེན་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཁང་གི་
མཛད་སྟོན་སྐྱ་མགོན་གཙོ་བོར་ འགན་འཛིན་ཉམས་ཞིབ་པ་འདུ་བསྟན་སྤྱི་

དེ་ཡང་རོག་མར་མཛད་སྟོན་དང་
འབེལ་བའི་སྤྱི་ལོར་ལ་གོང་ས་ལྷ་བས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སྐུ་པའི་གསུང་
འཕྲིན་དང་། སྤྱ་འགྱུར་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་
ཚོགས་གཙོ་ལྷ་བས་ཇི་ཞེ་ཆེན་རབ་
འབྲུམས་རིན་པོ་ཆེས་གནང་བའི་གསུང་
འཕྲིན་བཅས་སྟོན་སྤྱངས་གནང་ཇིས། རྒྱ་
ཤོད་སྐྱབས་སྐུལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་
མཛད་སྟོན་འཛིན་སྟོན་དང་སྐྱགས་མེས་བསུའི་
གསུང་བཤད་དང་། དེ་ནས་དམིགས་བསལ་
སྐྱ་མགོན་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་འཆམས་འདྲི་དང་

ཆས་ཕྱོགས་ཐོག་ནས་བལྟས་ནས་འདི་ལྟར་དུས་རྒྱུ་ལྟར་བཅི་ཞུ་དེ་ལས་པའི་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཀུན་གྱི་དམ་པ་བདེ་གཤེགས་ལྟ་བུར་མཆོག་པ་ཡིན་ན། ཀུན་གྱི་པའི་བསྟན་པའི་སྲོལ་འབྱེད་ཆགས་བསྟན་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། དམ་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་འབྱུངས་པ་ནས་དགོངས་པ་སྤྱད་ན་ལས་མ་འདས་པའི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་ཞབས་འདགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཞུས་ཡོད་རེད། རྒྱུ་ལྟར་པ་ཆོས་ཀུན་གྱི་དམ་པ་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟར་པ་ཆོས་ཀུན་གྱི་ཐར་མཇུག་པ་ཡིན་ན་གསལ་པོ་མཐུན་ཀྱི་རེད། ཐོག་མར་ཁམས་ལ་སྐྱེ་འབྱུངས་པ་དང་དེ་ནས་དབྱུངས་ལ་ཐེབས་ནས་རིས་སྐྱེ་མ་ཆད་པའི་མཁས་པ་མང་པོའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ། རིས་པས་དབྱུངས་ཕྱོགས་ལ་མཁས་པའི་སྟོན་པར་གྲགས། དེའི་རྗེས་སྐྱེ་མ་འཇུག་སྟོན་པ་ཆེན་པོས། ཀུན་གྱི་པོར་

སྐྱུ་བ་པ་མཛད་ན་ཡུང་པོ་འོད་ལུས་སུ་འབྲུག།
 ཁམས་ ཀམ་ རྟོག་ཏུ་སོང་ན་བསྟན་པ་ལོ་སྟོང་
 དུ་གནས་པ་ཞིག་འོང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 སངས་རྒྱུ་མ་གྱི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་
 རྒྱུ་ལས་སྐྱེར་གྱི་གནས་སྟངས་ལ་མ་
 གཟེགས་པར་ཀམ་ རྟོག་ཟེར་བའི་ས་ཆ་དེ་
 བཅའ་ནས་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་རྒྱུ་འི་
 དགོངས་པ་བཞེས་ཏེ། དབྱས་ནས་ཁམས་
 དང་། མདོ་སྟེང་གི་ས་ཆ་མང་པོར་ལེབས་
 ཉན་དེ་འདྲི་གནས་གཞི་བཅའ་ནས་མཐར་
 ལོ་རྒྱུ་བ་ལྷི་རོ་ཅ་ནའི་སྐྱུ་བ་ཡུག་ནང་སྐྱུ་
 མཆམས་བཞུགས་ནས་ཉགས་མཆོན་མི་
 འདྲ་བ་བྱུང་སྟེ་ཀམ་ རྟོག་པའི་ཆོས་གཞི་བཏབ་
 པ་དེ་འདྲ་བྱུང་ཡོད་རེད། ད་ལྟ་ཀམ་ རྟོག་གི་
 རྟོང་པ་རྩོད་པོ་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་ཡོད་རེད། ད་ལྟ་
 ཡིན་ནའང་དཔེ་ཡག་པོ་ཡོད་རེད། ང་རང་
 དགུ་བཅུ་གོ་གངས་ནང་ཀམ་ རྟོག་ལ་འགོ་རྟོང་
 ཡོད། ཀམ་ རྟོག་ཆོག་ཅའི་སྐྱུ་མདུན་ནས་རྩིང་
 མའི་རྒྱུད་འབྲུམ་གྱི་ཡུང་དེ་འདྲ་ཞུས་ཡོད་
 རེད། སྐབས་དེ་དུས་དེ་རིང་གི་མཛད་སྟོན་
 འདིའི་དགོངས་པའི་འབྱུང་ཁུངས་ལ་སྐབས་
 རྩེ་ཀམ་ རྟོག་དག་ཅེ་རེན་པོ་ཆེ་ང་ཆོ་མཉམ་དུ་
 རྟོག་ཅའི་སྐྱུ་མདུན་ནས་རྩིང་མའི་རྒྱུད་
 འབྲུམ་གྱི་ཡུང་ཞུ་མཁན་གྲལ་ལ་ཡོད། ཀམ་
 རྟོག་གི་ཕྱགས་ལ་སྐྱུ་འབྲུམ་ཟེར་མཁན་ཞིག་
 ཡོད་རེད། དེའི་སྐྱུང་ལ་དམ་གཅིང་བྲམས་
 གསུམ་གྱི་ལྟ་ཁང་ཞིག་ཡོད་རེད། སྐབས་དེ་
 དུས་དེ་ཉམས་གསོ་ཡོངས་སུ་ཆར་མི་འདུག་
 ང་ཆོས་རྩིང་མའི་རྒྱུད་འབྲུམ་གྱི་ཡུང་ཞུས་

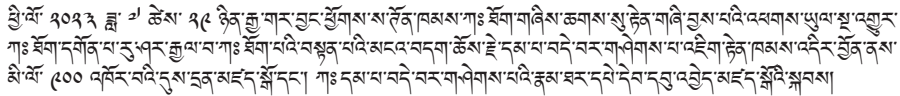

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་གྱི་སྤྱོད་གར་བྱང་ཕྱོགས་ས་ཁོན་ཁམས་ཀྱི་ཐོག་གཞིས་ཆགས་སུ་རྟོན་གཞི་བྱས་པའི་འཕགས་ལུལ་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ཐོག་དགོན་པ་དུ་ཤར་རྒྱལ་པ་ཀྱི་ཐོག་པའི་བསྐྱེད་པའི་མངའ་བདག་ཚོས་རྗེ་དམ་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་འཛིན་ཆེན་ཁམས་འདྲིར་ཕྱོན་ནས་མི་ལོ་ ༤༠༠ འཁོར་བའི་དུས་འཛད་ལྟོད་དང་། ཀྱང་དམ་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་རྣམ་ཐར་དཔེ་དེབ་དབྱུང་བྱེད་བཅས་ཀྱི་མཛད་སྤྱིའི་ཐོག་དམིགས་བསམས་སྤྱི་མགྲོན་དཔལ་ལྷན་ཐོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་བཞིན་པ།

མོས་ཐོག་ ཀྱང་ ཐོག་ཐོག་ཅ་རིན་པོ་ཆེ་དང་
ལྷན། སྤྱི་འཐུས་བར་དུ་ཤིང་ཆ་འབྲེལ་ལོ་ཁྲར་
ནས་དེ་འབྲེལ་ཞབས་ཏོག་ལྷན་ལྷན་པོ་སྤྱི་འཐུས་
བཟང་པོ་ཐོབ་ནས་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱུ་བྱུང་སོང་།
དེ་ཡིན་དུས་དམ་གཙང་བྱམས་གསུམ་ཟེར་
དུས། དམ་ཟེར་ན་ཀྱང་དམ་པ་བདེ་གཤེགས་
དང་། གཙང་སྟོན་པ། བྱམས་པ་འབྲུམ་
བཅས་གསུམ་རེད། ཀྱང་ ཐོག་གི་བསྐྱེད་པའི་
འབྲུང་ཁུངས་འབྲེལ་ཐོ་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་རེད།
དེ་ཡིན་དུས། སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་སོགས་
ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། དམ་པ་བདེ་
གཤེགས་དེ་ཉིད་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་དང་། གཙང་སྟོན་པ་དེ་
ཉིད་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ། བྱམས་
ཆེན་དེ་ཉིད་ཕྱག་རྡོར་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་བཅས་
རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་རྣམ་སྤྲུལ་རེད་
འདུག དེ་འབྲེལ་ཐོག་ནས་ཀྱང་ ཐོག་གི་བསྐྱེད་
པ་དེ་མར་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཡོང་ནས་ཀྱང་།

ཐོག་སྤྱི་འཐུས་བཙུགས་པ་དང་། བྱང་རབས་
བཙུགས་པ་སོགས་ལོར་བྱའི་ཐོང་བ་ལྟར་སྤྱི་
མ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཕྱོན་
ནས་ད་ལྟོ་ ༤༠༠ ལྷག་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་
རེད། དུས་ཆོད་དེ་འབྲེལ་ཐོ་ཆེན་ཡོད་རེད།
དུས་ཆོད་དེ་དུས་སྤྱི་འཐུས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན།
བསྐྱེད་པ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་
དང་། གཙོ་བོ་དེ་འགྲོ་བར་བདེ་སྤྱིད་ཐོབ་རྒྱུ་
དེ་གཞི་ལ་བཞག་ཡོད་རེད།
ནང་ཆོས་ཐོག་ནས་བཤད་ཡོང་
དུས། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་ཡང་ཡང་
བཀའ་སློབ་ཐེབས་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ལ། ང་ཆོའི་
ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གཉིས་དེ་བཤད་
སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཆད་ཉན་རྒྱུ་འཛིན་བྱེད་
དགོས་པ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་དབྱིགས་
གཉིས་ཀྱིས་ལུང་དེ་བྱངས་ནས་ང་ཆོས་
བཤད་སྤྱི་འཐུས་ཁོ་ནའི་ཐོག་ནས་བསྐྱེད་
པ་འཛིན་སྐྱོང་གནང་དགོས་པའི་དགོངས་པ་

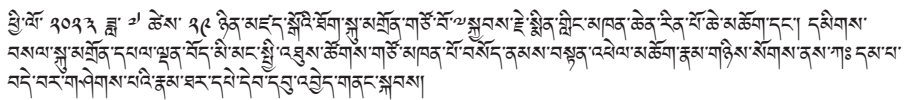
བཞེས་པ་གཞིར་བཟུང་། ཀྱང་ དམ་པ་བདེ་
གཤེགས་ཀྱིས་སྤྱི་འཐུས་དེ་དུས་ཀྱང་ ཐོག་
དགོན་པར་སྤོང་རི་དང་། ཉིན་རི་ཞེས་གཉིས་
ཕྱེ་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བཤད་བྱ་དང་།
གཞན་དེར་སྤྱི་འཐུས་ནས་གཞུང་བཤད་
དང་དབང་ལུང་ཁྱིད་གསུམ་གནང་རྒྱུ་
སོགས་གནང་འདུག དེ་བཞིན་དབྱར་ཐོག་ལ་
འཆད་ཉན་གནང་རྒྱུ་གནང་འདུག་པ་དང་།
དགྲུག་ཐོག་ལ་དབང་ལུང་ཁྱིད་གསུམ་གནང་
རྒྱུ་སོགས་བསྐྱེད་པའི་མཛད་རྗེས་སྤྱི་འཐུས་པོ་
ཆེ་བཞག་ཡོད་རེད། དེ་བཞིན་ཀྱང་ ཐོག་པའི་
རྗེས་འབྲུག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བོད་ནང་བྱང་
བའི་སྤྱི་འཐུས་བཙུན་པོར་ཏ་བཙུན་ཆང་མས་
མིག་དཔེ་བཏུ་ས་འབྲེལ་ཐོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་
རེད། ད་རེས་ཀྱང་ དམ་པ་བདེ་གཤེགས་སྤྱི་
འཐུངས་ནས་ལོ་རྒྱུ་ ༤༠༠ འཁོར་བའི་དུས་
འཛད་སྤྱི་འཐུས་པ་དེ་ཡང་ཡག་པོ་ཞེ་སོ་
བྱུང་ཡོད་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དམ་པ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་སྤྱི་འཐུས་
རི་ཅམ་བསྐྱོན་པ་རྣམས་ལ་མིག་དཔེར་
བསྐྱེད་ཏེ། ང་ཆོ་སྤྱི་འཐུས་ཡོངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
པ་ལྟན་རིང་གནས་རྒྱུར་སོ་སོའི་ངོས་ནས་
སྤྱི་འཐུས་གཏོང་གང་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཞབས་
འདེགས་གང་ལྷན་པའི་ཐོག་བསམ་སྤྱི་
གཏོང་རྒྱུ་དང་། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་དུས་འཛད་
ཡང་དོན་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་རེད་
བསམ་གྱི་འདུག
ཉིད་མའི་མ་དགོན་ཆེན་པོ་དུག་
ཟེར་ནས་སྟོད་ལ་རྡོར་སྤྱིན་གཉིས་དང་། བར་

ཡོད་ཅེད། དང་སང་ཆེན་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་
གནང་མཁན་མང་པོ་ཞིག་གིས་ནང་སེམས་
ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་དང་། བྱམས་དང་བརྟེན་
ལྷག་པར་དུ་བློ་བཞུགས་ཀྱི་འཇགས་བཞིའི་ཐོག་
ལ་དོ་སྤང་ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད།
ཐ་སྤྱད་ཀྱང་འདི་ག་རང་བཤེད་སྤྱོད་བཏང་ནས་
ཉམས་ལེན་གནང་གི་ཡོད་ཅེད། དེས་སོ་སེའི་
བསམ་སྒྲུབ་འབྱེད་སོ་དང་། མི་ཆོལ་འབྲེལ་
བ་ཡོད་པ་མ་ཟད། སོ་སོར་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་
ཡོད་ཅེད། ནང་ཆོས་ལ་སྤྱད་ས་པའི་ཐོག་ནས་
སོ་སེའི་མི་ཆོའི་ནང་ཉམས་ལེན་གནང་ན་
དགའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་སེལ་སྟེ་ཀྱི་ཡོད་པ་
གསལ་པོ་ཅེད། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སོ་སེའི་
ངོས་ནས་དངོས་སུ་གྲུ་མ་བསྟེན། དེ་ནས་
བཀའ་འགྱུར་བསྟན་འགྱུར་པོད་སུམ་བརྒྱ་
ལྷག་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་སློབ་སྦྱོང་གནང་ནས་
རིམ་བས་ཉམས་ལེན་གནང་དགོས་ཀྱི་ཡོད།
ང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ཆོས་ཟེར་དུས་བྱ་
བཅུན་རྒྱུང་བས་ཉམས་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་བསམ་

མོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ངས་བལྟས་ནས་དེ་འདྲ་
 ར་བ་ནས་མ་རེད། ཆོས་ཟེར་ན། སོ་སོའི་མི་
 ཆེ་བ་ཟང་པོ་ཞིག་བསྐྱལ་རྒྱ་དང་། མི་གཞན་
 ལ་ཕན་ཐོགས་ལུབ་པའི་བྱ་བ་བསྐྱལ་རྒྱའི་
 རྣམས་པ་དེའི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེ་
 འདྲའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ཆོགས་ནང་གཞན་པ་ན་
 བྱ་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་བསྐྱལ་ལུབ་ཀྱི་རེད།
 ཆབ་སྲིད་ཐོག་ནས་བལྟས་པ་ཡིན་
 ར་འདྲ་། བོད་སིལ་བྱུང་འཛོར་བའི་རྗེས་ལ་
 སོག་པོས་དབང་བསྐྱུར་བྱས་པ་དང་། ས་སྐྱ་
 པའི་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་
 བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་དབང་བསྐྱུར་གནང་བ་
 དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་བསྐྱད་པ་ཞིག་
 ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་རེད། བོད་སིལ་བྱུང་
 འཛོར་བའི་རྗེས་ལ་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་
 གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱིམ་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་
 མང་པོ་ཞིག་གིས་བཀྱར་གཙོ་ཆེན་པོ་གནང་
 བསྐྱད་པའི་གནས་སྟངས་ཕིག་ཆགས་ཡོད་
 རེད། དེ་ཉམས་སོང་བ་ཡིན་ན། མི་ཕིན་རོ་
 ཟེར་བ་འདྲ་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། རྒྱལ་
 བ་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱ་རྩྭ་བོད་གསུམ་ནང་
 སངས་རྒྱུ་མ་ཀྱི་བསྐྱར་པ་དེ་མི་ཉམས་གོང་
 གྲེལ་དང་། ཉམས་པ་སྤྱར་གསོ་གནང་དགོས་
 པའི་བཀའ་སློབ་ཕེབས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་རེད།
 དགོངས་གཞི་དེ་ཏ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་རེད།
 དེ་ཡིན་དུས། ང་ཆོས་སངས་རྒྱུ་མ་ཀྱི་བསྐྱར་
 པ་འདི་ཉིད་སོ་སོའི་མི་ཆེ་དང་འབྲེལ་བ་
 འདུག་བསམ་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། བོད་མི་
 རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་དང་། ཆོས་དང་རིག་

ད་རེས་ཨ་ཁྲེས་མ་ཆེན་པོ་གི་
 རིག་གཞུང་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ཉམས་ཞིབ་
 བ་འབྲུ་བསྟན་སྐྱོང་ལགས་ཀྱིས་ཀམ་དམ་བ་
 བདེ་གཤེགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བསྟུས་
 གནང་ནས་ང་ཆོའི་མིག་ལམ་དུ་བལྟ་རྒྱ་བྱུང་
 བ་དེ་ཏ་ཅང་གི་བསྐལ་བ་བཟང་པོ་བྱུང་བར་
 ངས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ལོ་རྒྱས་ནང་ཀམ་
 དམ་བ་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་གསུང་འབྲུམ་པོད་
 བཅུ་དགུ་ཡས་མས་ཤིག་ཡོད་རེད་ཅེས་
 གསུང་གི་ཡོད་ཀྱང་། དེང་སང་བལྟས་པ་
 ཡིན་ན་པོད་ཁ་ཤས་མ་གཏོགས་མཇལ་རྒྱ་
 ཡོད་མ་རེད། ད་རེས་ཀམ་དམ་བ་བདེ་
 གཤེགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཕྱོགས་བསྟུས་གནང་
 བ་དེས་ཀམ་ཐོག་པ་གཅིག་ཕྱར་མ་ཡིན་པར།
 སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། གྲེ་བྲག་
 རྩ་འགྲུང་རྩིང་མའི་ཆོས་བརྒྱད་ལའང་པན་
 ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས་ཆོམ་
 བ་པོ་གཙོས་པའི་འབྲེལ་ཡོད་ཡོངས་ལ་
 ལེགས་སའི་བསྟུགས་བརྩེད་དང་ཐུགས་རྩེ་
 ཆེ་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཀམ་ཐོག་གཞིས་
 ཆགས་ཐོག་ནས་ཕྱར་བྱ་མཉམ་འདེགས་
 ཀྱིས་རུས་པ་མཉམ་སྦྲངས་ཡག་པོ་གནང་
 བསྟན་ཀྱི་འདུག ཀམ་ཐོག་དགོན་པའི་ཕྱི་ནང་
 གསུམ་གྱི་ཕྱག་ལས་གང་ཡིན་ནའང་ཆང་
 མས་སྤྱ་མ་སྟུང་ཕྱར་བྱ་མཉམ་འདེགས་ཀྱིས་
 པོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་མི་ཉམས་
 པོད་སྤེལ་དང་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་ཡོང་ཐུབ་
 རྒྱུ་དགོངས་པ་བཞེས་གནང་རོགས་ཞེས་
 ལྟ་རྒྱ་ཡོད། མཐའ་དོན་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་

45

བོད་མི་མང་མྱེ་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཁག་གཤམ་གསལ་དུ་ཆོག་སྐྱོན་གཟིགས་གནང་ཡོང་བ་ལྟུ།
For More Information about Tibetan Parliament-in-Exile, follow our website,
Facebook, Instagram and Twitter using QR codes below

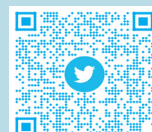
 www.chithu.org

 Tibetan Parliament-in-Exile

 tibparliament

 Tibparliament

Tibetan Parliament-in-Exile
CTA, Gangchen Kyishong
Dharamshala -176215
Distt: Kangra, H.P. India
Tel: +91-1892-222481
Email: tpieadmin@tibet.net
chithu@tibet.net